

**SEMPOZYUM
KONGRE ve
ÇALIŞTAYLAR**

EMO 44. DÖNEM SEMPOZYUM, KONGRE ve ÇALIŞTAYLAR KRONOLOJİK SIRALAMA

ETKİNLİĞİN ADI	TARİHİ	DÜZENLEYEN KURUMLAR	DÜZENLEME YERİ
Bitirme Projeleri Sergisi 2014	13-14 Haziran 2014	“Gazi Üniversitesi Hacettepe Üniversitesi Bilkent Üniversitesi EMO Ankara Şube”	Ankara
9. Bitirme- Tasarım Proje Ödülleri 2014	28 Haziran 2014	EMO İstanbul Şube	İstanbul
IV. Asansör Sempozyumu ve Sergisi	25-27 Eylül 2014	“EMO İzmir Şube MMO İzmir Şube”	İzmir
Batı Karadeniz Enerji Forumu	17 Ekim 2014	EMO Kocaeli Şube	Zonguldak
İzmir Bölgesi Enerji Forumu	31 Ekim-1 Kasım 2014	EMO İzmir Şube	İzmir
Ulusal Elektrik- Elektronik Bilgisayar, Biyomedikal Mühendisliği Sempozyum ve Sergisi (ELECO 2014)	27-29 Kasım 2014	“EMO Bursa Şube Uludağ Üniversitesi İstanbul Teknik Üniversitesi”	Bursa
Enerji Verimliliği Günleri	22-23 Ocak 2015	EMO İzmir Şube	İzmir
II. Akademik Kamp- 2015	16-19 Nisan 2015	Genel Merkez	İzmir- Şirince
III. Elektrikli Raylı Ulaşım Sistemleri Sempozyumu	8-9 Mayıs 2015	EMO Eskişehir Şube	Eskişehir
Nikola Tesla Sempozyumu	14 Mayıs 2015	EMO İzmir Şube	İzmir
Türkiye Elektronik Sanayii ve Elektronik Mühendisliği Kurultayı (TESEM 2015)	22-23 Mayıs 2015	“EMO Bursa Şube Uludağ Üniversitesi Sabancı Üniversitesi Türkiye Elektronik Sanayicileri Derneği”	Bursa
Başka Bir Kamusalık Mümkün Çalıştayı	22-24 Mayıs 2015	“EMO Ankara Şube Mülkiyeliler Birliği”	Ankara
VI. Enerji Verimliliği, Kalitesi Sempozyumu ve Fuarı	4-6 Haziran 2015	“EMO Kocaeli Şube Kocaeli Üniversitesi Sakarya Üniversitesi”	Kocaeli

ETKİNLİĞİN ADI	TARİHİ	DÜZENLEYEN KURUMLAR	DÜZENLEME YERİ
Bitirme Projeleri Sergisi 2015	12-13 Haziran 2015	“EMO Ankara Şube Çankaya Üniversitesi Ankara Üniversitesi”	Ankara
10.Bitirme- Tasarım Proje Ödülleri 2015	20 Haziran 2015	EMO İstanbul Şube	İstanbul
3.Patlayıcı Ortamlarda Güvenlik Sempozyumu (ATEX)	1-3 Ekim 2015	EMO Kocaeli Şube	Kocaeli
III. Akademik Kamp	8-11 Ekim 2015	Genel Merkez	İzmir- Şirince
III. Rüzgar Sempozyumu	8-10 Ekim 2015	“EMO İzmir Şube MMO İzmir Şube”	İzmir
VIII. Yenilenebilir Enerji Kaynakları Sempozyumu	15-16 Ekim 2015	“EMO Adana Şube Çukurova Üniversitesi Mustafa Kemal Üniversitesi”	Adana
IV. Elektrik Tesisat Ulusal Kongresi ve Sergisi - III. Yapı Elektronik Sistemleri Sempozyumu - SMM Forumu - II. Güç ve Enerji Sistemleri Sempozyumu - VIII. Ulusal Aydınlatma Sempozyumu	21-24 Ekim 2015	EMO İzmir Şube	İzmir
Güneydoğu Anadolu Enerji Forumu	7 Kasım 2015	“EMO Gaziantep Şube MMO Gaziantep Şube “	Gaziantep
III. Elektromanyetik Alanlar ve Etkileri Sempozyumu (EMANET 2015)	13-14 Kasım 2015	“EMO Mersin Şube Mersin Yenişehir Belediyesi Mersin Tabip Odası Mersin Barosu”	Mersin
Elektrik Elektronik Mühendisliği Kongresi (EMKON 2015)	19-21 Kasım 2015	EMO İstanbul Şube	İstanbul
Ulusal Elektrik Elektronik Bilgisayar Biyomedikal Mühendisliği Sempozyum ve Sergisi (ELECO 2015)	26-28 Kasım 2015	“EMO Bursa Şube Uludağ Üniversitesi İstanbul Teknik Üniversitesi”	Bursa
TMMOB 10. Enerji Sempozyumu	3-5 Aralık 2015	Genel Merkez	Samsun- Sinop

ASANSÖR SEMPOZYUMU SONUÇ BİLDİRİSİ (25-27 EYLÜL 2014)

Asansör Sempozyumu 25-27 Eylül 2014 tarihleri arasında İzmir'de Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi'nde, TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası ve TMMOB Makina Mühendisleri Odası tarafından, 428'i kayıtlı delege olmak üzere yaklaşık 1.400 kişinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

15 kurum ve kuruluş tarafından desteklenen sempozyum boyunca 12 oturumda 36 bildiri, 1 açık oturum, 1 panel, 1 kurs gerçekleştirilmiştir. Sempozyum katılımcıları, sempozyuma paralel olarak düzenlenen sergiyi ziyaret ederek yeni ürün ve teknolojileri görme olanağı bulmuşlardır.

Sempozyum kapsamında düzenlenen "Periyodik Kontrol Kriterlerine Farklı Yaklaşımlar" başlıklı açık oturumda; meslek odaları ve asansör sektörü temsilcileri katılımıyla farklı muayene kuruluşları tarafından gerçekleştirilen periyodik kontrol çalışmalarında kontrol kriterlerinin farklı yorumlamasından dolayı ortaya çıkan durumlar ve sonuçlar kriterler bazında ayrıntılı olarak masaya yatırılmış, farklı uygulamaları ortaklaştırabilmek için görüş ve öneriler üretilmiş ve katılımcılar ile paylaşmıştır.

Sempozyum kapsamında düzenlenen "Sektörel Uygulamalar ve Değerlendirmeler" başlıklı panelde; Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türk Standartları Enstitüsü, Ege Bölgesi Sanayi Odası, TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası, TMMOB Makina Mühendisleri Odası ve sektör dernekleri temsilcilerinin katılımıyla konu ayrıntılı olarak tartışılmış, görüş ve öneriler üretilmiştir.

Sempozyum sonucunda aşağıdaki konuların kamuoyuna sunulması karar altına alınmıştır.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından ilk kez Asansör Sempozyumu'nda açıklanan verilere göre ülkemizdeki asansör sayısı 431 bin 184'tür. Bakanlık, bu asansörlerin 152 bin 278 adedinin periyodik kontrolünün gerçekleştiğini ve bu asansörlerin yüzde 65'inin kullanılmasının sakıncalı olduğunu açıklamıştır. Bu veriler ışığında ülkemizdeki asansörlerin ancak 3'te 1'ine periyodik kontrol uygulaması yapıldığı, yaklaşık 3 yılda kontrol edilen asansör sayısının yetersiz olduğu, bu konuda öncelikli olarak Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın ruhsat vermeye yetkili kuruluşları uarması ve halkı bilinçlendirmesi gerekliliği vurgulanmıştır. Kontrol edilen 3 asansörden 2'sinin kullanılmasının sakıncalı olduğu, bu oranın çok yüksek olduğu, Bakanlığın personel sayısını artırarak yetkili montaj ve bakım firmalarına yönelik denetimleri genişleterek sürdürmesi ve merdiven altı olarak tabir edilen bakım firmalarının faaliyetlerini engellemesi, periyodik kontrol sonucu uygunsuz bulunan asansör ve bakımçı firmalara Bakanlıkça da yaptırımda bulunulması gerektiği ve periyodik kontrollere ilişkin bakım firmalarının sorumluluklarının artırılmasının gerekliliği vurgulanmıştır.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından ilk kez Asansör Sempozyumu'nda açıklanan rakamlara göre piyasa gözetimi kapsamında 2013 yılında denetlenen 1.063 asansörün 383'ü uygunsuz, 2014 yılının ilk 8 ayında denetlenen 994 yeni asansörün 419 adedi uygunsuz olarak tespit edilmiştir. Yine Bakanlık tarafından 2013 ve 2014 yıllarında sektörde faaliyet yürüten 1.375 asansör montaj firmasının 423'ünün ürünü denetlenmiş, 3 asansör montaj firmasından birinin ürününün uygun olmadığı saptanmıştır. 95/16/AT Yönetmeliği kapsamında montajı yapılan yeni asansörlerin ve firmaların 3'te 1'inin ürününün uygunsuz olduğu gerçeğinden hareketle, sektörün disipline edilebilmesi için Bakanlığın PGD kapsamında asansör ve montaj firması denetimleri yanı sıra onaylanmış kuruluşları da denetlemesi ve bu konuda hazırlıklarını sürdürdüğü mevzuat çalışmalarını ivedi olarak yayımlaması gerektiği belirtilmiştir.

Piyasa gözetim ve denetim faaliyeti sonuçlarına ilişkin uygunsuzluklar ve uygunsuzluk kaynakları, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından ilk kez Asansör Sempozyumu'nda açıklanmıştır. Bu açıklamaya göre; asansörlere yapıdan kaynaklanan uygunsuzlukların yapı denetim kuruluşlarından; asansör bakım faaliyeti yapan firmalara yönelik tespit edilen uygunsuzlukların asansör bakım firmalarından; yıllık kontrol sonuçlarının değerlendirilmesi aşamasındaki uyumsuzlukların A tipi muayene kuruluşlarından; kırmızı etiket alan asansörlere yönelik uygulama boşluğunun ruhsat veren kuruluşlardan; nitelikli personel istihdam edilmemesi ve markalaşma probleminin sektörden; ürünle ilgili sorunların ise kamusal yapı içindeki çok sayıda bakanlık, kurum ve kuruluşlardan kaynaklanmaktadır. Bu saptamalara, Bakanlığın yeterli sayıda personelinin olmaması, ürüne ilişkin mevzuat düzenlemelerindeki gecikmeler, hem PGD kapsamındaki denetimlerin hem de periyodik kontrol çalışmalarının yaygınlaştırılmaması ve yaptırımların yetersizliği de ilave edilerek, ilgili kesimlerin Bakanlığın öncülüğünde bu sorunların çözümüne yönelik olarak ellerini taşın altına koyması gerektiği vurgulanmıştır.

Asansör Bakım ve İşletme Yönetmeliği kapsamında A tipi muayene kuruluşlarınca yürütülen periyodik kontrol çalışmasının sağlıklı ve verimli bir şekilde yürütülmesi için halkın konu hakkında bilinçlendirilmesine gereksinim olduğu, bu konuda Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın ilgili muayene kuruluşları, meslek odaları ve sektör derneklerinin desteğiyle kamu spotları hazırlayarak kamuoyunu bilgilendirmesi gerekliliği önemle vurgulanmıştır.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanan Mevcut Asansörlerin İyileştirilmesi ve Güvenliğin Arttırılmasına İlişkin Yönetmeliğin yayımlanması ve uygulanmasında gecikme yaşandığı, Bakanlığın periyodik kontrol çalışmalarını yakından takip ederek anılan yönetmeliği bir an önce yayımlaması, periyodik kontrol ile mevcut asansörlerin iyileştirilmesi ve güvenliğinin artırılması çalışmalarının periyodik kontroller ile paralel bir biçimde yürütülmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Asansör tasarımı, projelendirilmesi, malzemesi, montajı risk değerlendirmesi, bakımı, revizyonu, periyodik kontrolü, iş güvenliği, enerji verimliliği, mevzuat ve ilgili standartlar üzerine teorik ve uygulamalı bilgiye sahip uzmanlaşmış mühendislere sektörün gereksinim duyduğu, asansörlerin sadece elektrik ve makine mühendisliği disiplinlerinin meslek alanına girdiği, asansörlerin tasarımından, projelendirilmesine, montajından, işletilmesine, bakımından, periyodik kontrolüne kadar mühendislik hizmeti olduğu vurgulanarak, Odalarımızın meslektaşlarına yönelik eğitim ve belgelendirme faaliyetlerini geliştirmesi gerekliliği belirtilmiştir.

Sektörün nitelikli ara elemana gereksinim duyduğu, ülkemizin teknik eleman yetiştirme konusunda eğitim politikasının olmaması nedeniyle meslek yüksekokullarının ve meslek liselerinin

sanayinin gereksinimi olan nitelikli ara elemanı yetiştiremediği, bu konudaki en önemli görevin Milli Eğitim Bakanlığı'na düştüğü belirtilerek, sektörün gereksinim duyduğu nitelikli ara eleman yetiştirme konusunda üniversitelere, ara teknik eleman yetiştiren okullara ve meslek odalarına önemli görevler düştüğü vurgulanmıştır.

Türkiye'nin iş kazası sayısı bakımından Avrupa'da birinci, dünyada ise üçüncü sırada olduğu, 2014 yılında Soma'da ve İstanbul'da katliam denebilecek iş kazaları meydana geldiği, sektörde ise ELA rakamlarına göre 25 AB ülkesi ve Türkiye olmak üzere 26 ülkede 2013 yılında asansörlerde yaşanan 17 ölümlü kazanın 12'sinin ülkemizde meydana geldiği belirtilerek, özelde işverenler ve çalışanlar olmak üzere genelde tüm halkımızda işçi sağlığı ve iş güvenliği kültürünün yerleşmesi için başta Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı olmak üzere ilgili tüm bakanlıklara, işverenlere, işveren örgütlerine, sendikalara, yazılı ve görsel basına, meslek odalarına ve sektörel derneklere önemli görevler düştüğü vurgulanmıştır.

Gelişmiş ülkeler ile karşılaştırıldığında ülkemizdeki şantiyelerin güvenlik kültürü açısından son derece kötü olduğu, İstanbul'da yüksek katlı bir bina inşaat şantiyesinde meydana gelen iş kazasıyla bu durumun bir kez daha tescillendiği vurgulanarak, asansörlerle ilgili olanlarda dahil olmak üzere tüm firmaların çevre, sağlık ve emniyet yönetim sistemlerinin kurulması, asansör firmalarının şantiyeleri için iş emniyeti konusunda kurallarını belirlemesi, çalışanları ile sürekli iletişim halinde bulunarak onları eğitmesi, kuralların uygulanmasının sürekli olarak denetlenmesi gerekliliği belirtilmiştir.

Sektörde finansman, sermaye yetersizliği, düşük verimlilik, kalifiye işgücü, teknolojik ve endüstriyel birikim ve paylaşım sorunlarının olduğu, sektörde sahip olunan bilgi ve deney birikiminin uygulamaya ve katma değere dönüştürülmesi için sistem tasarımında ulaşılan seviyenin geliştirilerek yaygın kullanımının sağlanması, yerli malzeme üretim ve kullanımının teşvik edilmesi gerekliliği vurgulanmıştır.

Meslek odalarının kuruluş yasalarının verdiği görev çerçevesinde, kamu yararına ve kamu adına sürdürdüğü üretim ve hizmetlerin kalitesinin yükseltilmesi amacıyla mesleki denetim hizmetlerinin önündeki yerel ve merkezi siyasi iktidarlarca konulan tüm engeller ve sınırlamaların kaldırılması gerektiği ve mesleki denetimin olmazsa olmaz koşulunun "uzmanlık ve belgelendirme" olduğu belirtilmiştir.

Asansör yönetmeliklerine ve standartlara uygun üretim ve bakım, piyasa gözetim ve denetimi ile periyodik kontrol uygulamalarında yaşanan sorunların çözümüne ilişkin etkin koordinasyon zeminlerinin yaratılmasının gerekliliğinden hareketle, asansör alanındaki sorumlu kurum ve kuruluşların (Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, yapı ruhsatı vermekle yetkilendirilen kuruluşlar, onaylanmış kuruluşlar, A tipi muayene kuruluşları, asansör montaj ve bakım firmaları, bina yöneticileri, sektör dernekleri ve meslek odalarının) bu sorunların çözümünde bilginin paylaşılmasına önem vermeleri, ortak çalışmalar gerçekleştirmeleri ve işbirliği içinde çalışmalarının gerekliliği vurgulanmıştır.

Asansörlerin engellilerin ve hareket kısıtlılığı bulunan kişiler için öncelikli gerekliliklerden olduğu, hem asansöre erişim hem de asansörlerin farklı engel gruplarından kullanıcılar için gerekli donanımlarla monte edilmesi ve işletilmesi gerekliliği vurgulanmıştır.

Ülkemiz topraklarının yüzde 66'sının birinci ve ikinci derece deprem riski altında olduğu, bu kesimlerde nüfusun yüzde 70'inin ikamet ettiği, sanayi tesislerinin yüzde 50'sinin birinci derece

risk bölgelerinde, yüzde 25'inin ikinci derece risk bölgelerinde olduğu, Türkiye'nin 70 metreden yüksek 417 binayla Avrupa'da zirvede (Almanya'da 281, İngiltere'de 261 ve Fransa'da 201 adet) olduğu gerçeğinden hareketle sismik olaylara karşı koruyucu ve önleyici tedbirler alınırken binalarda kullanılan imalat teknolojileri kadar asansör ve yürüyen merdiven sistemlerinin seçimi ve kurulum şartlarının da çok önemli hale geldiği, asansörlerin binaların en pahalı ekipmanlarından biri ve çok önemli bir işlevi olduğu, deprem sırasında tahribata karşı hassas mekanik ve elektrik/elektronik bileşenlere sahip olduğu anımsatılarak, asansörlerin deprem sırasında sismik kuvvetlere karşı dayanıklı ve en azından kabinde kalan yolcular kurtarıncaya kadar aktif kalmalarını sağlayacak şekilde seçiminin ve kurulumun yapılması gerekliliği vurgulanmıştır.

Deprem riski yüksek bir ülkede yaşamamız ve son 15 yılda iki büyük deprem yaşamış bir ülke olmamıza rağmen deprem sonrası asansörlerin durumları ve hasarlarına ilişkin yeterli bilgiye sahip olmadığımız vurgulanmış, afetler sonrası asansör hasarlarına ilişkin veri toplama konusunda öncelikle ilgili bakanlıkların, üniversitelerin, meslek odalarının, sektörel derneklerin ve firmaların işbirliği içinde olması gerekliliği vurgulanmıştır.

Türk Standartları Enstitüsü'nün, asansör ve yürüyen merdiven sektörünün ihtiyacına yönelik Avrupa'da yayınlanan yeni direktif ve standartları en kısa süre içerisinde Türkçe tercümesi ile birlikte ülkemizde yayımlaması gerekliliği vurgulanmıştır.

Asansör Bakım ve İşletme Yönetmeliği gereği, 2012 yılından beri ülke genelinde A tipi muayene kuruluşlarınca gerçekleşen periyodik kontrol çalışmalarındaki kontrol kriterleri bazındaki farklı uygulamalar ilk kez Asansör Sempozyumu'nda masaya yatırılmış, farklı yaklaşımlar ilgili standartlar bazında irdelenerek kontrol uygulamalarının aynılaştırılması için bir konu dışında görüş birliğine varılmıştır. Hem kriterler bazındaki farklı uygulamaları aynılaştırmak hem de kontrol kriterlerinin tamamının gözden geçirilip yeniden düzenleyerek Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından ivedi olarak yayımlanması gerekliliği vurgulanmıştır.

Ülkemizde firmaların yeterli sermaye ile kurulamaması, ortaklı yapıların iyi yönetilememesi, firmaların finans yönetimlerinin olmaması, periyodik krizler ve bu krizlerden etkilenen firmaların küçülmesi veya yok olması, hızlı gelişen teknolojilere ayak uyduramama, kurumsallaşmanın sağlanamaması, firmaların bölünmesi/ çok sayıda firma oluşması ve bunun sonucu ortaya çıkan rekabet nedeniyle firmaların markalaşmadığı, yerel düzeyde bile markalaşmanın sağlanamadığı belirtilerek, bir tür kümelenme modeli ile markalaşmanın mümkün olabileceği, orta ölçekli 5 ve üzeri firmanın bir araya gelerek ortak bir marka yaratmaları, depolama, sevkiyat, imalat, satın alma gibi fonksiyonlarını ortaklaştırarak maliyetlerini azaltmaları ve rekabet edebilirliği artırarak önce yerelde sonra da dünyada bir marka olunabileceği yönünde görüşler dile getirilmiştir.

Güvenli ürün ve güvenli olmayan ürüne ilişkin hukuki sonuçların önümüzdeki günlerde hem ilgili sektörlerin hem de tüketicilerin daha fazla gündeminde olacağı, gelişen teknolojilerin beraberinde yeni sorunlar getirdiği, mevcut hukuk kurallarının bu sorunlara çözüm bulmasının olanaksız hale geleceği; bu soruna çözüm getirmek için siyasi iktidarın "Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Tasarısı" hazırlıkları içinde olduğu, bu kanunla birlikte güvenli ürüne ilişkin davaların artış göstereceği, asansör montaj ve bakım firmalarının hem yenilenen mevzuat hem de açılacak davalar ile çok daha sıkı bir denetime maruz kalacakları hatırlatılarak sektörün bu sürece hazırlıklı olması gerekliliği vurgulanmıştır.

BATI KARADENİZ ENERJİ FORUMU (17 EKİM 2014)

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Kocaeli Şubesi'nce düzenlenen Batı Karadeniz Enerji Forumu 17 Ekim 2014 Cuma günü, Zonguldak Öğretmenevi'nde yapıldı. Forumu izleyici olarak, TMMOB'a bağlı odaların temsilcileri, Yerel yönetimlerin temsilcileri, kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri, Çevre Platformu üyeleri, sendika ve sivil toplum kuruluşları temsilcileri ve öğrenciler katıldı.

Açılış konuşmasında Kocaeli Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Fidan, "Zonguldak" denilince akla maden kazaları, grizu patlamaları, yaşamını yitiren ve yaralanan çok sayıda vatandaşın geldiğini söyledi. 73 yılda maden ocaklarındaki kazalarda 3 binin üzerinde vatandaşın yaşamını yitirdiğini, 100 binin üzerinde kişinin yaralandığını ifade eden Fidan, şöyle konuştu:

"En büyük maden kazasını Manisa'nın Soma ilçesinde yaşadık. 301 vatandaşımız yaşamını yitirdi. Zonguldak, Soma ve diğer madenlerde kaybettiğimiz madencileri saygıyla anıyorum. Madenlerde çok sayıda evladını yitiren Zonguldak'ta bugün 4 binin üzerinde işçi kardeşimiz, son çıkarılan torba yasadaki iş güvenliği ve sağlığı düzenlemelerinin geri çekilmesi için özel sektör işletmelerinin madenleri kapatırım tehdidiyle işsiz kalmış durumdadır. Madencilikğin devlet kontrolünden özel sektöre verilmesi, taşeronlaşmanın önünün açılması, işverenlerin, işçileri sağlıksız şartlarda çalıştırması vahşi kapitalizmin geldiği son noktadır. Bugün insanlığın geldiği bu noktayı hep birlikte sorgulamamız gerekir. Enerji, bugünün dünyasında insanlığın olmazsa olmazı durumundadır."

Yenilenebilir Enerji Kaynakları Stratejik Öneme Sahiptir

Hızla sanayileşen dünyada enerji kaynaklarının yetersiz gelmeye başladığına dikkat çeken Fidan, sözlerini şöyle tamamladı:

"Fosil yakıtlardan, petrol rezervleri artan durumun karşılanması durumunda 50 yıl içinde, doğalgaz rezervleri kaya gazıyla 160 yıl, kömürün de maksimum 120 yılda tükeneceği öngörülmektedir. Çin ve Hindistan olmak üzere gelişmekte olan ülkelerden gelen yüksek petrol talebi ve son yıllarda Ortadoğu'da yaşanan stratejik gelişmeler sonucunda küresel ölçekte enerji arz güvenliği riskli hale gelmiştir. İklim değişikliği, tehlike sınırında eğilim göstermektedir. Eğer, 2017'ye kadar karbondioksit başta olmak üzere diğer sera gazları emisyonlarının kısıtlanması konusunda uluslararası bağlayıcı anlaşma oluşturulmaması halinde 2 derecelik üst sınır sıcaklık artışı limiti açılacaktır. Bunun sonucunda oluşacak domino etkisiyle 2035'e kadar dünyadaki sıcaklık yaklaşık 4

derecelik, uzun vadede de 6 derecelik artış beklenmektedir. Altı derecelik artışın dünyayı felakete sürüklemesi doğaldır. Yenilenebilir enerji kaynakları stratejik öneme sahiptir. Başta rüzgar enerjisi olmak üzere güneş ve hidrojen enerjisi teknolojileri, son 10 yılda büyük gelişme göstermiştir. Ülke olarak alternatif enerji kaynaklarına hız vermemiz gerekir.”

Bülent Ecevit Üniversitesi (BEÜ) Enerji Uygulamaları Merkezi Başkanı Prof. Dr. İhsan Toroğlu'nun yönettiği 1. Oturum, BEÜ Çevre Mühendisliği Bölümünden Prof. Dr. Yılmaz Yıldırım ile başladı. Yıldırım, kentimizde ciddi bir çevre kirliliği olduğunu, yaptıkları araştırmalarda bunun kaynağı olarak öncelikle ÇATES, daha sonra evsel ısınma ve ardından Eren Enerji santrallerini tespit ettiklerini, Zonguldak'taki denizlerin ağır metal kirliliği açısından da ciddi tehdit altında olduğunu söyledi.

Daha sonra EMO Kocaeli Şubesi 7. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı H. Avni Haznedaroğlu, ülkenin elektrik enerjisi ile tanışma ve sonraki süreçleri anlattığı konuşmasında son dönemlerde yerli kaynaklardan ve yenilenebilir enerjiden hızla uzaklaşıldığını söyleyerek toplumsal yararı ön planda tutan bir merkezi planlama ve doğayı tahrip etmeyen toplumla barışık enerji kaynaklarına yönelik bir enerji politikası izlenmesi gerektiğini ifade etti.

Üçüncü panelist olarak Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı ABD Başkanı Prof. Dr. Ali Osman Karababa ise termik santrallerin tam bir doğa ve yaşam düşmanı olduğu söyledi. Karababa, vatandaşların temiz bir havada yaşamasının anayasal bir hak olduğunu belirterek, “Kısa bir zaman önce Çatalağzı ve çevresini inceleme şansım oldu. Burada açıklıkla söylüyorum ki Çatalağzı'nda anayasal suç işleniyor” dedi.

Birinci oturumun son panelisti Çevre ve Şehircilik Zonguldak İl Müdürlüğü Çevre Mühendisi Tuğba İlban ise eski ve yeni termik santrallerin emisyonlarına ilişkin mevzuat farklılıkları üzerinde durdu.

EMO Zonguldak İl Temsilcisi Bülent Özgümüş'ün 2. Oturum'u yönettiği panelin ilk konuşmasını ÇATES İşletme Müdürü Harun Sarı gerçekleştirdi. Sarı, ÇATES'in ana kirlenici olduğu yönündeki bulguların nasıl elde edildiğini bilmediğini; ancak kendi verilerinin ÇATES'in limit değerler altında üretim yaptığını gösterdiğini söyledi.

Belgesel Yönetmeni Metin Kaya'nın bölgede çektiği ve yöre insanının termik santrallerden gördükleri zararları anlattığı belgesel gösteriminin ardından üçüncü panelist Elektrik Mühendisleri Odası Genel Merkezi 44. Dönem Yönetim Kurulu Üyesi Erdal Apaçık, nükleer santraller üzerine bilgi verdi. Nükleer santrallerin, ne ekonomik akla ne çevre sağlığına ne de başka bir hesaba sığmadığını dile getirdi.

Marmara Üniversitesi Enerji Ana Bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Tanay Sıdkı Uyar ise, nükleerin de termik santrallerin da hem çevre düşmanı hem de modası geçmiş biçimler olduğunu söylediği konuşmasında; eşitlik, özgürlük, barış ve yerel istihdam için yenilenebilir enerjinin yaşamsal önemde olduğunu gösteren bir sunum gerçekleştirdi.

Son olarak Bartın Üniversitesi Orman Mühendisliği Ana Bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Erdoğan Atmış, HEMA Holding'in Amasra'ya kurmayı planladığı santral sürecini ve verilen mücadeleyi anlattı.

Son bölümde EMO Kocaeli Şube Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Fidan başkanlığında katılan herkesin fikrini söylediği forum bölümünün ardından kapanış konuşması gerçekleştirildi.

İZMİR BÖLGESİ ENERJİ FORUMU (31 EKİM-1 KASIM 2014)

EMO İzmir Şubesi sekretaryasında düzenlenen İzmir Bölgesi Enerji Forumu gerçekleştirildi. Açılıшта konuşan EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil, Soma ve Ermenek'te yaşanan madenci katliamlarına dur denilebilmesi için ocakların kamulaştırılmasını ve gerekli güvenlik önlemleri alınana kadar çalışmaların durdurulmasını önerdi. EMO İzmir Şube Yönetim Kurulu Başkanı Mahir Ulutaş da "Merkezi planlama ve kamusal anlayıştan yoksun olarak tarımsal alanları ranta açma arzusuyla yapılan uygulamalar, Karadeniz Bölgesi'ndeki HES örneklerinde olduğu gibi İzmir'de RES çöplüğü oluşturmaya başlamıştır" uyarısını yaptı.

TMMOB'a bağlı Elektrik Mühendisleri Odası, Çevre Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası, Şehir Plancıları Odası İzmir şubeleri ile İzmir Barosu, Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO), TEİAŞ, Gediz EDAŞ ve DSİ İl. Bölge Müdürlüğü destekleriyle 31 Ekim-1 Kasım 2014 tarihlerinde İzmir Bölgesi Enerji Forumu gerçekleştirildi.

Bölgesel olarak enerjinin güvenilir, kaliteli ve kesintisiz karşılanmasına yönelik planlama ve hizmetlerin; üretim, iletim ve dağıtım aşamaları dahil olmak üzere bütüncül olarak ele alındığı etkinlikte, 2 gün boyunca 7 oturum düzenlendi. Oturumlarda, "İzmir Bölgesi Enerji Görünümü, Mevcut Durum", "Enerji Yatırımları ve Çevresel Etki", "Enerji Yatırımları ve Sosyal Etki", "Yenilenebilir Enerji Uygulamaları", "Enerji Verimliliği Uygulamaları", "Enerji İletim ve Dağıtım Sistemleri" konularında sunumlar yapıldı. Forum, "Enerji Stratejileri ve Yatırım Planlama Kriterleri" paneliyle tamamlandı.

Etkinlikte ilk olarak Forum Yürütme Kurulu adına Yrd. Doç. Dr. Hacer Şekerci açılış konuşmasını gerçekleştirdi. Şekerci konuşmasında; elektrik enerjisi alanında çok başlı ve plansız bir döneme girildiğine dikkat çekti. Şekerci konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Enerji alanında çok fazla oyuncunun olması ve her birinin karını yükseltme çabası, elektrik enerjisinin piyasalaştırılması bu alanın kararlı hale gelmesine engel olmaktadır. 13 Şubat 2012 tarihinde küçük elektrik santrallerinin girişimi sonucunda elektriğin üretim maliyetinin megavat saat başına pik yaparak 2 bin TL'ye çıkması bu sürecin bir sonucudur. Elektrik üretim ve buna bağlı olarak tüketim bedelleri gün geçtikçe artmaktadır."

Hacer Şekerci konuşmasında, İzmir Bölgesi Enerji Forumu'nun oluşum sürecinden bahsederek, etkinliğe katkı koyan kişi ve kurumlara da teşekkür etti.

Enerji ve Çalışma Bakanı'na İstifa Çağırısı

EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Mahir Ulutaş konuşmasında; Forum'un Ermenek'te yaşanan maden faciası ve mevsimlik işçilerin trafik kazası ile "artık katliam boyutlarına" varan işçi ölümlerinin gölgesinde gerçekleştiğine dikkat çekerek, özelleştirme ve taşeronlaştırma politikalarının halkın yaşam koşullarını olumsuz yönde etkilediğinin altını çizdi. Ulutaş konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Bugün enerji alanı, ciddi sorunların birikip kronikleştiği bir alan haline gelmiştir. Türkiye'de özellikle son 30 yılda kamusal çıkarlar doğrultusunda enerji sektörü karar destek sistemleri oluşturulmayarak, rant üzerine kurulu kısa vadeli enerji yatırımları desteklenmekte, yenilenebilir ve temiz enerji seçenekleri görmezden gelinmektedir. Dışa bağımlılığı azaltma söylemleri ile her türlü işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin ve mühendislik birikiminin hiçe sayıldığı, 19. Yüzyıl'dan kalma üretim modelleriyle kömür üretiminin zorlanması, Soma'da, Kozlu'da, Zonguldak'ta, Şırnak'ta ve en son Karaman'da toplu işçi katliamlarının yaşanmasına neden olmuştur. Buradan bir kez daha enerji ve çalışma ve sosyal güvenlik bakanlarını birincil derecede sorumlu oldukları bu tablo nedeniyle istifaya çağırıyoruz."

Mahir Ulutaş siyasal iktidarın nükleer enerji santrali yapımı konusundaki dayatmacı anlayışına da dikkat çekerek; nükleer enerjinin dünyada terk edildiğini ve Türkiye'nin nükleer enerjiye gereksinimi olmadığını kaydetti. "Bu tamamen nükleer lobilerin daralan pazarlarına yer açmak ve atıklarına depo bulmak ihtiyacından kaynaklanmaktadır. Türkiye'yi yeni facialara sürüklemeye ve nükleer lobilerin çöplüğü yapmaya kimsenin hakkı yoktur" diyen Ulutaş; sürekli artan enerji ihtiyacının gerekçelerini ve rasyonel olup olmadığını sorgulamadan bütünlüklü enerji politikası üretilemeyeceğini belirtti. Emek yoğun, enerji yoğun üretim modelini merkez ülkeler terk ederken, demir çelik ve çimento gibi endüstrilerin istihdam yaratma ve sanayileşme adı altında ülkemizde yaygınlaştığını vurgulayan Mahir Ulutaş konuşmasını İzmir ili özelinde değerlendirmelerle sürdürdü:

"İzmir'de enerji sektörü bağlamında iki önemli sorun vardır. Birincisi ithal kömüre dayalı kirliliği bir üretim modeli Alağa Bölgesi'ne dayatılmış. Bu nedenle çok ciddi çevre kirliliği ortaya çıkmıştır. Alağa Bölgesi demir çelik vb. enerji yoğun sektörlerin bir merkezi haline gelmiş, İzmir iline dönük enerji arzı açısından önemli bir risk alanı yaratmıştır. Diğer yandan Çeşme ve Karaburun bölgelerinde, yoksul köylünün topraklarının istimlak yoluyla el konulması gibi uygulamalarla oluşturulan rüzgar enerjisi santralleri bulunmaktadır. Rüzgar enerjisi yerli ve temiz bir enerji kaynağı olması nedeniyle Türkiye'nin enerji kaynakları portföyünde payının mutlaka artması gereken bir kaynaktır. Ancak merkezi planlama ve kamusal anlayıştan yoksun olarak bu alanları ranta açma arzusuyla yapılan uygulamalar, Karadeniz Bölgesi'ndeki HES örneklerinde olduğu gibi İzmir'de RES çöplüğü oluşturmaya başlamıştır. Tarım alanlarını yok eden, kuşların göç yollarını kesen, enterkonnekte elektrik şebekesine bağlanabilmesi için ciddi bir kamu yatırımı gerektiren bu santraller bölgede ciddi bir tepki doğurmuştur."

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil açılış konuşmasını katliama dönüşen iş cinayetlerine ayırırken, bu ortamda yalnızca enerji verilerini konuşmanın anlamsızlığına dikkat çekti. Soma ve Ermenek'te yaşanan maden kazalarına yönelik değerlendirmelerde bulunan Yeşil, şunları söyledi:

"Bizim de meslek alanımız olan HES kurulumunda, madenlerde, asansörlerde vb. diğer sektörlerde yaşanan iş cinayetleri ortadayken burada bu ölümlere neden olan enerji politikalarını konuşmamız ve enerji ile ilgili söz söylemememizin anlamı kalmamıştır. Sözün bittiği yerdeyiz."

Soma'da, Ermenek'te, Zonguldak'ta binlerle ifade edilebilecek işçi katliamlara kurban gitmişse; 'Yerli kömürümüzü değerlendirmeliyiz' dememizin anlamı kalmamıştır."

Ocaklar Kamulaştırılsın

EMO Yönetim Kurulu Başkanı, madenlerde yaşanan işçi katliamlarına son verilmesi için önerisini de şöyle ortaya koydu:

"Çalışma koşulları iyileştirilmeden işçiler bu ocaklara girmesinler. Bütün kömür madenleri kamulaştırılmadan ve güvenli hale getirilmeden çalıştırılmamalı. Bu ocakların tamamının gerekli önlemler alınincaya kadar kapatılması gerekiyor. Bu öneri, madenlerde çalışan binlerce emekçiyi işsiz açsız bırakmadan yapılmalı. Bu nasıl olacak sorusunun yanıtı ise; sorunun kaynak sorunu değil siyasal anlayış sorunu olduğu anlaşılacaktır. İşsizlik Fonu'nu amacı dışında hükümetin çıkarları doğrultusunda kullanan anlayış bir kez de bu fonu fonun gerçek sahibi işçiler için kullanmalı. Yatırım teşviki adı altında işletmelerin giderlerini karşılayan iktidar politikası bir kez de insanlarımızı yaşatmak için teşvik vermeli. Bu ne ekonomi, ne bütçe ne rakam ne de verilerle ilgili bir sorundur. Tamamen iktidarın siyasi tercihiyle ilgilidir."

Soma Katliamı'ndan sonra torba yasa ile işçilere verilen küçücük hakların dahi geri alındığına dikkat çeken Yeşil, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Örneğin madenlerde çalışan işçilerin maaşı iki asgari ücretten az olamaz denmişti. Bu torba yasada var. Ancak gelin görün ki patronlar buna karşı işçilerin yemek ve servis hizmetlerini vermeyerek maaşları yine istedikleri ücrete çekmiş oldular. Sermaye ve iktidar kol kola girmiş, maden işçisi lehine düzenlemeyi de fiiliyatta ortadan kaldırmayı başarmış, olmadı işçileri işsizlikle tehdit etmişlerdir. Gelinen noktada işçiler evlerine ekmek götürülebilmek için, ölüm pahasına çalışabilmek için haklarından feragat etmek zorunda bırakılmaktadır. Özellikle dün Soma'da bugün Ermenek'te ve diğer yerlerde yaşadıklarımızı gözümüzün önüne getirdiğimizde yalnızca enerjinin rakamlarını konuşmanın anlamlı olmadığını düşünüyorum. Rakamların içinde boğulmadan büyük resmi görerek bu alana müdahil olmak zorundayız. Hatta rakamların bu çerçevede içinde değerlendirebiliyorsak eğer ülkemiz ve insanlarımız için anlamlı olduğunun farkında olmalıyız."

Hüseyin Yeşil'in konuşmasının ardından açılış oturumu kapsamında EMO Enerji Birimi Koordinatörü Olgun Sakarya "Elektrik Enerjisinde Arz Güvenliği" başlıklı sunumunu gerçekleştirdi.

ULUSAL ELEKTRİK ELEKTRONİK BİLGİSAYAR BİYOMEDİKAL MÜHENDİSLİĞİ SEMPOZYUM VE SERGİSİ-ELECO 2014 (27-29 KASIM 2014)

Elektrik Mühendisleri Odası Bursa Şubesi tarafından Uludağ Üniversitesi Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü ve İstanbul Teknik Üniversitesi Elektrik-Elektronik Fakültesi'nin desteği ile düzenlenen Ulusal Elektrik Elektronik Bilgisayar Biyomedikal Mühendisliği Sempozyum ve Sergisi (ELECO 2014) 27-29 Kasım 2014 tarihleri arasında Bursa Akademik Odalar Birliği Yerleşkesi'nde gerçekleştirildi. Sempozyumun açılışında konuşan EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil, mesleki alanlardaki olumlu ve olumsuz gelişmeleri katılımcılara aktarıırken, EMO'nun faaliyetleri hakkında da bilgi verdi.

ELECO 2014'in açılışında, TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Neriman Usta, EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil, EMO Bursa Şube Yönetim Kurulu Başkanı Remzi Çınar ve Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı Özcan Kalenderli konuştu. Sempozyumun açılış konuşmalarının ardından EMO Bilimsel Dergisi'ne ilişkin olarak Prof. Dr. Hamit Serbest çağrılı bildirisini sundu. Yine sempozyum programı kapsamında çağrılı bildiriler olarak; Işık Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü'nden Vedat Tavşanoğlu'nun "Maxwell Denklemlerinden Devreler Teorisine Yeni Bir Bakış", Mühendislik Eğitim Programlarını Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği'nden (MÜDEK) A. Erbil Payzın'ın "Başarılı Ürün Geliştirme İçin Gereken Temel Beceriler: MÜDEK Program Çıktıları", Sakarya Üniversitesi'nden Osman Çerezci ve Boğaziçi Üniversitesi'nden S. Selim Şeker'in "Baz İstasyonları Nerelere ve Nasıl Kurulmalıdır?" başlıklı sunumları yapıldı. Açılış bildirilerinin ardından 4 salonda paralel oturumlarla sempozyum programı devam etti.

ELECO 2014 açılışında konuşan EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil, öncelikle sempozyumda emeği geçenleri kutladı. EMO olarak sempozyum ve fuarlarla bilimsel ve teknolojik gelişmelerde farkındalığı

arttırmaya çalıştıklarını ve bu anlamda konunun ilgili kesimlerini bir araya getirerek bilgi alışverişine yardımcı olmak istediklerini anımsatan Yeşil, EMO hakkında da bilgi verdiği konuşmasında, Soma'dan Torunlar Center'deki iş katiplerine varıncaya kadar EMO'nun kamuoyunun doğru bilgilendirilmesi konusunda üstlendiği görev üzerinde durdu. Soma Faciası konu-

sunda “Eğer biz kamuoyunu doğru bilgilendirmeseydik olayda yaşanan bütün ihmaller ve sorumsuzluklar örtbas edilmiş olacaktı” diyen Yeşil, asansör alanındaki sorunlara ilişkin olarak da konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Asansör denetimlerinde, bakım ve onarımlarında elektrik-elektronik mühendislerinin olmamasını ve bunun ilgili yönetmeliklere konulmamasını kabullenmek mümkün değildir. Nitekim bu konuda 2008’de açtığımız iki davayı da bu yıl Danıştay lehimize sonuçlandırdı. Yani ‘Bakım-onarım yapan ve montaj yapan asansör firmalarında mutlaka elektrik-elektronik ve makine mühendisi bulundurulması zorunludur’ dedi. Ayrıca TSE’nin görevi dışında asansör periyodik kontrol ve topraklama ölçümü test ve tesisat denetimi gibi konularda görevli olmasına ilişkin yönetmeliğin de iptaline ilişkin Danıştay’da dava açtık. Dava süreci devam ediyor.”

Teknoloji fakültelerinden mezun olanlara da mühendis unvanı verilmesi kararının yarattığı soruna atıfta bulunan Hüseyin Yeşil, bu konuda yürütülen mücadelede üniversitelerden yeterli destek alamamaktan yakındı. “Bu olumsuz gelişmenin yanında uzun uğraşlarımızla, bizim ve mağdur meslektaşlarımızın açtığı davalar sonucunda haklılığımızı kanıtlayarak diplomalara unvan yazılmasını sağladık” diye devam eden Yeşil, diğer olumlu bir gelişmeyi de katılımcılara şöyle aktardı:

“Yine hem meslektaşlarımızın hem de kamunun can ve mal güvenliği açısından önemli gördüğümüz bir uygulama olarak, SMM konusunda elektrik ve elektronik mühendis ayırımı ile ilgili koyduğumuz kurallar çerçevesinde tespit ettiğimiz 6 dersten 3 tanesini almak şartını da YÖK, kamu personeli alma kuralları içerisine aldı ve uygulamaya başladı.”

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Yeşil, mesleki alanlara ilişkin hem üyeler hem de toplumsal açıdan yürütülen çalışmalara karşın baskı ve engellemelerle kamusal sorumluluklarının engellenmeye çalışıldığını anlattı. Yeşil, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Devlet Denetleme Kurulu Raporu ile başlayan ve İmar Kanunu görüşmelerinde gece yarısı ek bir önerge ile Odaların mesleki denetim görevlerinin elinden alınması girişimi ile devam eden, yine TMMOB Yasası’nı değiştirmeye yönelik adımlar ve son olarak da 12 Eylül cuntasınının 66 ve 85 sayılı kanun hükmünde kararnameleri ile yasamıza eklenen odaların ilgili bakanlıkların idari ve mali denetimlerine tabi kılınması ki bu bugüne kadar kağıt üstünde kalmıştı. Bugüne kadar gelmiş gitmiş hiçbir hükümet bu konuda bir girişimde bulunmaya cesaret edemezken AKP bu maddeleri gerekçe gösterip TMMOB ve bağlı odalarını ilgili bakanlıkların mali ve idari denetimi ile sindirmek istemektedir. Biz hiçbir denetimden korkmuyoruz. Çünkü bizim genel kurullarımızda demokratik olarak seçilen denetim ve onur kurullarımız var. Zaten onlar her türlü denetim ve disiplin işlerini yerine getirmektedirler.

Kamu yararı kavramını yok eden, dünyaya yalnızca kendi ideolojisi ve yandaş çevresinin gözüyle bakan siyasi iktidar, meslek odalarımızı da kendi yörüngesine sokmaya, iktidarın dar çıkarlarına hizmet etmeye dönük, olağanüstü çaba gösteriyor. Meslek örgütlerimizi işlevsizleştirmek, iş yapamaz, etkinlik düzenleyemez, söz söyleyemez konuma getirmeyi amaçlayan, hukuksuz ve gayri meşru politikalar, artık son raddeye ulaşmıştır. Siyasi iktidar, elindeki kamu gücünü, kamu yararına hareket eden örgütlülüğümüzü dağıtmak için kullanmaktadır.”

EMO Yönetim Kurulu Başkanı, 3. yaşına giren Bilimsel Dergi’den gururla söz ederken, 25 Ekim 2014 tarihinde İzmir’de gerçekleştirilen Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölüm Başkanları Toplantısı sonuçlarını da katılımcılarla paylaştı. Bölüm Başkanları Toplantısı’nın artık kurumsal hale

gelerek konsey çalışmasına evrilmesinin kararlaştırıldığını aktaran Yeşil, biyomedikal mühendisliği bölüm başkanları ile de 1 Kasım 2014'de Ankara'da bir toplantı gerçekleştirdiklerini de sözlerine ekledi. İzmir Şirince Aziz Nesin Matematik Köyü'nde yapılan Akademik Kampı'nın yeniden düzenleyeceği haberini de katılımcılara duyuran Hüseyin Yeşil, "Burada doktora ve yüksek lisans yapan meslektaşlarımızı bir araya getirmeyi amaçlıyoruz" dedi.

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil, sözlerini şöyle tamamladı:

"Her şeyden önce; her platformda, bilimi ve etiği savunmaya devam edeceğiz. Nükleer santrale ve kirliliği teknoloji ile çalıştırılan her türlü santrale, çevre ve doğayı tahrip eden tabiat ve kültürel varlıklarımızı yok eden ve canlıların yaşam hakkını göz ardı eden her türlü enerji üretim biçimlerine karşı durmaya devam edeceğiz. Bizler, eşit ve özgür bir ülkede kadın-erkek birlikte, çağdaş bir Türkiye'de bir arada yaşamak için barış ve adaleti savunmaya devam edeceğiz."

ENERJİ VERİMLİLİĞİ GÜNLERİ (22-23 OCAK 2015)

EMO İzmir Şubesi tarafından düzenlenen III. Enerji Verimliliği Günleri 22-23 Ocak 2015 tarihlerinde Yaşar Üniversitesi Yeni Bina Konferans Salonu'nda yoğun katılımıyla gerçekleştirildi. Enerji verimliliği ve yenilenebilir enerjiye yönelik uygulamalar hakkında gelişmeler; ülkemizin bu alandaki hedefleri ve politikalarının değerlendirildiği etkinliğe; enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji alanında hizmet üreten, uygulayan, denetleyen kişi, kurum ve kuruluşlar katıldı.

Etkinlik açılış konuşmalarıyla başladı. Enerji Verimliliği Günleri Yürütme Kurulu Başkanı Fikret Şahin konuşmasında; etkinliğin gerçekleştirilmesinde emeği geçenlere teşekkür ederek enerji yaşamın vaz geçilmez bir parçası olduğunu, enerjinin verimli kullanılması konusunda Odamızın da birçok çalışması bulunduğunu belirtti.

EMO İzmir Şube Yönetim Kurulu Başkanı Mahir Ulutaş ise konuşmasında 2014 yılı değerlendirmesi yaparak, 2014 yılının büyük işçi ve doğa katliamları ve hukuksuzluklarla somutlandığı bir yıl olduğunu, TMMOB'un de TBMM gündeminde olan torba yasayla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na bağlı bir daireye indirgenmeye çalışıldığını vurguladı. "1970'li yıllardan bu yana ülkenin bilinci ve vicdanı olmuş, mühendisleri, mimarları ve onların örgütlülüğünü yok edemeyeceksiniz, susturamayacaksınız. Her ne yasal düzenleme yaparsanız yapın, bilimi-aklı-aydınlanmayı savunmaya, halkımızın yanında olmaya devam edeceğiz" diyen Ulutaş; 2015 yılının mücadele yılı olacağını belirtti.

Enerji alanının ciddi sorunların birikip kronikleştiği bir alan haline geldiğini söyleyen Mahir Ulutaş konuşmasını şöyle sürdürdü:

"2014 yılı sonu itibari ile kurulu gücümüz 69 bin 500 MW'a ulaşmış olmasına rağmen 38 bin-41 bin MW seviyelerindeki puantı karşılayabilmekte yetersiz kalmaktadır. Bu kurulu gücün yüzde 31'i doğalgaz ve LNG, yüzde 24'ü HES, yüzde 10'u nehir tipi HES, yüzde 21'i kömür, yüzde 8'i termik (diğer) ve ancak yüzde 5'i YEK'ten elde edilmektedir. Geçen yıl ürettiğimiz elektriğin keskinleşmemiş dağılımında; yüzde 48'i doğalgaz ve LNG, yüzde 2.3'ü termik (diğer) ve yüzde 29.2'si kömürden elde edilmiştir. Büyük oranda doğalgaza bağlı bu görüntü sürdürülebilir olmaktan uzaktır. Dolayısıyla yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırım yapılması gerektiği açıktır. Ne yazık ki 1980'lerden bu yana özelleştirme politikaları ile enerji alanı kendi kaderine terk edilmiş kısa vadeli rant üzerine kurulu enerji yatırımları tercih edilerek, rüzgar, güneş, biyokütle gibi temiz enerji seçenekleri görmezden gelinmiştir. Diğer yandan ise bu yatırımların uygulanmaya çalışıldığı istisnai durumlarda da merkezi bir plan ve kamusal

anlayışla ele alınmayan bu yatırımlar, doğaya, bölgeye, eko-sisteme, tarım alanlarına etkilerine bakılmadan ve bölge halkının talep ve itirazları dikkate alınmadan uygulanmak istenmektedir. Karadeniz'in HES çöplüğüne dönüşmesi, suyun kullanım hakkı üzerinden yürüyen ticarileşme çabaları ibret vericidir. Ne yazık ki bölgemizde de Çeşme-Karaburun bölgeleri RES mezarlığına dönüşme riski ile karşı karşıyadır.

Sürekli artan enerji ihtiyacımızın gerekçelerini ve rasyonel olup olmadığını sorgulamadan bütünlüklü bir enerji politikası üretebilme şansımız yoktur. Nüfusu belli mega-şehir merkezlerinde toplayan çarpık şehirleşme politikaları, pek çok altyapı sorunlarının yanında devasa enerji üretim ve iletim-dağıtım merkezlerine ihtiyaç yaratmaktadır. Örneğin yapımlarında yaşanan ölümlerle toplu işçi mezarları, çirkin mimarileri ile estetik katili olan, tüketim kültürünün mabetleri AVM'ler, enerji emen devasa verimsizlik abideleridir. Aynı şekilde emek-yoğun, enerji yoğun bir üretim modeli içerisinde ülkemizde hala yaygınlaşmaya devam eden, demir-çelik ve çimento gibi endüstriler ülkeye birim enerji başına katma değeri minimum olan enerji canavarları olarak kaydedilmelidirler. Bizlere düşen sorumluluk elektrik enerjisini kamusal bir anlayışla ucuz, güvenilir, kaliteli ve sürdürülebilir biçimde elde edilmesini, doğaya en az zararı vermesini sağlayabilmek olmalıdır. Bugüne kadar sürdürülen anlayışla bunun sağlanması olası görünmemektedir. O nedenle daha az enerji ile daha verimli üretim sağlanabilmesi için yeni politikaların ortaya konmasını hedeflemeliyiz.”

Mahir Ulutaş'ın konuşmasının ardından EMO Bilimsel Dergi Baş Editörü Prof. Dr. Hamit Serbest konuşmasını gerçekleştirdi. Öğretim üyelerinin gerçeğinin, adaleti savunmak olması gerektiğini vurgulayan Prof. Serbest; doğaya zarar veren tesislere verilen ÇED raporlarına imza koyan öğretim üyelerini kınadığını belirtti. Gerçekleri, bilimselliği paylaşmanın önemine değinen Prof. Dr. Hamit Serbest; üniversite-sanayi işbirliğinin ülkenin gereksinimi olduğunu ifade etti. Üniversiteler bilgi üretiyorsa bu bilgilerin uygulama alanında sanayinin olmasını belirten Prof. Serbest; bilgiyi ihtiyaçla birleştirme noktasında Bilimsel Dergi'nin var olduğunu açıkladı. EMO Bilimsel Hakemli Dergi'nin; özgün bilimsel araştırmalar ile ilginç uygulama çalışmalarına yer veren ve bu niteliği ile hem araştırmacılara hem de uygulamadaki mühendislere seslenmeyi amaçlayan hakemli bir dergi olduğunu belirten Prof. Dr. Hamit Serbest; “Akademik veya teknolojik özgünlük Bilimsel Dergi'nin temelidir” dedi.

İzmir Büyükşehir Belediyesi Başkan Danışmanı Muzaffer Tuncağ ise konuşmasında, İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin enerji verimliliğine yönelik projeleri ve uygulamaları hakkında bilgi verdi. İzmir'e içme suyu sağlamak üzere planlanan Çamlı Barajı'na hala izin verilmeyip Efemçukuru'nda altın aranmasının su kaynaklarına verdiği zarar konusunda birlikte mücadele edilmesinin altını çizdi.

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil ise TMMOB'u işsizleştirmeye yönelik iktidarın baskıcı tutumunu eleştirerek, ortak mücadele çağrısında bulundu. Torba yasalarla kamusal alanlara el koyma ve rant süreçlerinin önündeki son engellerin de kaldırılmanın amaçlandığını dile getiren Yeşil; şöyle konuştu:

“TMMOB ve Odaları; AKP'nin kentler üzerindeki oyununa karşı durdu. 'kentsel dönüşüm' adı altında 'rantsal dönüşüm' karşı çıktı, Yayınladıkları raporlar, basın açıklamaları, açtıkları davalarla AKP'nin ormanları, kıyıları, meraları; suyumuzu, toprağımızı yağmalamasının önünde durdular. Neoliberal politikalarla bu ülkenin yağmalanmasına karşı, kamu yararı için mücadele ettiler.”

Son olarak Yaşar Üniversitesi Rektörü Murat Barkın ise; enerjinin yaşamın bir parçası olduğunu, üniversite olarak enerji verimliliği konusunda duyarlı olduklarını ifade etti. Üniversitede akademik birim olarak Enerji Sistem Mühendisliği Bölümü oluşturduklarını, ayrıca Enerji Verimliliği Yönetim ve Koordinasyon Kurulu birimi ile de verimlilik konusunda çalışmalarını sürdürdüklerini belirtti.

Açılış konuşmalarının ardından Bornova Belediye Başkanı Olgun Atila'ya enerji verimliliği konusunda belediye olarak yaptıkları çalışmalardan dolayı teşekkür plaketi verildi.

Etkinliğin ilk oturumunda Prof. Dr. Arif Hepbaşlı; Ülkelerin Enerji Verimliliği Yaklaşımlarına Genel Bakış” konulu sunumunu gerçekleştirdi. İlk gün yapılan oturumlar sonrasında ikinci gün; 3 oturum ve bir panel ile etkinlik tamamlandı.

“Ülkemizde Enerji Verimliliği Politikaları, Enerji Verimliliği Uygulamalarına Genel Bakış” başlıklı panelin yöneticiliğini EMO İzmir Şube Yönetim Kurulu Mahir Ulutaş yaptı. EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü'nden Murat Bayram, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü'nden Bora Omurtay, Enerji Yönetimi Derneği'nden M. Ali Erhan Güllüoğlu'nun konuşmacı olarak katıldığı panelde; enerji verimliliği politikalarının ve çalışmalarının nasıl daha sağlıklı duruma gelebileceği tartışıldı.

ELEKTRİKLİ RAYLI ULAŞIM SİSTEMLERİ SEMPOZYUMU 2015-SONUÇ BİLDİRGESİ (8-9 MAYIS 2015)

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş ve kalkınma sürecinde önemli gelişmeler sağlayan demiryolları, 1950'li yıllardan sonra yatırım yapılmayan ve ancak idamesi sağlanan bir sektöre dönüşmüştür. Elli yıllık ihmal sonrasında, 2000 yılında dönemin yöneticileri tarafından Boğaz Tüp Geçişi Projesi'nin deklarasyonu ve sonrasında hızlandırılmış tren denemelerindeki başarısız sonuçlar, hemen arkasından yüksek hızlı tren yatırımları, 9. ve 10. beş yıllık planlar ve 2009 ve 2013 yıllarında yapılan ulaştırma şuralarında açıklanan 2023 ve 2035 raylı sistem hedefleri bunlar için ortaya konan yatırım bedelleri ile dikkat çeken tüm dünya tarafından yatırım için parlak, gelişen bir sektör durumuna gelmiştir.

Elektrik Mühendisleri Odası, ülkemizde bu kadar önemsenen ve kamu yatırımlarının yöneltildiği bu sektördeki gelişmeleri gözlemlemek, sektör bileşenlerini bir araya getirerek görüş oluşturmak ve bu görüşleri kamu ile paylaşmak amacıyla 2011 yılından günümüze, Elektrikli Raylı Ulaşım Sistemleri Sempozyumu (ERUSİS) etkinliğini düzenlemektedir. 8-9 Mayıs tarihlerinde üçüncüsü gerçekleştirilen ERUSİS Sempozyumu'na, TCDD, Demiryolu Düzenleme Genel Müdürlüğü, TÜLOMSAŞ, TÜVASAŞ, TÜDEMSAŞ, TÜBİTAK gibi kamu sektörü temsilcileri, özel sektör temsilcileri, üniversiteler, dernekler, belediyelerden temsilciler, öğrenciler ve EMO üyelerinin yer aldığı 413 kişi katılmıştır. İki açılış konuşması ve altı oturum gerçekleştirilen etkinlikte 42 konuşmacı yer almıştır.

Sempozyumun ana teması olan "Serbestleştirme Kanunu Sonrasında Türkiye Demiryolları"

içerisinde;

- Serbestleştirme Kanunu Sonrası TCDD ve Özel Sektör Etkileşimi
- Ar-Ge ve İnovasyon
- Yük ve Yolcu Taşımacılığı
- Yerleşik Çalışmaları
- Eğitim
- Test ve Sertifikasyon
- Teknolojik Gelişmeler

konuları işlenmiş ve yapılan sunumlar sonucunda;

- Ulusal demiryolu işletmesinin ihtiyaçlarının karşılanması aşamasında 4 temel konunun organize edilmesi, hızlandırılması ve kolaylaştırılması gerekmektedir. Bunlar;

- AR-GE kabiliyetleri için gerekli altyapı yatırımları.

Bu konuda devlet desteği mutlaka sağlanmalıdır. Yüksek maliyetleri nedeniyle özellikle araç üretimlerinde ilk ürünlerin Ar-Ge, test ve sertifikas-

yonları konusunda yaşanan sıkıntıların (Test Merkezi, No-Bo, maliyet vb.) ancak devlet desteği ile aşılması mümkündür.

- İstihdam konusunda eğitim kurumlarının sektöre daha fazla ve daha yetkin personel sağlaması. Bununla birlikte üniversitelerde okutulmaya başlanan raylı sistem mühendisliği bölümü mezunlarının istihdamı konusunda farkındalığın çeşitli etkinliklerle sağlanması.

- Finansman

- Yerlilik oranlarının alım ihalelerinde netleştirilmesi ve yasal gereklilik olarak belirlenmesi ve takibinin yapılması. Yasada yer alan “ihalelerde yüzde yüzde 15’e kadar olan maliyet fazlalığında yerli ürünlerin tercihi” konusundaki maddenin zorunlu olarak şartnamelerde yer almasının sağlanmasıdır.

• Raylı ulaşım sektöründe, yerli çözümlerin uluslararası pazarlardan yer alabilmesi için özellikle Kore ve Çin devlet yönetimleri tarafından sağlanan kredi olanaklarının Türkiye’de de sağlanması konusunda çözüm üretilmesi gerekmektedir.

• Sürdürülebilir Ar-Ge ulusal kalkınma için önem arz etmektedir.

• Ulaşım planlamalarına gereksinim vardır. Bu nedenle şehiriçi ve şehirlerarası ulaşım sistemlerinin keşif ve ortak işletilebilirliği yöntemleri aranmalıdır. Bu amaçla unutulmamalıdır ki kentsel ulaşım planlaması, şehir planlamalarının vazgeçilmez parçasıdır.

• Araç imalatçıları için ürün geliştirme kadar önemli olan diğer bir yeteneğin entegrasyon kabiliyeti olduğu vurgulanmıştır.

• Raylı Sistemler Kümelenmeleri ve RAYDER, Demiryolu Taşımacılığı gibi dernekler sektörün gelişmesine önemli katkılar sağlamıştır. Bu amaçla özellikle kümelenmelerin, Avrupa’da olduğu gibi yasal bir çerçeve altında gelişmelerinin sağlanması gerekmektedir.

• Bilimsel Akademik Platform’da ortak akıl ve ortak çalışma platformlarının oluşturulması, bu amaçla üniversiteler, kamu, özel sektör ve meslek odalarının bir arada çalışma olanaklarının geliştirilmesi, özendirilmesi ve hatta zorunlu hale getirilmesi için yöntemler oluşturulmalıdır.

• TCDD’nin mevcut yapısı içerisinde zarar eden bir kurum niteliğinden kurtarılabilmesi için sadece yolcu taşımacılığının yüksek hızlı trenlerle yapılması yeterli olmayacaktır. Yük taşımacılığında da mevcut hızlar olan 5-10 km/h’nin mutlaka çok yukarılara çekilmesi zorunludur. 2023 hedefi olan demiryolu taşıma oranının şu andaki yüzde 4’ten yüzde 10-15’lere çekmek için çift hat taşımacılığı, planlı bir lojistik yatırım, özel sektör yapılanması ve eşit rekabet şartlarında yarışma olanağı tanınan güçlü bir taşımacılık sektörü gerekecektir. Böylece lojistik maliyetleri içindeki yük taşıma maliyetlerinin aşağı çekilmesi sağlanabilir. Vagonların günde 400 km yapabilmesi hedeflenmelidir Ayrıca bu hedef için 100 bin vagona daha ihtiyaç duyulacaktır. Türkiye’de gelişen kaynak inşaat yetenekleri ile bu vagonların imalatının yerli olarak yapılması sağlanmalıdır.

• Serbestleştirme kanunundan beklenti adil ve serbest rekabettir. Geçiş süreci, şeffaf, öngörülebilir ve özel sektörün yatırım yaparak büyüebilmesine uygun şekilde yapılandırılmalıdır.

• Demiryoluna yakın olmaktan çok bağlı olmak gereklidir. Bu bağlamda demiryolu, liman ve karayolu bağlantıları planlamalar yapılırken göz ardı edilmemelidir.

• Serbestleşme kanununun hayata geçirilmesi aşamasında en büyük eksiklik yetişmiş ve yetkin insan gücünde otaya çıkacaktır. “Tekeri döndüren” personel halen Demiryolu Meslek Lisesi mezunlarıdır. 1998’de kapatılan Demiryolu Meslek Lisesi 70 yıllık hayatı boyunca TCDD’nin ihtiyaç duyduğu “eğitim ve istihdam” sorunlarına çözüm olmuştur. Şu anda 14 meslek lisesi ve

9 üniversitede raylı ulaşım bölümleri mevcuttur. Eğitim programlarında okuyan öğrencilerin alan uzmanlarından alacakları desteklerle eğitim kalitesi artacaktır.

- Test ve sertifikasyon faaliyetleri, ülkemizde Ar-Ge yapan ve ürün ortaya çıkaran şirketler için büyük bir sorun olarak durmaktadır. Bu sorunun ortadan kaldırılabilmesi için URAYSİM doğru tasarlanmış bir projedir. URAYSİM'in raylı sistem araç ve ekipmanlarını test edilebilir duruma gelmesi sonucunda hem Ar-Ge yetenekleri artacak hem de test ve sertifikasyon için dışarıya verilen bedeller düşerek ve yapılan tüm harcamalar yurtiçinde kalacaktır. Bu nedenle URAYSİM'in kurulumu önündeki engellerin bir an önce kaldırılarak Test ve Ar-Ge merkezi olarak çalışması sağlanmalıdır.

- ERUSİS etkinliklerinin, raylı sistemler sektörü için önemli bir etkinlik olduğu açıktır. İki gün boyunca süren etkinliğin tüm panelleri ilgiyle izlenmiştir. Ancak her bir panelin bir sempozyum konusu olabilecek kadar önemli olması nedeniyle özellikle konuşmacıların kısa sürede sunumlarını yapmaları talep edilmiş ve önemli olabilecek sorular içinde yeteri kadar süre ayrılmamıştır. Bu nedenle gelenekselleşen ERUSİS etkinliklerinde bundan sonraki süreçte önemli, fakat daraltılmış bir konunun işlenmesinin; aynı zamanda uluslararası bir etkinliğe dönüşümünün sağlanmasının doğru olacağı görüşleri etkinlikte ortaya konulmuştur.

SEMPOZYUM YÜRÜTME KURULU

NİKOLA TESLA SEMPOZYUMU (14 MAYIS 2015)

Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi tarafından düzenlenen Nikola Tesla Sempozyumu, 14 Mayıs 2015 tarihinde İzmir Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi'nde başladı. Tesla'nın yürüttüğü çalışmalara ilişkin araştırmacıları, akademisyenleri ve mühendisleri bir araya getiren etkinlik, uluslararası katılımı ile düzenlendi. Canlı yayınlanan sempozyum, İnternet üzerinden de takip edildi. Sempozyum çalışmaları 14 Mayıs Çarşamba günü saat 09:30'da yapılan açılış töreni ile başladı. Sempozyum açılışında EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Mahir Ulutaş, Bereket Enerji Yönetim Kurulu Başkanı Ceyhan Saldanlı, Sırbistan İstanbul Başkonsolosu Dragan Marković ve EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil konuştu.

EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Mahir Ulutaş, konuşmasına sempozyum programına ilişkin bilgiler vererek başladı. Tesla'nın özellikle yaşamının son yıllarında modern kapitalist toplumun insanlık açısından ciddi tehdit olmaya başladığı endişesini taşıdığı ifade eden Ulutaş, "Toplumun sosyal, ahlaki ve manevi boyutlarını hiçe sayan teknolojik birikimin ve endüstriyel organizasyonun insanlık dışılığına dair vurguları günümüz Türkiye'si için de verimli bir tartışma başlığı sunmaktadır" diye konuştu.

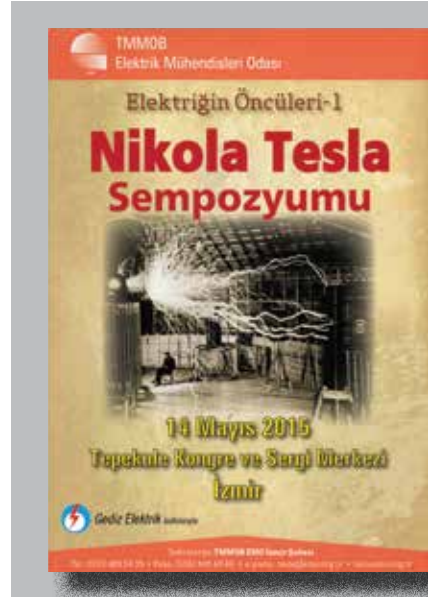
"İş Cinayetleri Sistematik"

Sempozyumun Soma Faciası'nın yıldönümünde gerçekleştirildiğini kaydeden Ulutaş, daha fazla kar hırsı ile yapılan üretim zorlamasının faciaya neden olduğunu vurguladı. "Uzun çalışma süreleri, sağlıksız çalışma koşulları, yeterli ve etkin yapılmayan kamusal denetime" dikkat çeken Ulutaş, "301 canımıza mal olduğu bu toplu cinayet, enerji ve madencilik sektöründe özelleştirme politikalarının geldiği noktayı net bir şekilde göstermiştir" diye konuştu. Soma'dan sonra da iş cinayetlerinin devam ettiğini hatırlatan Ulutaş, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Daha sonra yaşanan Şırnak, Bartın ve Karaman kazaları da kanımızca özetlenmeye çalışılan tablonun sadece Soma özelinde geçerli olmadığını ispatları olmuştur. İş cinayetlerinin fitrat söylemiyle kapatılmasına karşı takipçisi olmayı sürdüreceğiz."

Mahir Ulutaş'ın ardından Bereket Enerji Yönetim Kurulu Başkanı Ceyhan Saldanlı konuşmasını gerçekleştirdi. Bilimsel çalışmaların dünyayı değiştirdiğini vurgulayan Saldanlı, Tesla'nın olağanüstü buluşları olmasaydı elektriğin iletilemeyeceğini kaydetti.

Saldanlı'nın ardından konuşan Sırbistan İstanbul Başkonsolosu Dragan Marković ise etkinliğe yoğun katılımdan duyduğu memnuniyeti belirterek, ilginin Tesla'nın buluşlarının insanlığa büyük yararları olduğunu gösterdiğini kaydetti.

“Dünyayı Aydınlatan Buluşçu”

Hüseyin Yeşil de konuşmasına, Soma'da yitirdiğimiz 301 madenciye anarak başladı. EMO'nun 2 yıllık dönemde 15'in üzerinde merkezi etkinlik düzenlendiğini belirten Yeşil, “Elektriğin Öncüleri” teması altında yapılması kararlaştırılan etkinliklerinin ilkinin Nikola Tesla için düzenlendiğini ifade etti. Sanayi Devrimi'nin önemli bir evresi olan 19. Yüzyıl'ın ikinci yarısında, elektrik alanında da artarda yaptığı onlarca buluş ile bilim dünyasında yeni ufukların açıldığını kaydeden Yeşil, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Aynı süreçte buluşçuların birçoğu; geliştirdiği teknolojik ürünleri ticarileştirmiş, günümüzde de teknoloji dünyasının önemli aktörleri olan şirketlerin doğmasını sağlamıştı. Görüş ve yaşam şekliyle bu buluşçulardan ayrılan, farklı amaçlar için durmaksızın araştırmalar yapan bir diğer kişi vardı. İşte bu kişi Nikola Tesla'ydı.”

Tesla'nın insanlığın yararına sunduğu sayısız buluşa rağmen kıymetinin tam anlaşılmadığını vurgulayan Yeşil, Nikola Tesla'nın şu sözlerini hatırlattı:

“Para insanların kendine biçtiği kıymete haiz değildir. Benim bütün param deneylere yatırılmıştır. Bunlarla yeni keşiflerde bulunup insanoğlunun yaşamını biraz daha kolaylaştırmasını sağlıyorum.”

Geç de olsa günümüzde Tesla'nın “Dünyayı Aydınlatan Buluşçu” olarak anılmaya başlandığını kaydeden Yeşil, Tesla'nın çalışmalarına ilişkin şu bilgileri verdi:

“Tesla, elektrik motorlarından uzaktan kontrole, elektrik üretiminden röntgene kadar çeşitli ülkelerden alınmış 300 civarında patentli buluşuyla birlikte, çeşitli konularda toplam 700 kadar farklı ürünü insanlık hizmetine sunmuştur. Thomas Edison ile girmiş olduğu AC-DC (Alternatif Akım-Doğru Akım) savaşından galip çıkmış, AC (AA) elektriğin yaygınlaşmasını sağlamıştır.”

Tesla'dan Günümüze Ticarileşmeye Bakış

Tesla ve Edison arasındaki bilimsel gelişmeler ve buluşlara yönelik bakış açısı farklılığının, günümüzdeki “inovasyon-buluş” tartışmalarına altyapı oluşturduğuna dikkat çeken Yeşil, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Elektrik ve elektronik alanı da dahil olmak üzere pek çok teknik gelişmenin ilk çıkış yerinin savunma ve güvenlik alanları olduğu, ancak ticarileşmeyle teknolojik ürünlerin toplum içinde yaygınlık kazandığı bir gerçektir. Yine açık bir gerçek şudur ki, tek başına piyasaya bırakılan bilimle insanlık için ilerleme kaydedilmesi mümkün değildir.

Bugün bilgisayar ve elektronik haberleşme cihazları başta olmak üzere pek çok teknik ve bilimsel gelişme bekletilerek, her bir aşaması ticari kazanca dönüştürülmek üzere piyasaya inovasyon olarak sürülmektedir. Bu da ülkemizin ve dünyanın kaynaklarının ‘tüketim kültürü’ ile yok edilmesine, öncelikle teknoloji ithal eden Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler başta olmak üzere dünyanın ‘elektronik çöplük’ olmasına yol açmaktadır. Örneğin ülkemizde cep telefonu satışları rekor düzeydedir. 2014 yılında ithal edilerek kayıt altına alınan telefon sayısı 16 milyon 743 bini aşmıştır.

Teknik ve bilimsel gelişmelerin baş döndürücü bir hızla eriştiği günümüzde sıfırdan bir ürün yaratılmasından çok bir ürünün daha işlevsel, daha verimli ve daha az enerji tüketerek kullanılabilmesi ya da farklı alanlarda da kullanılabilir hale getirilmesi gibi yeniliklerin değeri elbette büyüktür. Bu tür yeniliklerin ticari çıkar kaygısına teslim edilmeden üniversiteler ve kamu yapılanmaları aracılığıyla toplumun hizmetine sunulması için çaba gösterilmelidir. Ülkemiz

için de yenilikçilik alanında gelişmeler sağlanması ve buna yönelik desteklemelerin artırılması; bilimsel ve teknolojik üretimin yerli olarak gerçekleştirilebilmesi için ön açıcı olacaktır.”

EMO'nun düzenlediği sempozyum ve konferanslarla bilimsel gelişmeleri üyelerine aktarmaya çalıştığını ifade eden Yeşil, mühendislik eğitimine yönelik değerlendirmelerini ise şöyle sıraladı:

“Mühendisin uluslararası standartlarda iyi bir eğitim alması ancak yeterli sayıda öğretim üyesi, altyapı ve bilimsel eğitim programı ile olanaklıdır. Mühendislik eğitiminde, gerek açılan okullar ve gerekse plansız arttırılan kontenjanlar, özellikle belirli bölümlerden mezun mühendislerin istihdam sorununu arttırdığı gibi, mühendis kimliğinde erozyon yaratmaktadır.

Odamız meslek alanlarıyla ilgili olarak, 2005-2006 öğretim döneminde 18'i vakıf olmak üzere 53 üniversitede eğitim verilmekte iken, 2014-2015 öğretim döneminde 40'ı vakıf olmak üzere toplam 148 üniversitede eğitim verilmektedir. Son 7 yılda meslek alanımızdaki bölüm sayısı hızla artmış, 2007 yılında 55 olan Elektrik, Elektronik, Elektrik Elektronik, Elektronik-Haberleşme, Kontrol ve Biyomedikal Mühendisliği toplam bölüm sayısı 2013'de 113'e, 2014'de ise 148'e çıkmış ve toplam kontenjan da 3 kat artarak 4071'den 12 bin 171'e yükselmiştir.

TMMOB ve EMO olarak bu konularda defalarca eğitim sempozyumları düzenledik. Bu sempozyumlarda değerli hocalarımız, eğitim ile ilgili kurum ve kuruluşların temsilcileri tarafından çok sayıda sunum yapıldı. Biz bunları kitaplaştırdık ve üniversitelerimizin ilgili bölümlerine gönderdik.”

“Bilimi Savunmaya Devam Edeceğiz”

EMO'nun başta üyeleri olmak üzere toplumun tüm kesimlerinde duyarlılık yaratmaya dönük çalışmalarına karşı iktidarın baskısına dikkat çeken Yeşil, “Engellemeler ile kamusal sorumluluklarımızın önüne set çekilmeye çalışılıyor” dedi. Kamu yararı kavramının yok edilmeye çalışıldığını vurgulayan Yeşil, “Dünyaya yalnızca kendi ideolojisi ve yandaş çevresinin gözüyle bakan siyasi iktidar, meslek odalarımızı da kendi yörüngesine sokmaya, iktidarın dar çıkarlarına hizmet etmeye dönük, olağanüstü çaba gösteriyor” diye konuştu. Siyasi iktidarın elindeki kamu gücünü, kamu yararına hareket eden örgütlülükleri dağıtmak için kullandığını vurgulayan Yeşil, konuşmasını şöyle tamamladı:

“Meslek örgütlerimizi işlevsizleştirmek, iş yapamaz, etkinlik düzenleyemez, söz söyleyemez konuma getirmeyi amaçlayan, hukuksuz ve gayri meşru politikalar, artık son raddeye ulaşmıştır. Her şeyden önce; her platformda, bilimi ve etiği savunmaya devam edeceğiz. Yine belirtmeden geçemeyeceğim: Nükleer santrale ve kirli teknoloji ile çalıştırılan her türlü santrale, çevre ve doğayı tahrip eden tabiat ve kültürel varlıklarımızı yok eden ve canlıların yaşam hakkını göz ardı eden her türlü enerji üretim biçimlerine karşı durmaya devam edeceğiz. Bizler, eşit ve özgür bir ülkede kadın-erkek birlikte, çağdaş bir Türkiye'de bir arada yaşamak için barış ve adaleti savunmaya devam edeceğiz.”

“Tesla'nın Sıra Dışı Yaşamı”

Açılış konuşmalarının ardından EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Mahir Ulutaş'ın yönettiği “Tesla'nın Sıra Dışı Yaşamı” başlıklı ilk oturuma geçildi. Bu oturumda Belgrad Tesla Müzesi'den Dr. Branimir Jovanovic “Nikola Tesla'nın Yaşamı, Çalışmaları ve Öğretisi” ve Prof. Dr. Haluk Tosun “Elektrik Mühendisliğinin Doğum Sancıları Üzerine” başlıklı sunumlarını gerçekleştirdiler. “Tesla'yı Öğretmek” başlıklı günün ikinci oturumu ise Yrd. Doç. Dr. Özgür Tamer yönetti. Bu oturumda ABD merkezli Tesla Bilim Vakfı'ndan Nikola Lonchar, Samuel Mason, Brian Yetzer ve

Ashley Brittain konuşmacı olarak yer aldı. Nikola Lonchar, “Tesla Bilim Vakfı Faaliyetleri”, Samuel Mason “Tesla’yı Anlamak”, Brian Yetzer ve Ashley Brittain “Tesla Çalışmaları Hakkında Deneysel Uygulamalar” başlıklı sunumlarını yaptılar.

Yrd. Doç. Dr. Hacer Şekerci'nin yönettiği “Dönel Manyetik Alan” başlıklı üçüncü oturumda ise Prof. Dr. Özcan Kalenderli “Tesla Bobini: Yüksek Frekanslı Yüksek Gerilim Transformatörü Tasarımı”, Prof. Dr. Güven Önbilgin “Dönel Magnetik Alanın Uzun Öyküsü ve Nikola Tesla”, Erim Arıcı “Tesla'nın Çok Fazlı AC Sistemi” başlıklı sunumlarıyla yer aldılar.

Kablosuz Enerji İletim Tartışıldı

Günün son oturumu ise Prof. Dr. Belgin Türkay başkanlığında “Kablosuz İletim” başlığı altında gerçekleştirildi. Bu oturuma Prof. Dr. Hamit Serbest “Tesla ve Kablosuz İletim”, Belgrad Üniversitesi'nden Prof. Dr. Jovan Cvetic “Tesla'nın Güç Büyütücü Radyo Vericisinin Çalışma İlkeleri” ve Yrd. Doç. Dr. Özgür Tamer “Kablosuz Elektrik Enerjisi İletimi Üzerine Deneysel Çalışmalar” başlıklı sunumlarıyla katıldılar.

TÜRKİYE ELEKTRONİK SANAYİ VE ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ KURULTAYI (22-23 MAYIS 2015)

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Bursa Şubesi tarafından düzenlenen “Türkiye Elektronik Sanayi ve Elektronik Mühendisliği Kurultayı” (TESEM) 22-23 Mayıs 2015 tarihinde Bursa Akademik Odalar Birliği Yerleşkesi’nde gerçekleştirildi.

Elektronik sanayi, teknoloji üretimi konularında çalışmalar yürüten akademisyenleri, uzmanları ve mühendisleri bir araya getirerek, elektronik sanayinin gelişimi için yapılması gereken çalışmaların ve politikalarının tartışıldığı bir platform olması hedeflenen sempozyum, Uludağ, Sabancı üniversiteleri ile Türk Elektronik Sanayicileri Derneği (TESİD) ve EMO işbirliğiyle düzenlendi. Bursa Akademik Odalar Birliği Yerleşkesi’nde 22-23 Mayıs 2015 tarihinde gerçekleştirilen sempozyumun açılışında sırasıyla EMO Bursa Şube Yönetim Kurulu Başkanı Remzi Çınar, TESEM 2015 Kurultay Başkanı Mustafa Dayanıklı, EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil, Türk Elektronik Sanayicileri Derneği Yönetim Kurulu Başkan Vekili Siddık Yarman, Sabancı Üniversitesi Nanoteknoloji Araştırma ve Uygulama Merkezi Direktörü Volkan Özgüz, Uludağ Üniversitesi Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü Başkanı Prof. Dr. Güneş Yılmaz, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Davut Kavranoglu konuştu.

Metal Direnişine Destek Çağırısı

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil, sempozyumun açılışında metal işçilerin direnişine değinerek, konuşmasına “Öncelikle Renault, Tofaş başta olmak üzere metal işkolunda haklı taleplerinin göz ardı edilmesine karşı direnen işçi kardeşlerimizi destekliyor ve mücadelelerinde başarılar diliyorum” ifadeleriyle başladı. Yeşil, metal iş kolunda çalışan tüm elektrik ve elektronik mühendisi EMO üyelerini metal işçilerinin direnişine destek olmaya çağırdı.

EMO’nun dönem içerisinde 15’in üzerinde kongre, sempozyum, çalıştay gibi etkinlikler düzenlediğini belirten Yeşil, etkinliklerde meslek alanlarında yaşanan bilimsel ve teknolojik gelişmeleri gündeme taşımaya özen gösterildiğini vurguladı. Yeşil, etkinliklerde elektrik, elektronik, kontrol ve biyomedikal mühendisliği alanlarında üniversite, kamu kurumları ve endüstride çalışan araştırmacıları, uzmanları ve mühendisleri bir araya getirmeye çalıştıklarını kaydetti.

“Elektronik sanayinin hızlı bir gelişim sergilediğini ve aynı zamanda bilimsel, teknolojik gelişmeleri etkileyen en önemli sanayi dalı haline geldiğini vurgulayan Yeşil, “Dünyada yıllardır dile getirilen önemli bir gerçek; elektronik sektörü aracılığıyla bilgi teknolojilerine dayalı toplumun yaratılmakta olduğudur” diye konuştu.

“Mühendis Emeğinin Önemi Artıracak”

Elektronik sanayii ve mühendisliği politikalarının “bağımlılık” temeline oluşturulduğuna dikkat çeken Yeşil, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Elektronik sektörü, ülkemiz ekonomik gündemine dünya gündemi ile eşzamanlı olarak girmiş olsa da, ülkemize özel planlamaların hazırlanamaması ya da öngörülen yoksun hedefler nedeniyle amaçlanan ivme bir türlü yakalanamamıştır.

Teknoloji düzeyi yüksek sektörlerde üretim yapmak ve rekabete girmek ya da uluslararası işbölümü kapsamında değişik roller üstlenmek mühendislik işlevleriyle yakından ilişkilidir. Bu durum önümüzdeki süreçte Türkiye’de mühendis emeğinin önemini daha da artıracaktır.

Ülkemizde ‘Elektronik Sanayii ve Elektronik Mühendisliği’ politikaları genellikle ‘bağımlılık’ temelli olarak oluşmaktadır. Konunun daha kapsamlı ele alınmaması nedeniyle, büyük fotoğrafı görmemiz engellenmekte ve kolaycılığa kaçılarak, sunulan hazır reçeteler uygulanmaktadır. Elektrik ve elektronik alanı da dahil olmak üzere pek çok teknik gelişmenin ilk çıkış yerinin savunma ve güvenlik alanları olduğu, ancak ticarileşmeyle teknolojik ürünlerin toplum içinde yaygınlık kazandığı bir gerçektir. Ancak yine açık bir gerçek şudur ki, tek başına piyasaya bırakılan bilimle insanlık için ilerleme kaydedilmesi olası değildir.”

“Yenilikçilik Ticari Çıkar Kaygısından Kurtarılmalı”

Bilgisayar ve elektronik haberleşme cihazları başta olmak üzere pek çok teknik ve bilimsel gelişmenin bilerek bekletildiğini kaydeden Yeşil, gelişmelerin her bir aşamasının ticari kazançla dönüştürülmek üzere piyasaya “inovasyon” olarak sürüldüğünü vurguladı. Dünya kaynaklarının “tüketim kültürü” ile yok edildiğine dikkat çeken Yeşil, Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler başta olmak üzere dünyanın “elektronik çöplük” haline getirildiğini ifade etti.

Yenilikçilik alanına yönelik desteklemelerin artırılması gerektiğine değinen Yeşil konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Teknik ve bilimsel gelişmelerin baş döndürücü bir hızla eriştiği günümüzde sıfırdan bir ürün yaratılmasından çok bir ürünün daha işlevsel, daha verimli ve daha az enerji tüketerek kullanılabilmesi ya da farklı alanlarda da kullanılabilir hale getirilmesi gibi yeniliklerin değeri elbette büyüktür. Bu tür yeniliklerin ticari çıkar kaygısına teslim edilmeden toplumun hizmetine sunulması için çaba gösterilmelidir. Ülkemiz için de yenilikçilik alanında gelişmeler sağlanması ve buna yönelik desteklemelerin artırılması; bilimsel ve teknolojik üretimin yerli olarak gerçekleştirilebilmesi için ön açıcı olacaktır.”

EMO’nun Yönetmeliği Can Kayıplarını Önleyecek

Yapıların elektronik sistemlerinin niteliksiz kişilerce kurulmasının önemli bir sorun olduğunu kaydeden Yeşil, “Bu nedenle halkın yoğunlukla yaşam alanı olarak yararlandıkları hastane, alışveriş merkezi, endüstriyel yapılar, eğitim kurumları benzeri yapı tesislerinde can ve mal kayıplarına yol açan acı olaylar yaşanmaktadır” diye konuştu. EMO’nun Yapı Elektronik Sistemleri ve Tesi-satlarına ait Mühendislik Hizmetleri (YEST) Yönetmeliği’ni hazırladığını belirten Yeşil, konuya ilişkin şu bilgileri verdi:

“Resmi Gazete’de 1 Temmuz 2012 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren bu yönetmelikle, artık yapı elektronik sistemleri, mühendislik bilim ve tekniği ile tesis edilerek, bu tesislerin bütünlüğü, güvenliği ve sürekliliği sağlanmaktadır. Görevi kamu yararını gözetmek olan Odamız, bilim ve tekniğin gerekleriyle hazırlanmış bu yönetmeliğin hem güvencesi hem de meselenin takipçisi olacaktır.”

“Neo-liberal Politikalar Telekomünikasyonu Vurdu”

Ülkemizdeki 30 yıldır inatla sürdürülen neo-liberal politikalar ve özelleştirme uygulamalarının Cumhuriyet döneminden bu yana oluşturan halkın birikimlerine el konulmasıyla sonuçlandığını vurgulayan Yeşil, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Kamu kaynaklarının israf edilmemesi amacıyla aynı altyapının ortak kullanımına yönelik olarak çok sayıda yönetmelik çıkarılmasına rağmen, cep telefonu şirketleri bu alanda herhangi bir ilerleme kaydedememişlerdir. Çevresel, görsel ve elektromanyetik kirliliğe neden olan tesislerin kurulması yerine, tesislerin ortak kullanımını zorunlu kılan yasal düzenlemeler gereklidir.”

Uygulanan neo-liberal politikalar sonucunda haberleşme sektöründe stratejik bir alan olarak korunması gereken Türk Telekom’un yerli ve yabancı sermayenin rant alanı haline getirildiğini ifade eden Yeşil, “Türk telekomünikasyonu sanayinin en önemli kuruluşu olan TELETAŞ’ın, devlet hisselerinin satılarak yabancılara peşkeş çekilip küçültülerek yok edilmesi ayrı bir hazin durumdur” diye konuştu.

“Haberleşme Hakkı İhlal Ediliyor”

İletişim özgürlüğüne de değinen Yeşil, Anayasal güvence altına alınmasına rağmen AKP İktidarının özgürlüğü kısıtlayan girişimlerini şöyle değerlendirdi:

“Özellikle son zamanlarda çıkarılan yasalar ve bunların keyfi uygulamaları sonucunda milyonlarca yurttaşın haberleşme hakkı ve özel yaşamı ihlal edilmiş ve edilmektedir. Adeta bir korku imparatorluğu yaratılmak istenmektedir.

Özel yaşama ve haberleşmeye saygıyı düzenleyen Anayasa’ya, Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi’ne, İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi’ne ve Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu’na aykırı hareket edilerek; elektronik haberleşme alanında keyfi uygulamalar yapılmaktadır.

İktidar, seçimler öncesinde çıkardığı son torba yasayla Anayasa Mahkemesi’nin daha önce iptal ettiği ‘İnternet’e sansür’ düzenlemesini yeniden yürürlüğe koymuştur. Buna göre Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı’na sınırsız yetkiler tanınmış olup, İnternet ortamındaki içeriğin 4 saat içinde mahkeme kararı olmaksızın engellenmesine olanak tanınmıştır. Çok sayıda dava ile ilgili haberlere yayın yasağı konulmuştur. Ve bu uygulamaya devam edilmektedir.”

Tüm ülkeyi karanlıkta bırakan 31 Mart 2015 tarihinde yaşanan elektrik kesintisine ilişkin teknik nedenlerin açıklanmadığını vurgulayan Yeşil, “Sorunun temel nedenini biliyoruz ve kamuoyu ile defalarca paylaştık. O da, enerji üretiminin ve dağıtımının parçalanarak özelleştirilmesi sonucunda merkezi yapının ve kontrolün ortadan kaldırılması sonucunda sistemin yönetilemez noktaya gelmesidir” diye konuştu.

Kamuoyunda dillendirilen kuşkuğun önünün alınması için kesintinin teknik nedenlerinin açıklanması çağrısını yineleyen Yeşil, “EMO başta nükleer santral olmak üzere dışa bağımlı ve kirliliği teknoloji ile çalıştırılan her türlü santrale, çevre ve doğayı tahrip eden tabiat ve kültürel varlıklarımızı yok eden ve de canlıların yaşam hakkını göz ardı eden enerji üretim biçimlerine karşı durmaya devam edecektir” diye konuştu.

“Vesayete Direniyoruz”

EMO’nun söylemlerinde rahatsız olan tüm siyasal iktidarların geçmişte de TMMOB ve Odaları etkisizleştirmek ya da vesayet altına alma girişimlerinde bulunduğu dikkat çeken Yeşil, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Ama hiçbir dönemde, 12 Eylül rejimi dahil, bugünkü iktidar kadar Anayasa’da açıkça belirtilen yönetsel yapımız yok sayılarak gece yarısı Meclis’ten çıkarılan torba yasalarla adeta meslek odalarını cezalandırmayı, yok etmeyi hedefleyen yasal düzenlemelere gidilmemiştir.

Üyelerimizle olan mesleki ilişkilerin zayıflatılması için çıkarılan yönetmeliklerle mali açıdan zayıflatılmış olsak da ülke yararına gördüğümüz, mesleki ve bilimsel nitelikte düzenlediğimiz ulusal ölçekli 15’in üzerindeki sempozyum ve kongreyi 2015 yılının sonuna kadar gerçekleştireceğiz. Bu sempozyum da bunlardan biridir.”

Türkiye’nin Dünyadaki Yeri

Sempozyum kapsamında 22 Mayıs 2015 Cuma günü “Dünyada Elektronik Sanayii: Örnek Ülkelerin Hedefleri, Stratejileri, Modelleri, Destekleri”, “Elektronikte Gelecek Teknolojileri: Türkiye’nin Yeri” ve “Yeni Nesil Elektronik Ürünler: Dünya’dan Türkiye’ye Yansımalar” başlıklı oturumlar düzenlendi. Aynı gün “Türkiye’de Elektronik Sanayii Kapsamında, Tüketici Elektroniği ve Geleceği” ile “Türkiye’de Elektronik Sanayii Politikaları ve Stratejilerinde; Doğrular, Yanlışlar, Öneriler” başlıklı paneller yapıldı.

Sorunlar ve Çözümleri

TESEM’in ikinci gününde ise “Teknoloji Yönetimi ve Sosyolojisi: Türkiye’de Sanayii Politikaları”, “Elektronik Mühendisliği Öğretimi: Sorunlar ve Çözüm Önerileri”, “Teknoloji Yönetimi ve Teknoloji Haritaları: Elektronik Sanayiindeki Önemi ve Uygulaması” başlıklı oturumlar gerçekleştirildi. Aynı gün organize edilen “Türkiye’de Stratejik Bileşenlerin Geliştirilmesi ve Üretimi için Model Önerileri”, “Elektronik Mühendisliği Öğretiminde Sanayinin Beklentileri ve Karşlanması için Öneriler” ile “Elektronik Sanayiinde Yerli Üretim Kapsamında Savunma Sanayii ve İletişim Teknolojileri” başlıklı panellerle de elektronik sanayinin gelişimine ışık tutuldu.

Sempozyum kapsamında Cumalıkızık, Hanlar Bölgesi ve Sultan Külliyesi’ne de sosyal gezi düzenlendi.

“BAŞKA BİR KAMUSALLIK MÜMKÜN” ÇALIŞTAYI (22-24 MAYIS 2015)

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Ankara Şubesi ve Mülkiyeliler Birliği tarafından, 22 Mayıs 2015 tarihlerinde, “Başka Bir Kamusalılık Mümkün” başlığı altında düzenlenen çalıştay, Ankara Üniversitesi ATAUM Konferans Salonu’nda başladı. Üç gün süren çalıştay kapsamında, 6 oturum ve bir forum düzenlendi.

Çalıştay’ın açılışında konuşan EMO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Bahadır Acar, EMO’nun bugüne değin düzenlediği kamusalılıkla ilgili etkinlikler hakkında bilgi verdi. EMO tarafından Ekim 1997’de, “Dünyada ve Türkiye’de Kamu Girişimciliği, Geçmiş, Bugünü ve Geleceği” başlığı altında İstanbul’da, Aralık 2007’de “Kamu Girişimciliği Çalıştayı” adı altında, Ocak 2010’da ve Aralık 2011’de ise “Kamusalılık Yeniden Çalıştayı” adı altında Ankara’da düzenlendiğini kaydederek, önceki çalıştayların birikimi ile “Başka Bir Kamusalılık Mümkün Çalıştayı”nın gerçekleştirildiğini kaydetti.

EMO’nun metal iş kolundaki üyelerine direniş için çağrıda bulunduğunu belirten Acar, konuya ilişkin EMO tarafından yapılan basın açıklamasındaki şu ifadeleri katılımcılara aktardı:

“90’lardaki madenci yürüyüşünden, kamu çalışanlarının bahar eylemlerine, TEKEL işçilerinden Gezi direnişine uzanan mücadele hattına bugün metal işçileri eklenmiştir. Odamız tüm bu emek ve demokrasi mücadelelerinde olduğu gibi bugün metal işçilerinin de yanındadır. Metal işçilerinin kazanımı, Türkiye işçi sınıfının kazanımı olacaktır. Metal iş kolunda çalışan tüm elektrik ve elektronik mühendisi üyelerimizi metal işçilerinin haklı direnişine destek olmaya, tarihsel bir dönemde bu mücadelenin içinde yer almaya çağırıyoruz.”

“Kamu Ticari Bir Alan Haline Dönüştürüldü”

Acar, özelleştirmenin dar anlamda, devletin iktisadi faaliyetlerini gerçekleştiren Kamu İktisadi Teşebbüsleri’nin (KİT) mülkiyetinin özel sektöre devredilmesini, geniş anlamda ise devletin iktisadi faaliyetlerinin azaltılmasını ya da tümüyle serbest piyasa koşullarına devredilmesini ifade ettiğini anımsattı. Kapitalizmin özellikle 1980’li yıllardan sonra mal, hizmet ve sermayenin küresel ölçekte sınırsız dolaşımını sağlamak için dayattığı özelleştirmelerin; ekonomik, toplumsal, siyasal ve ideolojik boyutları olan küresel politika araçlarından biri olarak karşımıza çıktığını ifade etti. Acar, konuşmasına şöyle devam etti:

“1990’lı yıllarda KİT’lerin dışında eğitim, sağlık, sosyal güvenlik ve altyapı hizmetleri de özelleştirme saldırısına uğramaya başladı. Bu süreçte, neo-liberal saldırılara karşı emekten yana güçlerin karşı duruşu yeterince etkili olmadı. Su, toprak, ormanlar, kıyıları, maden-

ler ve diğer doğal kaynaklar tüm yurttaşların yararlanacağı varlıklar olmaktan çıkarılarak, alınıp satılabilir mal konumuna getirildi. Kamu tüm sektörlerde tasfiye edildi. Ortaya çıkan sonuç; eğitim, sağlık, sosyal güvenlik ve altyapı gibi temel yurttaşlık haklarının piyasalaştırılması, kamu hizmetlerinden yoksun kalma oldu. Serbest piyasacı ve özelleştirmeci uygulamalar enerji sektöründe de kendini en yıkıcı şekilde gösterdi.”

Enerjinin 2001 yılında çıkarılan ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun kurulmasını da içeren yasa ile kamunun dışarıda bırakıldığı ticari bir alan haline dönüştürüldüğünü anlatan Acar, “Bu yolla neoliberal kuralsızlaştırma, esnekleştirme gerçekleştirilerek, kimin hangi konuda yetkili ve sorumlu olduğu bile tam olarak anlaşılamayan bir karmaşa ortamı yaratıldı” diye konuştu.

Yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarından söz edilmesine rağmen, yeni doğalgaz santrallerine lisans verilerek, dışa bağımlılığın artırıldığına işaret eden Acar, “Elektrik dağıtım şirketlerinin özelleştirilmesi sonucunda talep tarafının planlı ve sağlıklı idare edilebilme koşulları ortadan kalktı” dedi.

Acar, enerji alanında yaşanan sorunlara ilişkin EMO'nun görüşlerini ise şöyle aktardı:

“Bu yaşananlara karşılık olarak; enerji sektöründe üretimden tüketime merkezi bir planlama anlayışının benimsenmesi, toplumsal yararı ön planda tutan enerji politikalarına geçilmesi gerektiğini söyledik. Yerli ve yenilenebilir ülke kaynaklarından azami ölçüde yararlanarak arz güvenliğini sağlayan ve ulusal çıkarları gözeten, kültür ve tabiat varlıklarını koruyan, doğal yaşamı tahrip etmeyen, toplumla barışık, ulaşılabilir derecede ekonomik ve özelleştirmeden uzak duran enerji politikalarının izlenmesi gerektiğini söyledik.

31 Mart elektrik iletim sisteminin çökmesi ile ilgili olarak; enerji politikalarının iflas ettiğini, özelleştirmeler ve serbest piyasanın ucuz, kaliteli ve sürekli elektrik değil, tam tersine pahalı, kalitesiz ve büyük kesintilere yol açan karanlığı Türkiye'ye getirdiğini, elektrik sisteminde planlamanın ne denli önemli olduğunu, bir kamu hizmeti olan elektrik sisteminin amacı kar olan özel sektöre emanet edilmesinin tüm halkın zararına olduğunu 10 saat süren karanlık ile ispatlandığını, üretim-iletim-dağıtım ve yeni piyasa literatürüne göre perakende satış hizmetlerinin tek elde kamuya bırakılması gerektiğini söyledik.

Elektrik enerjisinin üretimi, iletimi ve dağıtım arasındaki organik bağı ve doğal tekel konumunu göz önüne alarak, bu faaliyetlerin; bünyesinde ilgili meslek odaları, sendikalar ve tüketici örgütlerinin de temsil edildiği özerk bir kamu kurumu tarafından, merkezi bir planlama anlayışı ve kamu hizmeti gereklerine uygun bir şekilde tek elden yönetilmesi gerektiğini söyledik.”

EMO'nun düzenlenen etkinliklerle kamusal tartışmalarına katkı sunmayı amaçladığını ifade eden Acar, TMMOB adına EMO tarafından düzenlenen enerji sempozyumlarında da konunun enerji alanı açısından ele alındığını hatırlattı.

2009 yılında düzenlenen 7. Enerji Sempozyumu'nun temasının “Enerji’de Serbest Piyasanın Bedeli ve Alternatif Enerji Politikaları”, 2011 yılında düzenlenen uluslararası katılımlı 8. Enerji Sempozyumu'nun temasının ise “Küresel Enerji Politikaları ve Türkiye”, 2013 yılında düzenlenen 9. Enerji Sempozyumu'nun temasının “Toplumsal Etkileri Çerçevesinde Enerji” olduğunu hatırlatan Acar, 3-4 Aralık 2015 tarihlerinde Samsun ve 5 Aralık 2015 tarihinde Sinop'ta gerçekleştirilecek 10. Enerji Sempozyumu'nun temasının ise “Enerjide Toplumsal Yarar ve Kamusalılık” olarak belirlendiğini kaydetti.

Acar, çalıştayın sonuçlarının “Enerjide Toplumsal Yarar ve Kamusalılık” temalı TMMOB 10. Enerji Sempozyumu'na ve EMO'nun diğer etkinliklerine ışık tutacağını ifade ederek konuşmasını bitirdi.

“Teşekküllere Karşı Kamu Muhalefeti Yaratıldı”

EMO Ankara Şube Yönetim Kurulu Başkanı Ebru Akgün Yalçın, ülkemizde ve dünyada 1980'lerden sonra başlatılan küreselleşme politikalarının, sermaye sınıfı lehine yaklaşımları baskın unsur olarak dayattığını ve kamusalılığı tasfiyeye yönelttiğini belirterek, “Kendilerini ‘Evrenin Efendileri’ olarak tanımlayanlar, ellerinde bulundurdıkları bütün silahlarla ideolojik bir saldırı başlatmışlar, kamu teşekküllerini ekonomik gerçekleri ve bilimsel aklı inkar eden bir yaklaşımla yöneterek kasıtlı zarar ettirmiş, daha önemlisi bu teşekküllere karşı bir kamu muhalefeti yaratmışlardır” dedi.

Yalçın, 1980'lerde başlayan neoliberal dönüşümün AKP'nin 13 yıllık iktidarı döneminde doruk noktasına ulaştığına işaret ederek, Maliye Bakanı'nın “Satacak bir şey kalmadı, özelleştirme idaresini kapatacağız” söyleminin adeta bir itiraf niteliği taşıdığını söyledi. Tüm kamu kaynaklarının sermayeye peşkeş çekildiğine dikkat çeken Yalçın, her özelleştirmenin meşruiyetini sağlamak için de toplumsal refah söylemlerinin kullanıldığını belirtti. Ebru Akgün Yalçın, konuşmasına şöyle devam etti:

“Küresel kapitalizm, yerli işbirlikçileri eliyle son 30 yılda yoğunlaşan ve vahşileşen bir saldırıdır. Küreselleşme ve yenedünya düzeni ile başlayan neoliberal saldırı ile önce kamuya ait mal ve hizmet üretim araçları sermayeye peşkeş çekilmiştir. Bu peşkeşin sonucunda dedikleri gibi ucuz, kaliteli bir hizmet sunumu oldu mu peki? Hayır, tam tersine gündelik yaşamın birçok vazgeçilmezi ve insan hakkı olan hizmetler metalaştırıldı ve ticarileştirildi. Eğitim, sağlık, iletişim, enerji, su, ormanlar, nehirler, temiz hava, ulaşım... Tüm temel haklarımız parası olanın ulaşabileceği şekillerde kapitalist güçlerin isteklerine göre yeniden dizayn edildi. Peki, orda kaldı mı? Hayır kalmadı. Ağgözlü sermaye üfürüldükçe şişen bir balon gibi genişlemeye devam etmiş, periyodu sıklaşan krizlerle zararlar kamuya aktarılırken karlar sermayeye sunulmuştur. Dünya halkları sömürü, soygun, yolsuzluk, yoksulluk demek olan küresel kapitalist saldırıdan ancak bu balonu patlatarak kurtulabilecektir.”

“Başka bir dünya mümkün” diyenlere bugün her zamankinden daha fazla ihtiyaç olduğunu ifade eden Yalçın, “Biz de bu yüzden Kamusalılık Çalıştayı'nın üst başlığını ‘Başka Bir Kamusalılık Mümkün’ olarak belirledik. Bu sesin daha gür daha etkili çıkmasına ihtiyacımız var. Tahribatın giderilebilmesi için her kesimden katılıma ihtiyaç var. Bu noktada aranacak tek bir kriter var: Sermayenin yanında değil halkın yanında olmayı seçenler bu sese katılmalı” diye konuştu.

“8 Haziran sabahı biz emekçiler ve Türkiye halkları çok farklı bir güne uyanmayacağız, belki özelleştirmeciler, yağmacılar, rantçılar, savaş isteyenler, kamusal alanlarımızın katilleri sandıktan onların deyimiyle başarıyla çıkacaklar. Ama biz başka bir kamusalılık isteyenler yağmacılara, hırslılara, katillere oy vermeyeceğiz. Yaşamın her alanında inadına değerlerimize sahip çıkacağız. Bu kokuşmuş düzen yok olana kadar mücadele edeceğiz” şeklinde konuşan Yalçın, programın içeriğine ilişkin bilgi verip, etkinlikte emeği geçenlere teşekkür ederek, sözlerini şöyle tamamladı:

“Yırca'da kesilen zeytin ağaçlarına direnenler, daha fazla kar elde etmek için redevans sistemiyle yerin yüzlerce metre altında ölüme gönderilen Soma işçileri, santralleri satıldığı için direnen Yatağan işçileri, dereleri kurutulan köylüler, kenti parsel parsel satanlara karşı direnenler, altın varaklı Kaçaksaray'a direnenler, penguen belgesellerine karşı alternatif medya mücadelesi yürütenler, tecavüzcü İŞİD çetelerine karşı eşitlikçi ve özgürlükçü bir mücadele yürütenler, kadına yönelik tacize, tecavüze, kadın cinayetlerine karşı haykırınlar, ‘Sana nükleer santral yaptırmayacağız’ diyen yaşam savunucuları, ‘Bu kavgada biz de varız’ diyen beyaz yakallılar, yeşil alanlara AVM yapılmasına ve yaşam alanlarımızın daraltılmasına karşı ülkenin

dört bir yanında sokağa dökülen milyonlar... Yaşadığımız sokakların kamusal alanlarımızın tadını çıkartırken bir kartopu yüzünden öldürülen Nuh Köklü için, kadınların sokak ortasında taciz edilmesine müdahale etti diye öldürülen Bahadır Grammeşin için... Kısacası 'Başka Bir Kamusalılık, Başka Bir Yaşam Mümkün' diye haykırınlar, hepimizi EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyor ve etkinliğimize hoş geldiniz diyorum."

"Başka Bir Kamusalılık Yaratmak Mümkün"

Mülkiyeliler Birliği Başkanı Erdal Eren ise, başka bir kamusalığın, hatta başka bir dünya yaratmanın mümkün olduğunu vurguladı. Eren, başka bir dünya kurmak için ise o yaratılacak dünyanın hazırlıklarının yapılmasının gerektiğini ifade etti. Formülün çok zor olmadığına işaret eden Eren, 1980'den beri 24 Ocak'tan beri ne yapıldıysa tam tersinin yapılmasının bir çözüm olabileceğini kaydetti.

"Dünyanın geldiği noktada bizim şarkı dinlemek değil şarkı söylememiz gerekiyor" diye konuşan Eren, şu değerlendirmelerde bulundu:

"Yarının Türkiye'si için çalışmalar başladı. Bu gün buradaki çalışmamız da bunun bir örneği. Eş zamanlı olarak denk geldiler. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde şu an alanlar itibariyle yarının Türkiye'sini planlama çabası içinde bugün eğitim konuşuluyor. Sonbaharda yine etkinlikler devam edecek."

Daha çok eleştiri ve şikayet üzerinden kendimizi kurduğumuzu ifade eden Eren, yeteri kadar eleştirilerin dinlendiğini, artık "nasıl" sorusuna cevap verme vaktinin geldiğini belirtti. Eren, etkinliğin buna hizmet edeceğini kaydetti. "Nasıl bir eğitim? Nasıl bir kamusalılık? Nasıl bir çevre politikası?" istendiğinin ortaya konulacağını belirten Eren, bunların her birinde bir sonuca ulaşılmasına da konulara detayları ile değinileceğini söyledi. Eren, konuşmasına şöyle devam etti:

"Özelleştirme uygulamaları beraberinde ilk akla gelen; özelleştirme uygulamalarıyla istihdamda güvensizleştirme, çevre politikaları, eğitim politikaları, neredeyse çocuklarımızı göndereceğimiz özel okullar dışında okul bulamıyoruz. Bu ciddi bir sorun; evimizin en yakınındaki okula yollanırdık ve çok da iyi hocaların elinde eğitimimizi tamamlardık. Bizim çocuklarımız bugün bu şansa sahip değil. Emeklilik mevzuatı değişti, kademeli emeklilik getirildi bizlere dendi ki 'Sizin emekliliğinize 2 yıl, 3 yıl, 5- 10 yıl var' ama bizim çocuklarımıza 20-25 yıl eklediler biz buna tepki veremedik. Bir anne baba çocuğuna rağmen bir şey kabul eder mi? Biz çocuklarımızın hayatlarının karartılmasına 65 yaşında emekli olmalarına razı olduk. Kamusal mekanizmalarını elbette tartışacağız. Bir de kamusal refleksten bahsetmek gerekiyor. 'Kral çıplak' demekten başka çaremiz yok."

Kamusalılık konusunda yalnız EMO, Mülkiyeliler Birliği'nin değil, pek çok demokratik kitle örgütünün, üniversitelerde yer alan pek çok kürsünün çaba içinde olduğuna işaret eden Eren, "Galiba günün ağarmasına az kaldı. Gün ağardığında hazırlıklı olmalıyız" dedi. Düzenlenen etkinliğe yeteri kadar katılımcının katılmamasına ilişkin olarak Erdal Eren, niceliğin değil niteliğin önemli olduğuna değinerek, etkinlik kapsamında ele alınan konuların, görüşlerin yarınların politikaları olacağını vurguladı.

Etkinlikte sırasıyla Emek Partisi (EMEP) Ankara İl Yöneticisi Ayhan Aydoğan, Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP) Merkez Yönetimi'nden Seçkin Şiş, Halkevleri Genel Başkan Yardımcısı Samut Karabulut, Hakların Demokratik Partisi (HDP) adına, Sosyalist Yeniden Kuruluş Partisi (SYKP) Eşbaşkanı Prof. Dr. Nejla Kurul, Halkın Kurtuluş Partisi (HKP) İl Sekreteri Doğan Erkan, Özgürlük ve Dayanışma Partisi (ÖDP) adına Gazeteci Aslı Aydın birer konuşma yaptı.

Açılış konuşmalarının ardından EMO Ankara Şube Üyesi Ali Yiğit tarafından, “Kamusallık Etkinliklerinin Tarihçesi” başlıklı sunum gerçekleştirildi. Sunumun ardından Prof. Dr. Korkut Boratav’ın başkanlığını yaptığı “Neoliberaler Yıllar-Türkiye’de Toplumsal Dönüşümün Dinamikleri” başlıklı oturum gerçekleştirildi. Oturumda Doç. Dr. Serdal Bahçe ve Prof. Dr. Ahmet Haşim Köse ve Doç. Dr. Serdal Bahçe’nin “Türkiye’de Toplumsal Sınıflar, Neoliberal Yıllarda Gelir ve Zenginlik Bölüşüm Dinamikleri”, Yrd. Doç. Dr. Ferda Dönmez Atbaşı’nın “Neoliberal Kapitalizm Çağında Kamunun Tasfiyesi ve Aşınan Yurttaşlık”, Araş. Gör. Ekin Değirmenci’nin “Neoliberal Yıllarda Tarımsal Yapılardaki Dönüşüm Dinamikleri” sunumları yer aldı.

Etkinlik kapsamında ilk gün son olarak “Mülksüzleştirme Ağları Sergisi-Toplumsal Mücadeleler Sergisi” açıldı.

VI. ENERJİ VERİMLİLİĞİ, KALİTESİ SEMPOZYUMU VE SERGİSİ SONUÇ BİLDİRGESİ (4-6 HAZİRAN 2015)

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Kocaeli Şubesi'nin düzenlediği "6. Enerji Verimliliği, Kalitesi Sempozyumu ve Sergisi" 04-06 Haziran 2015 tarihlerinde Sakarya Üniversitesi Kültür ve Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilmiştir.

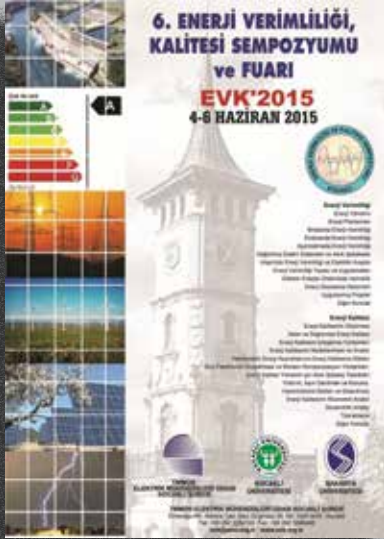
Sempozyum; enerjinin etkin ve verimli kullanılması, ekosistem dengesini koruyan ve ekonomik kalkınmayı destekleyen sürdürülebilir enerji sistemine ulaşılması, alternatif enerji kaynaklarını arama çalışmalarının hızlandırılması, yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarımıza gereken önemin verilmesini amaçlamıştır.

Bu yıl daha geniş bir alanda ve birçok firmanın katıldığı sergi kısmında; akademisyen, sanayici, mühendis, mimar, teknik eleman, sektörel dernek, kamu kurum ve kuruluş temsilcilerinin Sempozyuma katılımları sırasında sergiyi ziyaret ederek sektöre hizmet eden tüm katılımcı kuruluşlardan ürünleri ve yenilikler hakkında bilgi alma, proje oluşturma ve satın alma konularında iş birliği yapmalarını amaçlamıştır.

Bunun yanında enerji konusundaki akademik çalışmaların ve teknolojik verilerin doğru kitleye ulaşmasını sağlayarak bilgilendirme ve tartışma ortamı yaratmak, bu çalışmaların sanayi, konut, ulaşım ve teknoloji faaliyetlerine katkısını ortaya çıkarmak ve tarafları buluşturarak ortak çalışma alanlarını geliştirmek gibi üniversite-sanayi işbirliği yönüne de son derece önem verilmiştir.

EVK 2015 Sempozyumu'nda; Enerji Verimliliği ana başlığı altında Enerji Yönetimi, Enerji Planlaması, Endüstride Enerji Verimliliği, Binalarda Enerji Verimliliği, Aydınlatmada Enerji Verimliliği,

Ulaşımında Enerji Verimliliği ve Elektrikli Araçlar, Enerji Verimliliği Yasası ve Uygulamaları, Dağıtılmış Üretim Sistemleri ve Akıllı Şebekeler, Enerji Depolama Sistemleri, Elektrik Enerjisi Üretiminde Verimlilik, Uygulanmış Projeler; Enerji Kalitesi ana başlığı altında Enerji Kalitesinin Modellenmesi ve Analizi, Enerji Kalitesinin Ölçülmesi, Enerji Kalitesini İyileştirme Yöntemleri, Enerji Kalitesinin Ekonomik Analizi, İletim ve Dağıtımda Enerji Kalitesi, Yıldırım, Aşırı Gerilimler ve Koruma, Harmoniklerin Etkileri ve Giderilmesi, Güç Faktörünün Düzeltmesi ve Modern Kompanzasyon Yöntemleri, Enerji Kalitesi Yönetimi için Akıllı Şebeke Teknikleri, Güvenilirlik Analizi, Topraklama, Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Enerji Kalitesine Etkileri gibi alt konularla ilgili uluslararası ölçekte yenilik getiren teorik veya deneysel özgün araştırma sonuçları 18 sanayi oturumunda 47 bildiri, 7 akademik oturumda 33 bildiri olmak üzere

toplam 80 sunum gerçekleştirilerek aktarılmıştır. Sunum yapan bildiri yazarları tüm oturumlarda çok sayıda dinleyici ile buluşmuştur. Enerji verimliliği, verimliliğin çevresel etkileri gibi konuların eğitim sürecinde ön plana çıkartılmasının gerekliliği ve mühendislerin bu kazanımlarla mezun olmasının önemi belirtilmiştir.

Sempozyumda ayrıca “Enerji Verimliliği Üzerine Yasal Düzenlemeler, Uygulamalar ve Teşvikler”, “Lisanssız Enerji Üretimi ve Yenilenebilir Enerji Kaynakları Konusunda Yasal Düzenlemeler” ve “Enerji Ekonomi-Ekoloji Politikaları ve Karar Destek Sistemleri” konulu üç adet panel düzenlenmiştir. Her üç panelde de bakanlık, oda, üniversite ve sektör temsilcileri paydaşlarınca tartışılmış olup somut görüş ve öneriler üretilmiştir.

Bu toplantılara başta Sempozyum Danışma, Düzenleme ve Yürütme Kurulu üyeleri olmak üzere, panel yöneticilerimiz, oturum başkanlarımız ile Odamız temsilcileri, sektör ve kurum/dernek temsilcileri, üniversite akademisyenleri, yerel yönetimlerden ve bakanlıklardan ziyaretçiler etkin bir katılım gerçekleştirmişlerdir.

Açılış konuşmalarında ve panellerde, enerji verimliliği çalışmalarının siyasi erk tarafından “mı” gibi yürütülmesi konusu birçok kez vurgulanmış, verimlilik konusunda inandırıcı, teşvik edici ve sonuç alıcı politikaların bir an önce hayata geçirilmesi talep edilmiştir.

Sempozyum üniversitelerden akademisyenler, TMMOB ve bağlı odaların yöneticileri, EMO merkez ve şubelerden yöneticiler ve çeşitli kamu kurumu ve özel sektörden delegelerin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

SEMPOZYUM YÜRÜTME KURULU

3. PATLAYICI ORTAMLARDA GÜVENLİK SEMPOZYUMU-ATEX (1-3 EKİM 2015)

İlki 2011 yılında gerçekleştirilen ATEX (Patlayıcı Ortamlarda Güvenlik) Sempozyumu etkinliğinin üçüncüsü Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu (MKE), Türkiye Taş Kömürü Kurumu (TTK), Türk Standartları Enstitüsü (TSE), Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK), Boru Hatları İle Petrol Taşıma Anonim Şirketi (BOTAŞ), Türkiye Petrolleri A.O. (TPAO), Türkiye Kimya Sanayicileri Derneği (TKSD), TMMOB'ye bağlı, Çevre, Jeoloji, Kimya, Maden Mühendisleri odaları ve Kocaeli Üniversitesi'nin desteği ile TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Kocaeli Şubesi tarafından 1-2-3 Ekim 2015 tarihlerinde, Kocaeli Üniversitesi Prof. Dr. Baki Komsuoğlu Kültür ve Kongre Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Sempozyumda, patlayıcı ortamlardaki idari ve teknik uygulama eksikliklerinin belirlenmesine, çözüm önerileri getirilmesine, mevzuatın uygulanmasında karşılaşılan güçlüklerin tartışılmasına, deneyimlerin paylaşılmasına, teknik ve bilimsel gelişmelerin geniş kitlelere aktarılmasına, araştırmacıların, işletmecilerin, firma temsilcilerinin, sivil toplum örgütlerinin ve yönetici çevrelerinin aynı platformda buluşmasına, çalışanların toplumun ve çevrenin güvenliğinin artırılmasına fayda sağlayacak bilgilerin sunulmasına olanak vermesini hedeflenmiştir.

Sempozyum, çeşitli kamu kurumu ve özel sektörden, TMMOB ve TMMOB'ye bağlı Oda yöneticileri ve komisyon üyeleri ile çeşitli üniversitelerden akademisyenler olmak üzere toplam 1000 kişiye yakın katılımcı ile gerçekleştirilmiştir.

Sempozyumda, "Sorunlar, Belirsizlikler ve Yakın Gelecek" başlıklı panelin yanı sıra "Ürün Belgelendirme, Muayene ve Denetim (2014/34/EU)", "Proses Güvenliği (SEVESO)", "Projelen-

dirme-Montaj-Periyodik Bakım Revizyon-Mali Sorumluluk", "Patlayıcı Ortamlar (99/92/EC)" konu başlıkları bulunan 4 farklı oturumda 21 bilimsel bildiri ile Almanya Ulusal Ölçüm Enstitüsü (PTB) Temsilcisi Uwe Klausmeyer tarafından, "The IECEx System-A Comprehensive Tool To Eliminate Ex Hazards İn Industry" (IECEx Sistemi-Endüstride Ex Tehlikeleri ortadan kaldırmak için bir Kapsamlı Araç) konulu, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Emekli İş Başmüfettişi Özlem Özkılıç tarafından "Proses Güvenliğinde Fonksiyonel Güvenlik (SIL) ve ATEX Direktifi İlişkisi" konulu 2 çağrılı bildiri sunulmuştur.

Sempozyum amacına uygun olarak yüksek operasyonel risk taşıyan tesislerin emniyetle işletilebilmesi için; endüstriyel kazaların önlenmesini sağlamak, muhtemel kazaların insanlara ve çevreye olan zararlarının en aza indirilmesi, etkili ve sürekli bir korumayı ve risk yönetimini

sağlamak amacıyla alınması gereken tüm önlemlerin belirlenmesi konularında bilgi paylaşımını gerçekleştirmiştir.

Günümüz yaşam koşullarının hızla değişimi, tüketici ihtiyaçlarının her geçen gün artması ve gelişen teknoloji, çalışma şartlarının sürekli farklılaşmasına sebep olmaktadır. Artan tüketici ihtiyaçlarının karşılanması, büyük sanayi kuruluşlarının sayısının her geçen gün artışına neden olmaktadır. Bu durum; çalışanlar üzerindeki baskıyı artırmakta ve işyerlerinde yeni tehlike ve risklerin oluşmasına ortam hazırlamaktadır, bunun sonucu olarak beraberinde, büyük endüstriyel kazalarının ve çevre üzerindeki olumsuz etkilerinin ortaya çıkma olasılığını da arttırmaktadır. Bu gelişmelere önem olarak risklerin sistematik bir şekilde belirlenmesi, kontrol altına alınması ve güvenlik açısından sürekli iyileştirilmesi günümüz işletmelerinin en önemli gereksinimleri haline gelmiştir.

Böyle bir durumda, işletmeler açısından tehlike ve risklerin sistematik bir şekilde ele alınma ihtiyacı artmakta, buna bağlı olarak güvenlik politikalarının daha geniş tabana yayılarak yönetilebilir olması önemli hale gelmektedir.

Ülkemizde KOBİ'ler dâhil olmak üzere tüm seviyedeki sanayi kuruluşlarında, güvenlik kültürünün oluşması ve mesleki risklerin önlenmesine katkıda bulunmak için güvenlik olgusuna sistematik açıdan yaklaşılması güvenlik yönetiminin uygulamasının artırılmasının gerektiği aşikârdır.

Bu yıl, üçüncüsü düzenlenen sempozyumda, SEVESO Direktifleri Proses Güvenliği oturumunda ve özel davetli çağrılı bildiri ile işlenmiştir. Dünyanın birçok noktasında, son yıllarda meydana gelen büyük endüstriyel kazalar ağır çevresel, sosyal ve ekonomik olumsuzluklara yol açmıştır. Seveso'da (İtalya, 1976) yayılan zehirli kimyasal bulutu ve Bhopal'deki (Hindistan, 1984) toksik sızıntı, endüstriyel kaza tarihinde önemli vakalar arasında sayılabilir. Geçmiş yıllarda büyük sanayi kuruluşlarında meydana gelmiş kazalar ve 1976 yılındaki Seveso kazasının ardından, Avrupa Birliği'nin, büyük kazaların önlenmesi konusundaki politikası; 82/501/EEC "SEVESO" Direktifi'nin yayımlanması, "SEVESO II" olarak tabir edilen 96/82/EC Direktifi'nin yayımlanması belirli bir süreç sonrasında ise SEVESO III Direktifi 24 Temmuz 2012 tarihinde yayımlanmış ve 1 Haziran 2015 tarihinde yürürlüğe girmesi olmuştur.

Büyük endüstriyel kazalar Türkiye'de de gerçekleşmektedir. Yakın zamanda meydana gelen kazaların ağır sonuçları olmuştur. İzmit'teki 1999 Depremi sırasında TÜPRAŞ Rafinerisi'nde ve Yalova Aksa Tesisleri'nde meydana gelen kaza, çok sayıda insanın bölgeden tahliyesine, mal kaybına ve çevresel kirliliğine yol açmıştır. Tuzla Tersaneler Bölgesi ve Akçagaz LPG Dolu Tesisleri ile Ağustos (2012) ayında Kayalar Kimya ve Sanayi A.Ş.'de büyük kazalar meydana gelmiştir. Ülkemizde SEVESO II kapsamında yayımlanan "Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik" 30 Aralık 2013 tarihinde yayımlanmış ve yürürlüğe girmiştir.

Buna göre; SEVESO II kapsamı içerisinde yer alan bir kuruluşta, tüm olası tehlikeler belirlenmeli, tehlikelerin kişilere ve çevreye etkisi değerlendirilmeli, kazaların önlenmesi ve kazalar sonucu insanlar ve çevre üzerinde oluşacak etkilerinin sınırlandırılması için tüm tedbirler alınmalı ve alındığı ispat edilmelidir. Büyük Endüstriyel Kaza riski taşıyan kuruluşların belirlenmesi amacıyla, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Çevre Bilgi Sistemi bünyesinde faaliyet gösteren "Seveso Bildirim Sistemi"ne 6 Ekim 2015 tarihi itibarıyla toplam 6 bin 958 adet bildirim yapılmıştır. Bu tesislerin 384 adeti üst seviyeli, 472 adeti alt seviyeli olmak üzere 856 adeti büyük ölçekli kuruluşlardır. Bildirimi yapmış 6 bin 102 kuruluş kullandıkları maddeler ile depolayabilecekleri madde miktarlarının düşük olmasından dolayı kapsam dışı kalmıştır.

Üst seviyeli kuruluşların hazırlamaları gereken Güvenlik Raporu'nun incelenmesine ilişkin sorumluluk Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndadır. Üst seviyeli bir kuruluştaki olabilecek kazalara müdahale amacıyla hazırlanacak dahili acil durum planlarının incelenmesi sorumluluğu Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndadır. Söz konusu kazanın kuruluş dışına taşması durumu, harici acil durum planlarının konusu olup, sorumlu kurum AFAD'dır.

Sempozyumun temel amaçlarından biri de, işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin alınmasını sağlamaktır. Dünya Sağlık Örgütü (WHO) ve Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) rakamlarına göre dünya genelinde her yıl, 270 milyon iş kazası oluyor. Bu kazalarda dakika da 4 kişi olmak üzere her gün yaklaşık 6 bin kişi, iş kazaları veya meslek hastalıkları nedeniyle yaşamını yitiriyor. WHO'ya göre 160 milyon kişi mesleklerinden kaynaklanan hastalık geçirmiş, 22 bin çocuk ise iş kazalarında ölmüş.

Her yıl yaklaşık olarak 250 milyon kişi iş kazası geçiriyor, 160 milyon insan da meslek hastalıklarına yakalanıyor. Ülkemizde ise her yıl yaklaşık 70-80 bin iş kazası gerçekleşmekte, bu kazalar ve meslek hastalıkları sonucunda yüzlerce işçi yaşamını yitirmekte ya da sürekli sakat kalmaktadır. Türkiye'de her gün gerçekleşen yaklaşık 200 iş kazası sonucunda, 3 işçi yaşamını yitirmekte, 5 işçi sürekli iş göremez duruma gelmektedir.

Sosyal Güvenlik Kurumu'nun verilerine göre 2012 yılında yaşanan iş kazası sayısı 74 bin 871 olmuş ve kazalar sonucu 744 işçi hayatını kaybetmiş, 2036 işçi sürekli iş görmezlik durumuna gelmiştir. 2013 yılında iş kazası sayısı, 191 bin 389 olmuş ve 1360 işçi kazalar sonucu yaşamını kaybetmiştir. 2013 yılı verilerine göre, 2 milyon 357 bin 505 iş günü kaybedilmiş, toplam 80 milyon 272 bin 534 lira kayıp oluşmuştur. 2014 yılında 1886 işçi kazalar sonucu yaşamını kaybetmiştir.

Ülkemiz iş kazalarında, Avrupa ve Dünya'da ilk sıralarda; ölümlü iş kazalarında ise Avrupa'da birinci, Dünya'da üçüncü sırada yer almaktadır. İş kazalarının önemli bir bölümünün kayda alınmadığı gerçeği bir yana, meslek hastalıkları hemen hemen hiç kayda alınmamaktadır.

Büyük endüstriyel kazalar, çoklu ölümlere sebebiyet verebilmektedirler. Mevzuata uyum ve denetimlerin sağlıklı yapılması, olası ölümleri ve çevresel zararları en aza indirecektir.

Patlayıcı ortamlarda güvenliğin sağlanması yalnızca Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın değil, diğer mevzuat yapan kurumları, denetleyicilerini, meslek örgütlerini, sektörde çalışanları, üreticileri, ürün geliştiren ve kullananları da derinden ilgilendirmektedir. Mühendisler olarak konuya yaklaşımımız; kazalar olduktan sonra değil, yaşanmadan önce gerekli tedbirlerin alınması yönündedir. Tesis denetleme ve uygulamaları konusunda, ilgili bakanlıklarla ortak çalışılarak mevzuat oluşturulmasında TMMOB ve diğer meslek odaları üzerine düşen sorumluluğu almaya hazırdır. Ancak bunun için de kanun koyucular mevzuatlarla, meslek odalarını bu denetim faaliyetleri içinde yer alabilecekleri bir konuma getirmelidirler. İşçi sağlığı ve iş güvenliği ile ilgili, ülke genelinde bütünlük bir politika oluşturulmalı, bu politikanın oluşturulması sürecine ilgili TMMOB ve bağlı odaları, sendikalar ve Türk Tabipler Birliği'nin katılımı sağlanmalıdır.

Temeli insan yaşamı ve vücut bütünlüğünün kutsallığı üzerine kurulu, işçi sağlığı ve iş güvenliği kavramının gelişen teknolojinin gerektirdiği mühendislik ve tıp bilimleri üzerine kurulu derinliğine uzmanlık gerektirdiği tüm taraflarca unutulmamalıdır.

Özellikle sanayide, elektrik enerjisinin yanı sıra LPG, LNG ve doğalgaz kullanımında da artışlar görülmektedir. Bu kadar çok enerji kaynağı iç içe kullanılırken, birçok çeşitliliği ve riskleri olan patlayıcı ortamlarda daha dikkatli olunması ve gelişmelerin daha dinamik bir şekilde takip edilmesi

bir zorunluluk haline gelmiştir. Bu noktada, patlayıcı ortam oluşabilecek işletmelerde çalışan, proje üreten, montajını yaptıran ve kontrol eden teknik elemanların eğitimine önem verilmesi gerekmektedir.

Tesislerin yapımı ve ruhsatlandırılması aşamasında, meslek odalarının mesleki denetimi aranmalı ve projelendirme yapan mühendisler Odaları tarafından düzenli olarak “meslek içi eğitim”den geçirilmelidir. Eğitimlere ilgili bakanlıkların personellerinin de katılımı sağlanmalıdır.

Patlayıcı ortam barındıran tesislerin periyodik denetimi, raporlanması ve raporların takibi için ilgili bakanlıklarla ortak çalışılarak veri tabanı oluşturulmalıdır. Denetimler kamu görevlileri eliyle veya bir protokol çerçevesinde meslek odaları tarafından yapılmalıdır. Oluşturulan veri tabanındaki veriler ISG Katip sistemi ile uyumlu şekilde güncellenmelidir.

Denetimin özel sektöre devrine, özelleştirmelere, taşeronlaştırmalara derhal son verilmelidir. İşçi sağlığı ve iş güvenliği denetiminden birinci derecede sorumlu olan, başta Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı olmak üzere, tüm ilgili kurumlar yaşanan iş kazalarının önlenmesi için görevlerini tam olarak yerine getirmeli, bu konuda köklü önlemler acilen alınmalı, SEVESO mevzuatının uygulanma tarihi artık ertelenmemeli, saha denetimleri; iyi niyet çerçevesinde, karşılıklı bilgi birikiminin artırılması, doğru yatırımların yapılmasının sağlanması, ilgili personellerin eğitimlerinin hızla yapılması ve teşvik sisteminin oluşturulması yönünde olmalıdır.

Patlayıcı ortamlarda kullanılmak üzere Türkiye’de üretilen ürünlerin iyileştirilmesi ve yerli üretime destek olunması, ayrıca yurtdışından ithal edilen ürünlerin de denetlenebileceği, devlet destekli bağımsız laboratuvarların kurulması gerekmektedir. TTK bünyesinde 1976 yılından beri çalışma yürüten, Alev Sızdırmazlık Ürün Belgelendirme ve Akreditasyon Laboratuvarı’nın TÜRKAK tarafından akredite edilmesi ve ülkemize kazandırılması önemli bir eksikliği giderecektir. Ayrıca Türkiye’de üretilen ve tasarlanacak ürünlere yönelik teşvik mekanizmaları artırılmalıdır.

Yaşanan kazalarla ilgili istatistiklerin ve kaza raporlarının, diğer kurumların da yararlanmasına olanak tanınacak şekilde bağımsız bir kuruluş tarafından düzenli olarak yayımlanması gerekmektedir. TMMOB’ye bağlı odalar bu sistemi kurmak için gerekli altyapıya ve tecrübeye sahiptir.

Alanında ülkemizde tek etkinlik olan ATEX Sempozyumu’nun üçüncüsü de, niteliği ve niceliğiyle önemli bir boşluğu doldurmuştur. Sempozyum bundan sonra yoluna daha çok uluslararası bildiri kabul edebilir, yeraltı ve yerüstü patlayıcı ortam barındıran tüm sektörleri içerecek şekilde devam etmelidir. Sempozyumun örgütlenmesi sürecinde “Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi Politikası-Seveso” konusunda çalıştaylar düzenlenmeli ve ülkemizin de önünde beliren IECex Belgelendirmesi süreci sempozyumun odak noktası olarak belirlenmelidir.

DÜZENLEME KURULU

3. İZMİR RÜZGÂR SEMPOZYUMU SONUÇ BİLDİRİSİ (8-10 EKİM 2015)

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) ve Makina Mühendisleri Odası (MMO) İzmir şubelerinin birlikte düzenlediği 3. İzmir Rüzgâr Sempozyumu ve Sergisi 8-10 Ekim 2015 tarihleri arasında İzmir Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi'nde gerçekleştirilmiştir. 24 kurum, kuruluş ve üniversite tarafından desteklenen sempozyum kapsamında 10 oturum düzenlenmiş, bu oturumlarda 10'u akademik toplam 40 bildiri sunulmuştur.

Bildiriler "Rüzgâr Santrallarının Geliştirilmesi", "Rüzgâr Ölçüm Teknolojileri", "Rüzgâr Santrallarının İşletmesi", "Yerli Rüzgâr Endüstrisi", "Rüzgâr Enerji Santralları Projelendirme ve İnşa Süreçleri", "Lisanssız Elektrik Üretimi" ve "Rüzgâr Türbin Teknolojileri" başlıklı oturumlarda sunulmuştur. Ayrıca bilim kurumumuz tarafından değerlendirilerek programa dâhil edilen 10 akademik bildirinin sunumu iki paralel oturumda gerçekleştirilmiştir. Sempozyumda düzenlenen 2 panelde "Rüzgâr Santrallarının Sosyal ve Çevresel Etkileri" ve "Rüzgâr Enerjisi Mevzuatı ve Yatırımlara Etkisi" konuları ilgili bakanlıklar, meslek odaları ile kamu kurum ve kuruluşları temsilcileriyle birlikte masaya yatırılmış ve tartışılmıştır. Sempozyum kapsamında düzenlenen sergiye sektörde ürün ve hizmet üreten yerli ve yabancı 26 kurum ve kuruluş katılmıştır. Sempozyuma 390'ı kayıtlı delege olmak üzere, toplam 1050'nin üzerinde katılım sağlanmıştır.

3. İzmir Rüzgâr Sempozyumu ve Sergisi kapsamında düzenlenen "Temiz Bir Dünya İçin Yenilenebilir Enerji" konulu Ortaokul Öğrencileri Arası Resim Yarışmasının ödül töreni ilk gün düzenlenmiş ve 3 gün boyunca sergilenmeye değer görülen resimler fuaye alanında sergilenmiştir.

3. İzmir Rüzgâr Sempozyumu ve Sergisi'nin değerlendirme oturumu; 10 Ekim 2015 tarihinde

Ankara Emek, Barış ve Demokrasi Mitingi öncesinde gerçekleştirilen ve 100'ün üzerinde yurttaşımızın ölümüne ve yine yüzlercesinin de yaralanmasına neden olan terör saldırıları nedeniyle gerçekleştiril(e)miştir.

EMO ve MMO elektrik üretiminde yerli ve yenilenebilir kaynakların payının artırılması için uzun yıllardır mücadele vermektedir. Düzenlenen bilimsel etkinlikler ile başta rüzgâr ve güneş olmak üzere yenilenebilir enerji kaynaklarına geçiş için gerekli bilimsel bilgi ve deneyim oluşturulması hedeflenmektedir.

Türkiye Elektrik İletim AŞ'nin (TEİAŞ) verilerine göre 2014 sonu itibarıyla rüzgâr enerjisine dayalı kurulu güç 3 bin 630 megavat (MW) olmuş, 2014 sonunda rüzgârın toplam kurulu güç içindeki payı ise yüzde 5.2 düzeyinde gerçekleşmiştir. 2014 sonu itibarıyla Rüzgâr Enerjisi Santral sayısı 90'a ulaşmıştır. Santral sayısı 31 Ağustos 2015

itibariyle 103'e çıkmış ve 4 bin 52 MW'lık bir kurulu güce ulaşılmıştır. Rüzgâr enerjisinin toplam kurulu güç içindeki payı ise 8 aylık dönemde yüzde 5.2'den, yüzde 5.6'ya yükselmiştir. Rüzgâr enerjine dayalı kurulu güç artışında 8 aylık dönemde ekonomik durgunluğa rağmen, yüzde 12'lik büyüme gerçekleşmiştir. Sempozyumun sonrasında sonuç bildirgesini hazırladığımız dönemde ise; 31 Ekim 2015 itibariyle yeni veriler açıklanmış, buna göre kurulu güçte rüzgârın payı yüzde 5.9'a yükselmiş, işletmedeki Rüzgâr Enerjisi Santral sayısı ise 111 olmuştur. Bu dönem ilk kez lisanssız üretim kapsamındaki 3 santral da 0,6 MW'lık kapasiteleri ile istatistiklere girmiştir. Özellikle 2015 yılında yaşanan bu umut verici gelişmelere yenilenebilir enerji kaynaklarından "lisanssız" elektrik üretimi kapsamındaki kapasitenin de önümüzdeki yıllarda eklenmesini umut ediyoruz.

Üretim açısından bakıldığında ise yılın ilk sekiz aylık döneminde rüzgâr enerjisine dayalı santrallardan toplam üretimin yüzde 4.5'ine denk gelecek şekilde 7 milyar 797 milyon kWh'lik (kilovatsaat) enerji üretilmiştir. Bir önceki yıl yani 2014'ün ilk 8 aylık döneminde ise 5 milyar 420 milyon kWh'lik üretim ile toplam üretimin yüzde 3.2'si sağlanmıştı. İki yılın ilk 8 ayı kıyaslandığında rüzgâr enerjisinde yapılan üretiminin yüzde 44 düzeyinde arttığı görülmektedir.

Rüzgar enerjisi alanındaki bu önemli gelişmeye rağmen Elektrik İşleri Etüt İdaresi'nin Rüzgar Enerjisi Potansiyel Atlası adlı çalışmasına göre sadece ilimiz İzmir'de ekonomik olarak kurulabilecek potansiyelin 11 bin 854 MW olduğu göz önünde bulundurulursa, henüz yolun başlangıcında olduğumuzu söyleyebiliriz.

Dünya'daki hızlı gelişim de ülkemizin bu alana yoğunlaşması gerektiğine işaret etmektedir. Dünya Enerji Ajansı'nın bu yıl yayımladığı Rüzgar Enerjisi Teknoloji Yol Haritası adlı raporuna göre dünya genelinde 2008 yılında 122 Gigavat (GW) olan toplam rüzgar kapasitesi, yüzde 131 büyüyerek 2012'nin sonunda 282 GW'a ulaşmıştır. Yıllık ortalama kapasite artışı ise 2008'deki 28 GW'lık düzeyinden yüzde 61'lik büyümeyle 45 GW seviyesinde gerçekleşmiştir. Yıllık ortalama 500 Megavat (MW) kurulu güç devreye alabilen ülke sayısı 2008'de 10 iken 2012'de 14 olmuştur. Yıllık rüzgar enerjisinden elektrik üretimi 2008'deki ortalama 254 TWh (teravatsaat) düzeyinden 2012'de yüzde 107 oranında büyüyerek 527 TWh'a ulaşmıştır. Ortalama yıllık yatırım miktarı ise 2012 rakamlarıyla küresel çapta 78 milyar dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Yenilenebilir enerji alanında gerçekleşen teknolojik gelişmeler ve yatırımlar nedeni ile rüzgar enerjisinden elektrik eldesinin maliyeti, nükleer enerjiden elektrik enerjisi eldesinin maliyeti ile eşit seviyeye ulaşmıştır.

Sempozyum sonunda aşağıdaki tespit ve önerilerin kamuoyuyla paylaşılmasına karar verilmiştir:

1- Yenilenebilir kaynaklardan elektrik üretiminde kullanılan ekipmanlar konusunda da yoğun dışa bağımlılık söz konusudur. Ülkemizdeki rüzgâr enerjisinden elektrik enerjisi üretme potansiyeli değerlendirilirken santrallarda kullanılacak ekipmanların yerli üretimle sağlanması için bugünkü teşvik yöntemi yetersiz kalmaktadır. Mühendislik bilgi birikimini geliştirecek bilimsel temellere dayanan ve gerçekçi destek politikaları oluşturulmalıdır. Ülkemizde enerji yatırımlarının ne yazık ki çok küçük bir kısmı Ar-Ge çalışmalarına ayrılmaktadır. Yenilenebilir Enerji kaynaklarından yerli elektrik üretimi konusunda ciddi Ar-Ge çalışmalarına başlanması için zaman kaybedilmemelidir.

2- RES projelerinin daha proje aşamasındaki denetimlerinin ve onaylarının daha nitelikli hale getirilmesi ve meslek odalarını da kapsayacak şekilde kamu yararı gözetilerek geliştirilmesi önemlidir. 2007 yılında lisans alan başvuruların faaliyete geçme oranının yüzde 8'de kaldığı görülmektedir. Daha nitelikli ön denetimlerin hayata geçirilmesiyle gerçekçi projelerin uygulamaya geçmesi sağlanmalıdır.

3- Rüzgar enerji santrallerinin projelendirilme sürecinde en önemli teknik basamak olan rüzgar ölçümünün başarımı, santralin işletme sürecindeki üretim değerlerinin öngörülebilmesi için kritik öneme sahiptir. Bu basamakta oluşacak belirsizlikler, işletme sürecindeki enerji üretim değerlerinin hatalı olarak öngörülmesine, dolayısı ile ciddi maddi kayıplara temel teşkil etmektedir. Bu belirsizliklerin azaltılması için yapılacak iyileştirmeler sonraki kayıpların yanında yok sayılabilecek düzeyde bir bütçeye sahip olduğundan, düşük belirsizlikli bir proje için ölçüm sürecinin teknik olarak en üst düzeyde yürütülmesi önemlidir.

4- Her geçen gün artan kule yükseklikleriyle birlikte yeni nesil rüzgâr türbinlerinin kanat uçları atmosferin çok daha yüksek noktalarını süpürmektedir. Bu nedenle bu yüksek noktalarındaki rüzgâr rejimlerinin tanımlanması, kurulacak santrallerin başarımlarının artırılması için oldukça önemlidir. Klasik rüzgar ölçüm teknolojileri ile bu yüksekliklerden cup anemometrelerle ölçüm yapmak güç hale geldiğinden, uzaktan ölçüm teknolojileri ön plana çıkmaktadır. Bunun yanı sıra özellikle kompleks arazilerde yapılan ölçümün belirsizliğinin azaltılması için LİDAR ve rüzgar ölçüm direklerinin birlikte kullanıldığı ölçüm sistematiklerinin kullanımı giderek ön plana çıkmaktadır.

5- Bölgemizdeki RES projelerinde önemli sorunlar yaşanmaktadır. Bu konuda merkezi bir planlamanın olmayışı yatırımcı firmalarla halkı karşı karşıya getirmekte, idarenin çözmesi gereken sorunlar yargıya intikal etmektedir. Kırsal alanlarla yerleşim bölgelerine yakın olarak tesis edilmiş türbinler halkın tepkisini çekmekte, oluşan güvensizlik yurttaşların tüm projelere tepki göstermelerine neden olmaktadır. Panele katılanlar RES'lerin bölgede (özellikle Karaburun'da) yırtıcı kuşlara, yarasalara, arılara, zeytin ağaçlarına ve diğer yeşil alanlara zarar verdiğini vurgulayarak, türbinlerin doğal yaşama zarar vermeyecek şekilde yerleştirilmesini talep etmişlerdir. Türbinlerin yerleşim yerlerine minimum mesafe değerinin (set-back) mevzuatlarda yer almadığına dikkat çeken bölge sakinleri, bu mesafenin (Almanya'daki Bavyera Bölgesi'nde uygulandığı gibi) toplam türbin+kanat yüksekliği 10 değerinden az olmasını önermektedirler. Ayrıca türbinler için gölge etkisinin dikkate alınarak gölgelerinin yerleşim alanlarına düşmeyecek şekilde yer seçimi yapılmasının zorunlu hale getirilmesini talep etmişlerdir.

6- Mevzuatlarda çok sık yapılan değişikliklerin yatırımcıyı zor durumda bıraktığı ve yatırım süreçlerini olumsuz etkilediği dile getirilmiştir. Bu konuda yatırımcıların ve vatandaşların şikayet ve talepleri dikkate alınarak mevzuatta yapılacak düzenlemelerle yatırımcı ile vatandaşın karşı karşıya gelmesi önleneyeği gibi yatırımcının bu süreçteki kayıpları da en aza indirgenecektir.

7- Yenilenebilir enerji kaynakları (rüzgar) kullanılarak elektrik üretimi gerçekleştirilecek olsa bile çevresel ve toplumsal yapıya zarar verecek hiçbir proje kabul edilmemelidir. Enerji yatırımları konusunda kağıt üstünde kalan Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) süreçleri daha sağlıklı hale getirilmelidir. ÇED raporlarının yatırımcı firmalardan iş alan şirketler tarafından değil de bağımsız ve bünyesinde uzmanlar barındıran kurumlar tarafından teknik ve bilimsel gerçeklere uygun olarak düzenlenmesi sağlanmalıdır. Çevrenin yanında yatırımların kültürel ve tarihi dokuya da zarar vermesinin önüne geçilmelidir.

8- Yerli bir enerji kaynağının değerlendirilmesi ile ilgili çalışmalar yapılırken, teorik kapasite ve ekonomik olarak kullanılabilir kapasitenin yanında sosyal-toplumsal-çevresel-organizasyonel etkilerinin de hesaba katıldığı, "ekonomik ve sosyal olarak kullanılabilir kapasite"

şeklinde adlandırabileceğimiz, daha derinlikli ve çok boyutlu bir değerlendirmenin yapılması gerekmektedir.

9- Yenilenebilir enerji kaynakları diğer kaynaklara kıyasla doğal kaynaklara daha az zarar vererek elektrik üretimi gerçekleştirebilmesi açısından ön plana çıkmaktadır. Ancak bu kaynaklar, yerli ekipman üretimi için Ar-Ge'ye önem verilmesi durumunda orta vadede ucuz enerji üretimi anlamına da gelecektir. Başta rüzgar ve güneş olmak üzere yenilenebilir kaynakların kullanımının önündeki en temel engellerden biri; var olan doğalgaz santralleri ile planlanan nükleer santraller için verilen alım garantileridir. Serbest piyasa mantığı içinde bile bir yere oturamadığımız alım garantileri iptal edilmelidir en azından mevcutlara yenileri eklenmelidir. Sosyo-ekonomik maliyeti de dahil olmak üzere ucuz enerji sağlayan yenilenebilir kaynaklardan daha sağlıklı yararlanabilmemiz için alım garantisi verilen Akkuyu ve Sinop'taki nükleer santral çalışmalarına bir an evvel son verilmelidir.

8. YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARI SEMPOZYUMU-YEKSEM (15-16 EKİM 2015)

EMO Adana Şubesi tarafından düzenlenen 8. Yenilenebilir Enerji Kaynakları Sempozyumu, 10 Ekim Emek, Barış ve Demokrasi Mitingi'nde yaşamını yitirenler adına yapılan saygı duruşu ve yapılan katliamı protesto eden açılış konuşmalarıyla başladı. Konuşmalarda, katliam lanetlenirken, “üzgünüz, öfkeliyiz, korkmuyoruz” vurgusu yapıldı. Emek ve demokrasi güçlerinin I Kasım seçimleri başta olmak üzere ülkemizde barış ve demokrasinin yerleşmesi için birlikte mücadele etmesinin gerektiğinin altı çizildi.

EMO Adana Şubesi tarafından Çukurova Üniversitesi ve Mustafa Kemal Üniversitesi'nin desteğiyle düzenlenen YEKSEM 2015, Çukurova Üniversitesi Mithat Özsan Amfisi'nde başladı. Açılıшта ilk konuşmayı Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Belgin Emre Türkay yaptı. Türkay, “10 Ekim'de Ankara'da emek, barış ve demokrasi için toplanmış insanlarımızın bombalı saldırı sonucu hayatını kaybeden arkadaşlarımızın ailelerine başsağlığı ve sabırlar diliyorum. Yaralı vatandaşlarımıza da acil şifalar diliyorum. Böyle bir günde zor da olsa görevimize devam etmeye çalışıyoruz” diyerek sözlerine başladı.

Sempozyumu düzenleyenlere teşekkür eden Türkay, sempozyumun çok güncel ve önemli bir konuyu kapsadığını; fosil kaynakların tükenişi, artan enerji talebi, enerji emisyonları ve iklim değişikliği sorunlarına dikkat çekerek anlattı. Bu sorunların en önemli çözümünün yenilenebilir enerji kaynaklarında görüldüğünü vurgulayan Türkay, son verileri katılımcılarla paylaştı:

“30 Eylül 2015 itibarıyla kurulu gücümüz yaklaşık olarak 72 bin megavat (MW). Primer enerji kaynaklarına bakarsak; kömür 14 bin MW'lık kurulu güçle toplam kurulu gücün yüzde 20.5'ini oluşturuyor. Hidroelektrik santraller (HES) 18 bin MW olup yüzde 25.1'lik katkı sağlıyor. Yine akarsu kaynaklı HES kurulu gücümüz, 7 bin MW ile yüzde 10'luk paya sahip. Termik 5 bin MW ile kurulu gücün yüzde 7.8'ini oluşturuyor. Rüzgar 4 bin MW ile yüzde 5.7, güneş 178.6 MW ile yüzde 0.2, jeotermal 581.4 MW ile yüzde 0.8 olarak katkı sağlıyor.”

'Türkiye'nin Çok Yol Alması Gerekliyor'

Türkiye'nin rüzgar ve güneşteki zengin kapasitesine dikkat çeken Türkay, rüzgardaki 48 bin MW'lık potansiyelin yılbaşından bu yana 4 bin MW'lık bölümünün kullanılır hale geldiğini kaydetti. 2015-2019 Stratejik Planı'nda rüzgarda kurulu gücün 10 bin MW, ulusal enerji planında ise 20 bin MW olmasının hedeflendiğini ancak mevcut potansiyelin bunun çok altında olduğunu belirten Prof. Türkay, gelişmiş ülkelerdeki rüzgar ve güneşin elektrik üretimindeki yerini de verilerle şöyle aktardı:

“2014 istatistiklerine göre yıllık enerji üretiminin Almanya yüzde 9.12’sini, İngiltere yüzde 9.44’ünü, İspanya yüzde 18.82’sini, Portekiz yüzde 22.61’ini, Danimarka yüzde 41.41’ini ve komşumuz Yunanistan yüzde 8.4’ünü rüzgar enerjisinden karşılamıştır. Ülkemizde bu oran 2014 için yüzde 3.34, 2015 başından bugüne kadar yüzde 5.17 olarak görünüyor. Türkiye’de 2023 yılı içerisinde öngörülen 125 bin MW’lık kurulu gücün 20 bin MW’ının rüzgar ve 5 bin MW’ının güneş tarafından karşılanması hedeflenmektedir.

Dünyada bu yılın başından itibaren günümüze kadar olan toplam güneş enerjisi kurulu gücü 178 bin MW değerini geçti ve 2015 yılsonunda yüzde 30 artış ile 230 bin MW değerini aşacağı tahmin ediliyor. Ülkemizde güneş enerjisinden elde edilen elektrik enerjisi miktarı oldukça düşük. Bizim bu konuda oldukça yol almamız gerektiği açık.”

Prof. Belgin Emre Türkay, son 6 ayda güneşle ilgili epey santral kurulduğunu, ülkemizdeki üniversitelerin elektrik, elektrik-elektronik ve kontrol mühendisliği bölümlerinde yenilenebilir, rüzgar ve güneş enerjisine yönelik dersler arasına alındığını belirtirken, bunları sevindirici olarak nitelemekle birlikte uygulamadaki sorunların önemine dikkat çekti ve laboratuvarların kurulması gerektiğinin altını çizdi. Türkay, sempozyum programı hakkında bilgi vererek konuşmasını tamamladı.

“İnsan Kanı Sudan Ucuz”

Açılıшта ikinci konuşmacı olarak söz alan EMO Adana Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Mak, sempozyuma katkı koyanlara tek tek teşekkür ederken, 10 Ekim Katliamı’na tepki göstererek konuşmasını sürdürdü:

“Gönül isterdi ki, herkese teşekkür edip oturalım. TMMOB’a bağlı odaların önemli 2 görevi var. Birincisi meslek odasıyız; odamızla ilgili gelişmeleri takip eder, onu aktarıyoruz. İkincisi de demokratik kitle örgütü yanımız var. Her türlü baskılara, torba yasalara rağmen, geçen hafta ATEX, bu hafta YEKSEM yapıyoruz. Gelecek hafta İzmir’de Tesisat Kongresi var. Bütün odalar düzenledikleri sempozyumlarda hiçbir yerden destek almadan, kendi üyelerinden destek alarak dimdik ayakta durmaya çalışıyor.

Bütün Türkiye’nin gözünün içine baka baka yalan söyleniyor. Neyin hesabı verildi bugüne kadar? Yakın tarihimizin katliamları; Gezi, Diyarbakır, Reyhanlı, Suruç’ta da olmadı mı, askıda bırakılan soruşturmalar mahkemeler, karanlığa gömülen gerçekler... Ölen asker de, polis de, Kürt de, Türk de, Alevi de biziz. Hep yoksul halkın evlatları olarak biz ölüyoruz. Bu katliamların sorumluları bağımsız yargının karşısına çıkana kadar mücadele edeceğiz.

Benim memleketimde insan kanı bugün sudan ucuz. Ne yazık ki barışı, demokrasiyi isteyen insanların katledildiği, Allahu ekber nidalarıyla kafaların kesildiği bir ortamda yaşıyoruz. Acı dayanılmaz. Lütfen artık konuşmayınız. Lütfen susun.”

10 Ekim Katliamı’nda yaşamını yitiren öğretmenin mitinge gitmeden önce, son barış mesajını içeren sosyal medyadaki paylaşımını katılımcılarla paylaşan Mehmet Mak, “Yitirdiğimiz tüm barış emekçileri ışıklar içinde uyusun. Hepimizin başı sağ olsun” diyerek sözlerine son verdi.

“İçimiz Kan Ağlıyor”

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil sözlerine, “İsyandayız, yastayız, öfkeliyiz diyoruz. Çünkü 10 Ekim mitinginde inadına barış demek için gelenler saldırıya, katliama uğradı. 100’ün üzerinde arkadaşımızı kaybettik. 500’ün üzerinde de yaralımız var. İçimiz kan ağlıyor. Kan ağlaya ağlaya bu sempozyumları yapmak zorundayız” diyerek başladı.

Miting günü 5 dakika önce patlamanın olduğu yerde taksiden indiğini ve EMO kortejine ulaşmak üzere 50 metre yürüdüktan sonra patlamaların gerçekleştiğini anlatan Yeşil, “Şu an ben ve pek çok arkadaşımız burada olmayabilirdik. Gerçekten o günden bugüne kendimize gelmiş değiliz. Bu katliama ortam hazırlayanları, yapanları lanetliyor, nefretle kınıyorum” dedi. Mitingde yaralanan EMO Üyesi Enver Korzay’ın sağlık durumu hakkında bilgi veren Yeşil, EMO örgütlülüğü kapsamında olmayan bir elektrik-elektronik mühendisinin de yaşamını yitirdiğini açıkladı. Yine yakın zaman önce bombalı tuzak sonucu mesleğini yerine getirirken bacakları kopan ve yaralanan EMO üyesi mühendislerin durumunu da anımsatan Yeşil, “Yani biz mesleğimizi de yapamıyoruz. Onun için bu ortamın mutlaka ortadan kaldırılması gerekiyor” diye konuştu.

Hüseyin Yeşil, çatışma ortamına yönelik silah bırakma çağrılarının yapılan eleştirilere de tepki göstererek, EMO’nun öncelikle “amasız, ancaksız PKK’nın tüm eylemleri durdurmasını” istediğini, sonra da devletin “operasyonları durdurmasını istediğini” anımsattı ve “Çünkü bunlar birbirini tetikliyor” dedi.

“Katliamın Sorumlusu İktidardır”

“Tek başına iktidar hırsıyla ülkeyi çatışma ortamına sürükleyen AKP iktidarının politikaları; Emek, Demokrasi ve Barış Mitingi’ni kana bulamıştır. Acımız çok büyük!” diyen Yeşil, tepkisini şöyle dile getirdi:

“Emek, Barış ve Demokrasi Mitingi’nde EMO olarak; yöneticilerimizle, üyelerimizle ve çalışanlarımızla alanda saf tutmak üzere yürüyüş kortejinde yerimizi almıştık. Herkesin elini tetikten çekmesi ve ölümlerin son bulması; ‘demokratik, laik, özgür ve barış içinde bir toplumda yaşama isteğimiz’ temel çağrımızdı. Ancak barış ve demokrasi taleplerine dahi tahammülü olmayan hain eller, daha toplanma noktası olan Ankara Tren Garı önünde katliam yaptılar. En küçük bir sokak basın açıklamasında dahi eylemciden çok polisle boy gösterilirken; Emek, Demokrasi ve Barış Mitingi’ne yönelik gerekli güvenlik önlemlerinin alınmamış olması yaşanan saldırının sorgulamasını daha da önemli kılmaktadır. Hele hele ‘Canlı bombaları biliyoruz, ama eylem gerçekleştirilmeden tutuklayamıyoruz’ türü garip açıklamalar; yaşanan bombalı saldırının ardından yaralılarına yardım etmeye çalışan barış gönüllülerine biber gazıyla yapılan polis müdahalesi, yurttaşların ambulansların geçebilmesi için polis barikatını yarmak zorunda kalması gibi akıl almaz tutumlar acımızı katmerlendirmiştir.

Hiç şüphesiz bu saldırı; ülkemizin barış, huzur ve kardeşlik iklimini sabote ederek, büyük bir kaos yaratmayı, umutsuzluk ve korku yayarak yurttaşlarımızı demokratik haklarını kullanmaktan yoksun bırakmayı amaçlamaktadır. Bu katliamın sorumlusu şu andaki iktidar ve ona cesaret verenlerdir.”

“Asgari Standartlar Dahi Aranır Oldu”

7 Haziran seçimleri sonrasında “soluklandık” derken, bugün öncesini dahi arar duruma geldiğimizi söyleyen Yeşil, yaşanan sürece ilişkin değerlendirmelerini katılımcılarla şöyle paylaştı:

“Kuzey Afrika’dan Ortadoğu’ya, Afganistan’a varıncaya kadar uzanan geniş coğrafi bölgede emperyalizmin çıkarlarına uygun yeni yapılanmalar inşa etmek üzere gerçekleştirilen müdahaleler sonucunda önce içinde bulunduğumuz bölge kan gölüne dönüştürülmüştür, şimdi ülkemiz de bu bataklığın içine çekilmiştir. Demokrasi adına yapılan müdahaleler bölgemizde daha geri yapılanmaları ortaya çıkmıştır. AKP iktidarının göz yumduğu, hatta destek verdiği, IŞİD’la simgeleşen sayısız silahlı grubun yarattığı bataklık ortamı ülkemizi derinden sarsmaktadır.

Önce çocuk mültecilerin cansız bedenleri kıyılarımıza vururken, bugün ülkemizin Başkentinde, Ankara'nın göbeğinde; çocuklarımızın, gençlerimizin, öğrencilerimizin, öğretmenlerimizin, avukatlarımızın, doktorlarımızın parçalanmış bedenleriyle yüreğimizden vurulduk.

ABD ve Batılı ülkelerin, bölgemizdeki 'sözde demokrasi' arayışı binlerce cana mal olmaktadır. Artık dünyada 'demokrasi' arayışı sorgulanmaktadır; insanların can ve mal güvenliğinin sağlandığı, sınırlı esaslar altında da olsa herkese aynı hukuk kurallarının uygulanabildiği asgari standartlar dahi aranır duruma gelmiştir.

'Demokrat' kimliğiyle pazarlanan bugünkü iktidarın boyaları dökülürken; demokrasinin diktatörlüğe giden bir araç olarak kullanılışına tanıklık ediyoruz. Bugünkü iktidarın Haziran seçimleri öncesindeki baskıcı politikaları, seçim sonuçlarıyla daha da katlanmıştır. Medya kuruluşları hedef gösterilmekte, gazetecilere saldırılmakta, barış ve demokrasi umudumuz ölümlerle, katliamlarla sonlandırılmak istenmektedir. Tüm baskılara, katliamlara karşı, yitirdiğimiz canların bizlere mirası olan barışı ve demokrasi savunmaya sonuna kadar devam edeceğiz."

“Diktatörlüğü Birleşik Mücadele Geriletebilir”

Hüseyin Yeşil, iktidarın seçim sonuçlarını boşa çıkararak yeniden seçime gitmesini eleştirirken, “7 Haziran seçim sonuçlarının hiçbir şeyi değiştirmedığı bir ortamda, başka bir hareketlenme gerçekleştirilemezse, 1 Kasım sonrası için de seçim sonuçları ne olursa olsun umutlu olmak mümkün görünmemektedir. Ancak demokrasi güçlerinin ortak devrimci birleşik mücadelesi diktatörlük heveslerini geriletebilir. Bunun sağlanamadığı ortamda, ne faşist saldırıları durdurabiliriz, ne can güvenliğimizi koruyabiliriz, ne diktatörlük sürecine son verebiliriz, ne mesleğimizi sürdürebiliriz, ne de tekrarlanacak seçimlerde sağlıklı sonuçlar elde edebiliriz” uyarısını yaptı.

İğneada'ya Nükleer Açıklamasına Güvenlik Tepkisi

Hüseyin Yeşil, EMO'nun düzenlediği sempozyumlardaki eğlence boyutu içeren sosyal etkinlikleri kaldırdığını, ama teknik çalışmaların sonuna kadar devam ettirileceğini belirttiği konuşmasında, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Ali Rıza Alaboyun'un 3. nükleer santralin İğneada'da yapılacağı açıklamasına; Ankara'nın göbeğinde 100'ün üzerinde insanın ölümünü önleyemeyenlerin, nükleer santral kazalarını nasıl engelleyeceğini sorarak tepki gösterdi. Yeşil, yenilenebilir enerji kaynaklarının nükleer santral ihtiyacını da ortadan kaldırdığına değinerek konuşmasına son verdi.

“Ortadoğu Ülkesi Yapılmak İstiyoruz”

Açılıştaki konuşan Seyhan Belediye Başkanı Zeydan Karalar da “Cumhuriyet tarihinin en ağır, vahşi saldırısı” olarak nitelendirdiği 10 Ekim Katliamı'na ilişkin olarak şunları söyledi:

“Birlikte yaşamın birlikte yürümenin laik, demokratik Cumhuriyet'in birlikte yürümesinin engellenmesi isteniyor. Türkiye'nin Ortadoğu ülkesi haline getirilmek istendiğini biliyorsunuz. Bu yapılmak isteniyor. Ne kadar masumane taleplerle gitti arkadaşlarımız Ankara'ya. Barışa en çok ihtiyaç duyulan ortamda hemen barış diyerek gittiler. Barışın, sevginin, kardeşliğin, birlikte yaşamın imkansız hale geldiği bir Türkiye yaratmak istiyorlar. Terörü, terörü destekleyenleri, terörden beslenenleri lanetliyoruz. Hepimiz bu noktada biz ne yapıyoruz, bir kez daha gözden geçirmeliyiz. Terörü lanetlemek, direnmek hakkını kullanmak yetmiyor. Birlikte yaşamak isteyen tüm demokrasi güçleri birlikte hareket ederse, 1 Kasım'ı birlikte kullanırsa çok şey değişebilir. Bu değerlendirilmeli ve doğru kullanılmalı. Daha çok demokrasi, kardeşlik isteyen, emeğe saygı duyan herkes bir yere toplanırsa bu iş çözülebilir diyorum.”

İktidarın TMMOB'den ürkütüğünü söyleyen Karalar, TMMOB'nin ve meslek örgütlerinin hem mesleki çalışmalarını iyi bir şekilde yaptıklarını, hem de demokratik kitle örgütü olmanın gereğini yerine getirdiklerine dikkat çekerek, konuşmasını şöyle tamamladı:

“Bunun için iktidar korkuyor. Son yıllarda amansız bir şekilde odaların üzerine gidiyor. Gelirlerini azaltıyor, etkisiz bir eleman haline getirmeye çalışıyor. Bu baskıların karşısında direnen TMMOB'nin desteğiyim sonuna kadar.”

“Korkmayacağız, Korkmuyoruz!”

Arsuz Belediye Başkanı Nazmi Çulha da miting meydanını kana bulayan zihniyeti lanetleyerek başladığı konuşmasında, “Türkiye'nin aydınlık yüzlerini saygıyla anıyoruz. Acil şifalar diliyoruz hastanede yaralı kardeşlerimize. Terörün amacı buradaki aydınları, demokratları, insan hakları savunucuları katletmek olduğu kadar korkutmak, sindirmektir. Bu mücadeleden caydırmaktadır. Bu ülkede barışın yaşanmaması adına bir zihniyetle bu katliamı yaptılar. Ama biz korkmayacağız arkadaşlar, korkmuyoruz” diye konuştu.

“Barış ve Demokrasi, Ekmek Kadar Acil İhtiyaç”

TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Neriman Usta ise “Üzgünüz, öfkeliyiz, yastayız ama isyandayız” diyerek sözlerine başladı. “Hepimiz bir travma geçirdik” diyen Usta, TMMOB'nin böyle bir miting önerisinde bulunması ve 4 örgütün miting kararı almasındaki acil nedenleri ortaya koydu. Krizlerin çözümünün barışla olabileceğini vurgulayan Usta, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Bize dayatılan şiddet ortamına karşı inadına savaşa karşı barış diyelim, halkımıza umut oluşturalım diye böyle bir miting kararı almıştık. Bütün siyasi partilerin ideolojilerinden bağımsız, emek ve meslek örgütleri olarak bu kararı almıştık. Sorunları artık 21. Yüzyıl'da demokratik kurallar çerçevesinde sorunlarını çözmeye ihtiyacı var. Çocuklarımızın okullarına rahatça gidebilmesi, gençlerimizin bir gelecek ümidine sahip olabilmemesinin en temel koşulu barış ve demokrasi. Türkiye tarihinin en büyük katliamında, bu son olsun diyerek söylüyorum, barışın ve demokrasinin ekmek kadar su kadar ne kadar hayati acil bir ihtiyaç olduğu da açığa çıktı.”

“Bilgiye Karşı Bilgisizlik Örgütlenemez”

Vicdan sahibi herkesin en önemli görevi barışı ve demokrasiyi savunmak. Bu ülke karanlığa teslim olmaz, ellerimizden kayıp gidemez. Bu ülkede yaşayan bizimle aynı şeyleri düşünmeyen insanlarımızın dahi, etnik kimlikler, mezhepler, cinsiyetlerimizle bizi ayırtırmaya çalışan bu iklime karşı barışı istiyoruz. Birlikte hayatı yeniden örgütleyeceğiz. Biz meslek örgütleri olarak da elimizde o kadar büyük bir bilgiyi muhafaza ediyoruz ki, bu bilgiyi halkımızın yararına kullanmak için uğraşyoruz. Bu sempozyumları da bunun için de yapıyoruz. Bilgiye karşı bilgisizlik örgütlenemez. Ama önce o halkı ayakta tutabilmek için her birimizin barış ve demokrasinden vazgeçmemesi, yılmamamız, bizi susturmaya çalışanlara karşı bir arada olmaya devam etmemiz gerekiyor. Biz susmadık, susmayacağız, katliamla susturulmaya çalışılan bu karanlığa teslim olmayacağız.”

Çukurova Üniversitesi'nden ve EMO Bilimsel Dergi Baş Editörü Prof. Dr. Hamit Serbest ise, çağrılı konuşmacı olarak EMO Bilimsel Dergi'nin tanıtımını yapacağı sunumunun başında bilim vurgusuna yer verdi. Mustafa Kemal Atatürk'ün “Bütün ilerlemeler, insan fikrinin eseridir. Fikri harekete geçirmek birinci işimiz olmalıdır Bir kere millet benliğine hakim olsun ve düşünebilsin yeter. Başlangıçta hatalı düşünse de az zaman sonra hatayı düzeltebilir. Fikir bir kere faaliyete başladı mı, her şey yavaş yavaş düzene girer ve düzeler” sözlerine atıf yaparak bilim vurgusu yapan Serbest, çocukluktan itibaren “Bu yanlış, bunu yapma” biçiminde yetiştirilen çocukların kendi

aklını kullanamaz hale geldiğini ve başkasının aklını kullanan toplum haline geldiğimize işaret etti. Serbest, Bilimsel Dergi'nin sanayi-üniversite ve ülkenin hem akademik düzeyde hem de uygulama alanında gelişimine katkı vermek üzere kurulduğunu, Türkçe bir dergi olarak akademik dünya açısından önemli bir eksikliğini kapatma hedefini, akademik düzeyde atıf ve puanlama sistemi açısından derginin önemli bir aşama kaydettiğini anlattı.

“Ekolojik Denge Çok Önemli”

Sempozyumda çağrılı konuşmacılar arasında yer alan Yrd. Doç. Dr. Bilal Gümüş, “Dünden Bugüne YEKSEM” başlıklı sunumunda dünyanın 2015 Paris İklim Konferansı'na hazırlandığını, Kyoto Protokolü'nün rafa kaldırılacağını belirterek, “Yeni protokolün devreye girmesi bekleniyor. ABD ve Çin'in imza atması beklenmiyor” bilgilerini verdi. Gümüş, dünyada elektrikli araçlarda ciddi bir artış olduğuna dikkat çekti. Türkiye'nin yenilenebilir enerji konusunda 10 yıl geriden geldiğini belirten Gümüş, “2001-2005 yıllarında yenilenebilir enerjiyi anlama evresindeydik. 2005-2013 yıllarında uygulamaya hazırlık için hukuki çerçeve süreci yaşandı. 2013'ten bu yana uygulama evresindeyiz” bilgilerini verdi. Gümüş, EMO'nun yenilenebilir enerjinin dünyada artan önemini 15 yıl önce fark ederek, YEKSEM'i düzenlemeye başladığına işaret ederek, şunları söyledi:

“Biz ilk sempozyumdan bu yana Munzur Vadisi, Fırtına Deresi gibi doğal alanların, Hasankeyf ve Alliano gibi antik kentlerin geri dönülmez biçimde tahrip edilmesine karşı ekolojik dengenin önemini vurguladık. Nükleer santraller yerine yenilenebilir enerji kaynaklarının önemini anlattık.”

“Ezber Bozuldu”

Şişecam Araştırma ve Teknolojik Geliştirme Başkanı, Güneş Enerjisi Sanayicileri ve Endüstri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Şener Oktik de konuşmasına 10 Ekim Katliamı'nda ölenleri anarak başladı. “21. Yüzyıl Enerji Dengelerinde Temiz ve Tükenmez Enerji Kaynaklarının Yarattığı Paradigma Kayması” başlıklı çağrılı bildirisini sunan Oktik, “Paradigma kayması, ezber bozulması olarak Türkçeleştirilebilir. Artık ezber; enerjinin sosyal, ekonomik, çevresel ve arz güvenliği, yani enerji bağımsızlığı açısından etki faktörüne kaydı” dedi. Oktik, yenilenebilir enerji yerine “temiz ve tükenmez enerji” ifadesini kullanmayı daha doğru bulduğunu vurguladı. Temiz ve tükenmez enerji konusunda ezberin bozulacağı alanları; “elektrik enerjisi üretimi, hacim ısıtma-soğutma ve sıcak su, ulaşım sektörü ve yerel yönetimlerin politikaları” şeklinde sıralayan Oktik, “Şu anda dünyada toplam enerjide fosil kaynakların payı yüzde 78.8, temiz ve tükenmez enerjinin payı yüzde 18. 2030'da bunun yüzde 36 olması hedefleniyor” dedi.

IV. ELEKTRİK TESİSAT ULUSAL KONGRE VE SERGİSİ SONUÇ BİLDİRGESİ (21-24 EKİM 2015)

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası tarafından birincisi 2009 yılında düzenlenen Elektrik Tesisat Ulusal Kongre ve Sergisi'nin dördüncüsü Elektrik Tesislerinde Güvenlik ana temasıyla 21-24 Ekim 2015 tarihlerinde İzmir'de Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi'nde gerçekleştirilmiştir. Kongre kapsamında, II. Güç ve Enerji Sistemleri Sempozyumu, VIII. Ulusal Aydınlatma Sempozyumu, III. Yapı Elektronik Sistemleri Sempozyumu ve SMM Forumu adı altında 4 etkinlik yer almıştır.

3 sempozyumda 70 özgün bildiri, 3 panel, 1 özel oturum, 19 çağrılı konuşma, 6 proje sunumu, SMM Forumu'nda ise 3 tartışma oturumu olmak üzere 102 teknik çalışma gerçekleştirilmiştir. Kongre ile eşzamanlı olarak düzenlenen Sergimizde ise 50 sektörel firma ve 6 adet sektörel yayın kuruluşunun katılımıyla toplamda 1735 m² net sergi alanına ulaşılmıştır.

Etkinliğimizi 4 gün boyunca, ülkemizin farklı illerden, çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarından, üniversite ve yüksekokulundan elektrik, elektronik, inşaat, sanayi sektöründen 1625'i kayıtlı delege olmak üzere toplam 5 bin 32 kişi ziyaret etmiştir.

II. Güç ve Enerji Sistemleri Sempozyumu

4 gün boyunca 34 bildiri, 11 yabancı uzmanın yer aldığı çağrılı konuşmanın yanı sıra 2 adet panel düzenlenmiş, güç ve enerji sistemlerine yönelik ülkemiz ve dünya ölçeğinde yapılan çalışmalar katılımcılarla paylaşılmıştır.

Elektrik enerjisinin üretiminden iletime, dağıtımdan tüketiciye sunulmasına kadar olan süreçte, yüksek gerilimden bina içi kuvvetli ve zayıf akım tesisatlarına kadar geniş bir yelpazede güç ve enerji sistemlerinde yaşanan gelişmeler katılımcılara aktarılmıştır.

Uluslararası uzman konuşmacıların yer aldığı oturumlarda ATEX Patlayıcı Ortamlar, Madenlerde Elektrik Tesisatları, Kablosuz İletişim, AG Dağıtım Sistemlerinde Güvenlik Prensipleri, AG Panolarında Elektriksel Güvenlik, Fotovoltaik Güç Sistemleri, CPR Yapı Malzemeleri Yönetmeliği, Elektrik Enerjisi Gelişim Sürecine Avrupa Standardizasyon Desteği, Yangın Yalıtım Malzemeleri konularında teknik bilgilendirmeler yapılmıştır.

Maden İşyerlerinde Elektrik Tesisatlarının Tasarım, Uygulama, Denetim ve Güvenliği başlığında ilk gün gerçekleştirilen panelde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Teftiş Kurulu Başkanlığı, Türkiye Taşkömürü Kurumu, Dokuz Eylül Üniversitesi ve Elektrik Mühendisleri

Odası temsilcileri yer almış, ülkemizde son yıllarda yaşanan maden facialarına ilişkin idari ve teknik eksikliklerin tespitinin yanı sıra toplumsal yansımalarına da değinilmiştir.

Son gün düzenlenen İletim Şebekesi ve 31 Mart 2015 Sistem Çökmesi Paneli'ne ise TEİAŞ Genel Müdürlüğü, Ege Bölgesi Sanayi Odası, Elektrik Mühendisleri Odası temsilcileri ile geçmişte iletim sistemi planlamasında üst düzey yönetici konumunda görev almış bir uzman katılmış, tüm ülkeyi elektriksiz bırakan ve dünyanın en büyük sistem çökmelerinden biri olarak kayıtlara geçen 31 Mart 2015 tarihinde yaşanan "karanlık" ile ilgili kurum görüşleri dile getirilmiş, TEİAŞ tarafından tespit edilen çökmenin teknik detayları hakkında bilgi verilmiş, öte yandan temel bir insan hakkı ve kamu hizmeti olan elektrik enerjisinde kesinti yaşanmasının yarattığı riskler ve kesinti yaşanmaması için alınması gereken önlemler tartışılmıştır, kesintinin ülke ekonomisi üzerinde yarattığı sonuçlar değerlendirilmiştir.

VIII. Ulusal Aydınlatma Sempozyumu

Aydınlatma Türk Milli Komitesi birlikteliğiyle 2 gün boyunca 8 oturumda 23 bildiri, 2 özel sunum ve 6 proje sunumu gerçekleştirilmiştir. Sempozyumda; görme ve renk, ışık ve ışınım ölçüleri, iç aydınlatma, dış aydınlatma, fotobiyoloji ve fotokimya, görüntü teknolojisi, aydınlatma otomasyonu, kentsel aydınlatma ve ışık kirliliği, yapı yüzü aydınlatması, spor tesisleri aydınlatmaları, yol, tünel aydınlatmaları, ulaşımında aydınlatma ve sinyalizasyon, LED teknolojileri ve aydınlatma alanındaki çalışmalar, karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri tartışılmıştır.

Sempozyumda LED'li Yol Aydınlatması Örneği, Dış Aydınlatma Çözüm Önerileri ve LED, Aydınlatma Proje Uygulama Örnekleri Enerji Verimliliği ve LED Aydınlatma Çözüm Kriterleri başlıklarında proje sunumlarının yanı sıra Geleceğin Aydınlatması ve Aydınlatma Otomasyonunda KNX Uygulamaları konularında da özel sunumlar gerçekleştirilmiştir.

Sempozyum, aydınlatma kavram ve uygulamalarının tartışıldığı, bilimsel gelişmelerin paylaşıldığı bir etkinlik olarak düzenlenmiş, bu alanda çalışma yapan bilim insanları, tasarımcı, üretici ve uygulayıcıların bulunduğu, sektörün sorunlarının tartışıldığı, çözüm önerilerinin üretildiği bir platform olmuştur.

III. Yapı Elektronik Sistemleri Sempozyumu

İki gün boyunca 8 oturumda 13 bildiri, 6 uluslararası yabancı uzmanların da yer aldığı çağrılı konuşmaların yanı sıra 2 özel oturum gerçekleştirilmiştir.

Sempozyumda; çoğunlukla yurtdışı kaynaklara bağımlı olarak gelişen elektronik sektörde, malzeme üretimleri, ithalatı ve uygulamalarının her aşamasında yaşanan standart sorunları ile mühendislik uygulamalarındaki eksiklikler tartışılmıştır.

Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmeliğin Meslek Alanlarımız Açısından Değerlendirilmesi konulu özel oturumda; Türkiye Yangından Korunma ve Eğitim Vakfı'ndan (TÜYAK) bir kişi ile birlikte toplam 3 konuşmacı yer almış ve Binaların Yangından Korunması ile bu konuda hazırlanan yönetmelik taslağına ilişkin değişiklik önerileri katılımcılarla paylaşılmıştır.

SMM (Serbest Müşavir Mühendis) Forumu

Mesleki Denetim Uygulamalarına Genel Bir Bakış, Kamu Kurumları ve Elektrik Dağıtım Şirketleri ile Yaşanan Sorunlar ve Yapı Elektronik Sistem ve Tesisatlarına İlişkin Uygulamalar başlıklarında 3 oturum düzenlenmiştir.

Mesleki Denetim Uygulamalarına Genel Bir Bakış oturumunda, Oda birimlerinde mesleki denetim aşamasında görülen uygulama farklılıkları; en az ücret tanımları, mesleki denetim bedelleri, bölgesel azaltma katsayıları, hizmetlere ilişkin sözleşme, fatura/serbest meslek makbuzu aranılabilirliği, hizmetin teknik yönden incelenip incelenmediği vd. uygulamaların karşılaştırılarak uygulama birlikteliğinin sağlanmasına yönelik çözüm önerileri tartışılmış ve mesleki denetim uygulamasının geleceği masaya yatırılmıştır.

Kamu Kurumları ve Elektrik Dağıtım Şirketleri ile Yaşanan Sorunlar oturumunda, SMM üyelerimizin faaliyetlerini yürütürken karşılaştıkları sorunların tespit edilmesi, çözüm önerilerinin oluşturularak gerekli girişimlerde bulunulmasına yönelik çalışmaların başlatılması hedeflenmiş olduğundan gerek SMM Daimi Komisyonu'nun çalışmaları, gerekse Oda Yönetim Kurulu ve merkez koordinasyon toplantılarında bunların takibinin nasıl yapılması gerektiğiyle ilgili görüşler derlenmeye çalışılmıştır. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından çıkarılan ve 30 Aralık 2014 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeliği üzerinde yoğunlaşan tartışmalarda Proje Uzmanlık Sertifikası'na (PUS) yönelik uygulamaların şiddetle reddedilmesi yönünde görüşler dile getirilmiş, bu yönde gerekirse tüm SMM üyelerin imza kampanyası gibi ortak eylem birliği içinde olması benimsenmiş ve Oda'nın bu konuda hukuki süreç başlatarak konunun takipçisi olması istenmiştir. Ayrıca 10 yıldır Bakanlık'ta (ETKB) bekleyen ve bir türlü çıkarılmayan "Elektrik İş Tesisleri Yönetmeliği"nin de bir an önce yayınlanması için girişimde bulunulması istenmiştir.

Yapı Elektronik Sistemleri Sempozyumu ile ortaklaşa gerçekleştirilen Yapı Elektronik Sistem ve Tesisatlarına İlişkin Uygulamalar konulu oturumda ise, Odamız tarafından hazırlanan ve Resmi Gazete'de yayımlanan Yapı Elektronik Sistemleri ve Tesisatlarına Ait Mühendislik Hizmetleri Yönetmeliği'nin çeşitli gerekçelerle bugüne değin tam anlamıyla uygulanamayan hükümlerinin uygulanabilir kılınmasına yönelik değişiklik ve çözüm önerilerinin geliştirilerek gerekli çalışmaların başlatılması benimsenmiş, Yönetmeliğe işlerlik kazandırmak için atılması gereken adımlara ilişkin katılımcılar görüşlerini dile getirmişlerdir.

Elektrik Müzesi

Etkinlik kapsamında tarihi nitelikleri olan, geçmiş dönemlerde kullanılmış teknolojileri tanıma fırsatı veren Elektrik Müzesi'nde 110 civarında materyal sergilenmiş ve 4 gün boyunca katılımcılardan yoğun ilgi görmüştür.

İki bölümden oluşan müzede; yüksek gerilim ve elektronik haberleşme alanında 1900'lü yıllardan yakın zamana kadar kullanılan aygıt ve teçhizatlar sergilenmiştir. İzolatörler, şalter, voltmetre frekansmetre, sürücüler, havalı kesici, az yağlı kesici, yağ tasfiye cihazı, aşırı akım rölesi, ölçü aletleri gibi teçhizatlar yüksek gerilim bölümünde sergilenirken, haberleşme alanında ise manuel telefon santralleri, manyetolu telefon makineleri, telsiz vb. cihazlar sergilenmiş ve gün içinde belirli süreler içerisinde uzman üyelerimiz tarafından görsel anlatımlar gerçekleştirilmiştir.

Sergi

Teknik bildiri ve tartışma ortamlarının yaratıldığı Kongre çalışmalarına ilaveten sektörel firmaların katılımı ile bir sergi alanı oluşturulmuş ve 50 sektörel firma ve 6 sektörel yayın kuruluşunun katılımı ile teknolojik gelişmeler katılımcıların dikkatine sunulmuştur.

Yerli firmaların yanı sıra uluslararası alanda faaliyet gösteren firmaların da yoğun ilgi gösterdiği sergide, kablo, şalter, devre kesici, elektrik panosu, trafo, kesintisiz güç kaynağı, jeneratör,

aydınlatma, otomasyon, yangın ve güvenlik ekipmanları, veri merkezi ve bina kontrol sistemlerine ilişkin yeni geliştiren ürünler tanıtılırken, geniş bir yelpazede sunulan hizmetlere ilişkin de paylaşımlarda bulunulmuştur.

Kongre sonrasında aşağıdaki konuların kamuoyuna duyurulmasına karar verilmiştir;

Enerji alanında ısrarla yürütülen serbest piyasa ve özelleştirme uygulamaları ile 2014 yılında elektrik üretiminde dışa bağımlılığımız doğalgazda yüzde 47.9, ithal kömüre dayalı üretim modelinde ise yüzde 13.9 ile toplamda yüzde 62.6 seviyelerine ulaşmıştır. Gerek ekonomimiz üzerindeki baskıdan gerekse arz güvenliği tehdidinden kurtulmamız açısından dışa bağımlılığımızın azaltılmasına yönelik tedbirler ivedilikle alınmalı, elektrik enerjisi üretiminde yerli ve yenilenebilir kaynakların kullanılmasının önü açılarak kullanılmayı bekleyen linyit rezervlerimizin yanında yüksek potansiyelde verimli yenilenebilir enerji kaynağı olan rüzgar ve güneş enerjisine yatırımlar kamu eliyle yapılmalıdır.

Genel ekonomi için cari açığı büyütmesi bakımından da önemli olan bu ithal bağımlılığın tek çözümü yerli ve yenilenebilir kaynakların payını artırmak olduğu bilinen bir gerçektir. Türkiye Elektrik İletim AŞ'nin (TEİAŞ) verilerine göre 2014 sonu itibarıyla rüzgâr enerjisine dayalı kurulu güç 3 bin 630 megavat (MW) olmuş, 2014 sonunda rüzgârın toplam kurulu güç içindeki payı ise yüzde 5.2 düzeyinde gerçekleşmiştir. Son verilere bakıldığında ise 31 Ekim 2015 itibarıyla rüzgârın payı yüzde 5.9'a yükseldiği ve rüzgâra dayalı kurulu gücü yılın ilk 10 ayında yüzde 18 artarak, 4 bin 280 MW olduğu görülmektedir.

Güneş enerjisine dayalı olarak tesis edilen santrallerin kurulu gücü 31 Ekim 2015 tarihi itibarıyla 203.1 MW düzeyinde bulunmakta olup, aynı tarih itibarıyla kurulu güç toplamının 72 bin 455 MW olduğu düşünüldüğünde güneş santrallerinin payının yalnızca yüzde 0.3 olduğu görülmektedir.

Güneş santrallerinin payı çok küçük olmasına rağmen gelişimine ilişkin veriler ise orta dönem için umut vermesine rağmen güneşlenme süresi ülkemizden düşük olan Almanya'nın güneşe dayalı kurulu gücünün 2020 yılında 50 bin 500 MW'a ulaşması beklenirken, İngiltere için ise 9 bin 800 MW'lık bir öngöründe bulunmaktadır. Bu beklentiler, Türkiye'nin daha yüksek potansiyeline rağmen güneş enerjisinden yeteri kadar faydalanamadığını göstermektedir.

2023 yılına kadar rüzgar enerjisi için öngörülen 20 bin MW ile güneş enerjisi için öngörülen 5 bin MW kurulu güç hedefinin çok gerisinde olduğumuz tespitinden hareketle, enerji arz güvenliği bahanesiyle gelişmiş ülkelerde bile ciddi tartışma konusu olan ve birçok ülkenin kapatılmasına karar verdikleri nükleer santrallara meşruiyet kazandırma gayretlerinin yerine kamu tarafından yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretimi daha fazla desteklenmelidir.

31 Mart 2015 tarihli tüm ülkeyi karanlığa boğan elektrik sistem çökmesinin oluşma nedeninin Osmancık Trafo Merkezi'ndeki röle ayarından kaynaklı Kurşunlu-Osmancık hattının devre dışı kalması, buna bağlı olarak Avrupa İletim Hattı'nın kendini korumak için devre dışı kalması ve sonrasında Doğu Bölgesi'nde yüksek frekans Batı Bölgesi'nde ise düşük frekans nedeniyle üretim santrallerinin ardı sıra devreden çıkmasıyla tüm ülkenin elektriksiz kaldığı tespiti yapılarak bu konuda TEİAŞ'ın sistem zafiyeti, özellikle HES'lerin düşük üretim maliyetlerini göz önüne alan siyasi iktidarın seçim öncesi üretimi Doğu Bölgesi'ne kaydırarak maliyetleri düşük tutma çabası nedeniyle çökmede sorumluluğu bulunduğu vurgulanmıştır.

Yerli kaynakların kullanımında en çok karşılaştığımız sorunlardan birinin de ekipman ve teçhizat konusunda dışa bağımlılığımızın olmasıdır. Bu nedenle kullanılan güneş panelleri, rüzgar türbinleri

ve diğer bağlantı elemanları fiyatlarının oldukça yüksek olduğunun tespiti yapılmış, Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) verilerine göre, Merkezi Yönetim Bütçesi'nden "enerji" alanına ayrılan Ar-Ge harcamalarının 2015 yılında 46 milyon 92 bin TL düzeyinde gerçekleşeceği öngörüsü ile enerji alanında yapılan harcamaların toplam Ar-Ge harcamaları içindeki oranına bakıldığında; 2008'deki yüzde 2.43'lük payın, 2015 yılında yüzde 0.8'e kadar gerilediği, Enerji Ar-Ge'sine ayrılan payın artırılması bir yana düzenli olarak geriletilmesi Türkiye'nin dışa bağımlılığını daha yüksek düzeylere çıkardığının vurgusu yapılarak enerji alanına ayrılan bu payın ivedilikle artırılması gerekliliğinin altı çizilmiştir.

Doğalgaz santralleri ile planlanan nükleer santraller için verilen alım garantilerinin de yenilenebilir kaynakların kullanımının önündeki temel engellerden biri olduğu vurgulanmış, sosyo-ekonomik maliyeti de dahil olmak üzere ucuz enerji sağlayan yenilenebilir kaynaklardan daha sağlıklı yararlanabilmemiz için alım garantisi verilen Akkuyu ve Sinop'taki nükleer santral çalışmalarının sonlandırılması talep edilmiştir.

Yapı Elektronik Sistem ve Tesisatları (YEST), yapının standart donanımları haline gelmiş olmasına karşın, günümüzde hala tesislerin mühendisler tarafından projelendirilmesi, yapımında standartlara uygun malzeme kullanılması, yetkili teknik personel tarafından tesis edilmesi, muayene, test, kabul, işletme ve bakım işlemlerinin sağlıklı şekilde yürütülmesinde sorunlar yaşanmaktadır. Sorunların giderilmesi, can ve mal güvenliğinin sürekli kılınması için yürürlükteki yönetmelik, teknik şartname vb. mevzuatlarda var olan eksikliklerin giderilmesine yönelik EMO'nun bu alanda hazırlanmış olduğu mevzuat çalışmalarının sürdürülmesinin önemi vurgulanmıştır.

Klasik aydınlatma aygıtlarında ışık kaynağı, yardımcı devre elemanı, reflektör ve kasa ayrı bileşenler olarak tanımlıdır. LED'li aydınlatma aygıtları ise tüm bileşenleriyle bütün olarak tanımlanabildiği için ürünün tamamı değerlendirmeye alınmalıdır. Henüz uluslararası standartların tanımlanmamış olması nedeni ile üreticilerin kendi ürünleri için yayınladıkları teknik bilgilerle ürünlerinin avantajlı yanlarını öne getirmektedirler. Projecilerin ve kullanıcıların LED'li aydınlatma aygıtı seçiminde tüm bileşenlerini değerlendirmesi ve ardından seçimlerini gerçekleştirmeleri en sağlıklı yoldur. Özellikle yerine koyma uygulamalarında mevcut sistemdeki aydınlatma ekipmanlarının LED ile dönüşümünün hem aydınlatma hesaplamasında istenen standart değerinde elde edilmesini sağladığının tetkik edilmesinde hem de enerji verimliliğini sağlayacak uygulamanın tespitinde tüm hesaplar bu kıstasları sağlayacak şekilde yapılmalıdır.

Mühendislerin mesleklerini icra edebilmeleri için meslek içi eğitim alma ve bu eğitim sonunda yapılacak sınavda başarılı olma gibi yükümlülükler getirilmesi konusunda herhangi bir yetki verilmemiş olmasına rağmen ETKB tarafından Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeliği kapsamında gündeme getirilen Proje Uzmanlık Sertifikası (PUS) ve Proje Uzmanlığı Sertifikasyonu ve Eğitim Merkezi'nin (PUSEM) uygulamalarının derhal durdurulması, elektrik tesisleriyle ilgili projelerin onay ve kabul işlemlerini yapmak üzere Proje Onay Birimi (POB) olarak tanımlanan kamu kurumları dışındaki diğer tüzel kişilerin yetkilendirilmesi işleminin iptal edilerek elektrik tesislerinin proje onay ve kabul işlemlerinin Bakanlık, TEDAŞ, EÜAŞ ile TEİAŞ gibi uzman kamu kurumlarının personelleri tarafından gerçekleştirilmesi gerektiği vurgusu yapılmıştır.

İşletme sorumluluğu hizmetinin ülke genelinde yaygınlaştırılmasına ilişkin ETKB, TEİAŞ, TEDAŞ vb. kuruluşlar nezdinde EMO İşletme Sorumluluğu Yönetmeliği'nin uygulanması ihtiyarı değil, zorunluluktur. YG elektrik tesislerinde işletme sorumlusu mühendislerin aranmasına yönelik dağıtım

şirketleri ve OSB'ler tarafından yürütülen işlemler tüm Oda birimleri tarafından takip edilmelidir. 2007 yılında yayımlanan Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmeliğin ilgili maddelerine Odamız tarafından yapılan itiraz Danıştay tarafından haklı bulunmuş olmasına rağmen gerekli düzenleme yapılmamıştır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan yönetmelik değişikliğini ivedi olarak gerçekleştirmesi talep edilmiştir.

13 Mayıs 2014 tarihinde Manisa'nın Soma İlçesi'nde gerçekleşen ve 301 insanımızın ölümü ile sonuçlanan ülkemiz tarihinin en büyük iş cinayeti olan Soma Maden Faciası'nın, hem "madencilik" hem de "işçi sağlığı ve güvenliği" alanında son 12 yıldır ağırlaştırılmış bir biçimde sürdürülen "özelleştirme", "piyasalaştırma" ve "taşeronlaştırma" politikalarının çöktüğünü gösterdiği, tehlike sınıfı en yüksek olan işyerlerinde elektriksel tesisatların güvenliği ve denetiminin çok önemli olduğu vurgusu yapılarak güvenlik kriterlerinin maliyet unsuru olarak görülmeden ulusal ve uluslararası kurallara uyumlu hale getirilmesi gerektiğinin altı çizilmiştir.

İşçi sağlığı ve güvenliğine ilişkin yapılan yasal düzenlemede tüm itirazlarımıza rağmen işvereni sınırlayacak kurallara yer verilmemiş riskin sorumluluğu aslında kendisi de aynı şirkette işçi statüsünde olan veya hizmet alımı yöntemi ile başka bir şirketten kiralanen uzmanlara bırakılmıştır. İşten atılma veya sözleşmesi iptal edilme tehlikesi altındaki uzmanlar, işvereni eksikleri gidermeye ve önlem almaya zorlayamamaktadır. Bu sistemin ivedilikle değiştirilmesi, işverenlerin ve siyasilerin baskısından uzak idari ve mali yönden bağımsız, demokratik işleyişe sahip İşçi Sağlığı Güvenliği Kurumu'nun kurulması hayati önemdedir.

***IV. ELEKTRİK TESİSAT ULUSAL KONGRE VE SERGİSİ
KONGRE YÜRÜTME KURULU***

GÜNEYDOĞU ENERJİ FORUMU (7 KASIM 2015)

Elektrik Mühendisleri Odası ve Makina Mühendisleri Odası Gaziantep şubeleri tarafından düzenlenen 4. Güneydoğu Enerji Forumu'nda; ülkenin ve bölgenin enerji alanındaki sorunları masaya yatırılırken, çözüm önerileri ve özellikle var olan potansiyeli nedeniyle bölgeyi yakından ilgilendiren yenilenebilir enerji kaynakları değerlendirildi.

Güneydoğu Enerji Forumu, 7 Kasım 2015 tarihinde MMO Gaziantep Şube Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi. Forumun açılışında, EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil, MMO Yönetim Kurulu Üyesi Şayende Yılmaz, EMO Gaziantep Şube Yönetim Kurulu Başkanı İslim Arıkan, MMO Gaziantep Şube Yönetim Kurulu Başkanı Başar Küçükparmak ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkan Yardımcısı Latif Karadağ konuştu.

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil, açılış konuşmasına 10 Ekim Ankara Katliamı'nı kınayarak ve yaşamını yitiren 102 yurttaşımızı anarak başladı. "Bu çatışma ortamında bizler mesleğimizi sağlıklı yapamıyoruz hatta hiç yapamıyoruz" diyen Yeşil, bu süreçte meslekleri başında bacağına yitiren meslektaşlarımız olduğunu anımsatarak, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Öncelikle PKK'nın ancaksız, amasız silahlı eylemleri durdurmasını ve bununla birlikte operasyonların da durmasını istiyoruz. Kısaca herkesin elini tetikten çekmesini istiyoruz. Sorunlarımızı ve seçimlerimizi de barış ortamında yapmalıyız."

Etkinliğin hazırlanmasında emeği geçenlere teşekkür eden Yeşil, konuşmasında etkinlik konulara ilişkin güncel tartışmaları ele aldı. Yenilenebilir enerji kaynakları konusunun kamu ve ülkemiz çıkarları ötesinde özel çıkarlara teslim edilmesinin büyük sıkıntılara yol açtığına dikkat çeken Hüseyin Yeşil, "Yalnızca kar amaçlı yanlış uygulamalar nedeniyle hem var olan yenilenebilir enerji potansiyelimiz tam olarak değerlendirilememekte hem de yapılan uygulamalarda doğaya, çevreye büyük zararlar verilmektedir" dedi.

Enerjide Krizin Perde Arkası

Yeşil, kamunun enerji alanında geri plana itilmesiyle tam bir plansızlık yaşandığını belirterek, enerji alanında var olan krizi şöyle değerlendirdi:

"Özellikle HES'ler alanındaki plansız yatırımlar, ülkemizdeki enerji arz talep dengesinin sağlan-

masına yönelik adımlar bir tarafa yedek güç fazlalığı ortaya çıkarılmıştır. Bunun karşılığında üretici şirketler fiyatların artırılması için baskı yapmaya başlamışlardır. Hükümet ise seçim süreçleri nedeniyle elektrik fiyatlarındaki zam baskısına göğüs gerebilmek için

elektrik sistemini bütünüyle tehlikeye sokan işletme anlayışını yürürlüğe sokmuş, bu nedenle de 31 Mart karanlığı yaşanmıştır.

Gaziantep bölgesi de ciddi elektrik kesintilerinden muzdarip olan bir bölgemizdir. Kesintiler ulaşımdan, eğitime, sağlıktan sanayiye varıncaya kadar tüm ülkemizi olumsuz etkilemektedir. 31 Mart karanlığı ve yaşanan kısmi kesintiler göstermektedir ki, elektrikte arz güvenliğinin sağlanabilmesi için arz-talep dengesini sağlayacak yatırımlar yapılması kadar bu yatırımların idaresi, yani elektrik sisteminin bütüncül kamu yararına idaresini gerektirmektedir.”

Özelleştirme Sonrası Tufan

Dağıtım şebekelerinin özelleştirilmesinin ardından yaşanan süreci de “fiyasko” olarak nitelendiren EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil, “Ne kayıp ve kaçak oranları indirilmiştir, ne gerekli yatırımlar sağlanabilmiştir, ne de denildiği gibi kamu için kaynak yaratılabilmıştır” dedi. Yeşil, dağıtım özelleştirmelerinin ardından yaşanan sorunları şöyle gündeme getirdi:

“Tam tersine kayıp ve kaçak kullanımları dağıtım şirketlerine kar aktarımının bir aracı haline getirilmiş, sürekli kayıp ve kaçak hedefleri yükseltilmektedir. Bunun faturasını da vatandaşlar ödemektedir. Yatırımların yapılıp yapılmadığı konusunda sağlıklı bir denetleme dahi bulunmamaktadır. EPDK şirketlerin bildirimleri üzerinden kabul yapmaktadır.

Dağıtım özelleştirmelerinden gelir elde edildiği iddiaları da gerçeklerden çok uzaktır. Öncelikle özelleştirme işleminde yapılan yeni bir yatırım söz konusu değildir. Yapılan iş yalnızca mülkiyet ve paranın el değiştirmesinden başka bir anlam ifade etmemektedir.

Dağıtım özelleştirmelerinde milyar dolarla ifade edilen kamuya gelir sağlandığı iddiasının çöküşü bugünlerde ilan edilmektedir. Dağıtım şirketleri, iflas bayrağı çekerek, devlet kapısına dayanmaktadır. Kur artışı gibi gerekçelerle iflas etmek üzere olduklarını söyleyerek, faturanın halka ve sanayicilere kesilmesi için lobicilik faaliyetleri yürütmektedirler.

Bu lobi faaliyetlerine verilecek tek bir yanıt vardır: Madem serbest piyasa deniliyordu, serbest piyasanın işleyişinde kar etmek kadar kaybetmek de vardır. Buna katlanmayı da bilmelidirler. Eğer elektrik hizmetini de riske sokacak bir durum oluşursa, bugünlerde medya kuruluşları üzerinde gözde bir yöntem olarak uygulanan kayyum atamasının dağıtım şirketlerine de yapılabileceğini söylemek isterim. EMO olarak kesin çözüm önerimiz ise bu şirketlerin derhal yeniden kamulaştırılmasıdır.”

Hüseyin Yeşil, kaçak enerji kullanımına karşı yürüttüğü mücadelede hain bir saldırıyla aramızdan alınan Hasan Balıkcı'nın mücadelesini sürdüren EMO'nun kaçak enerji kullanımına karşı temel önermelerini de şöyle sıraladı:

1- Haksız Kaçak Tahsilatına Son Verilsin: Şirketlerin özelleştirme ihaleleri sırasında verdikleri kayıp ve kaçak hedefleri esas alınarak; halktan fazladan tahsilata izin verilmemesi, bugüne kadar yapılan haksız tahsilatların da iade edilmesi gerekmektedir.

2- Kayıp ve Kaçakta Ödül-Ceza Sistemi Uygulansın: Özelleştirmenin verimlilik getireceği iddiasındaki iktidar, yöneticiler ve şirketler, bunun gereğini yerine getirmeli; kayıp ve kaçak hedefini tutturamayan dağıtım şirketlerinin bu nedenle oluşan açığı kendi gelirlerinden karşılamaları sağlanmalıdır.

3- Kayıp ve Kaçak Tahsilatları İade Edilsin: Yargının verdiği kararlar doğrultusunda kayıp ve kaçak enerji tahsilatları halka iade edilmelidir. Hukuk devletin gereği budur.

4- Çözüm Kamu Yararında: Kaçak enerji kullanımı yalnızca ekonomik değil toplumsal bir sorundur. Bu sorunun yalnızca adli ve tek taraflı ekonomik bakış açısıyla çözümü mümkün

değildir. Siyaset-sermaye arasındaki ilişkiler yerine kamu yararı dikkate alınarak çözüm üretilmeye çalışılmalıdır.

5- 'Eşit' ve 'Adil' Önlemler Alınsın: Kaçak enerji kullanımına karşı kamu yararı anlayışı içerisinde getirilecek adli ve ekonomik önlemlerin, 'eşitlik' ve 'adalet' gözetilerek uygulanması şarttır. Bu yerine getirilebilirse sorunun çözümünde ortak paydada buluşulabilir. Bunun için de 'siyasal yandaşlık' temelinde indirgenmiş sosyal destekleme anlayışı yerine 'enerjinin temel bir insan hakkı' olduğundan yola çıkılarak, Türkiye'de yaşayan tüm insanların asgari düzeyde de olsa enerjiye ulaşımı hak olarak tanımlanıp, gerekiyorsa ücretsiz sağlanmalıdır.

6- Hasan Balıkçı'lara Sahip Çıkılsın: Adli önlemlerin başarıya ulaşabilmesi için, Hasan Balıkçı gibi kaçak elektrik kullanımına karşı mücadele veren dürüst insanlara sahip çıkılması öncelikli şarttır.

7- Bölgesel Tarifeden Vazgeçilsin: Diğer önemli bir şart ise toplumda enerjiyi tasarruflı kullanma bilincini oluşturmak ve toplumsal bütünlüğe zarar vermeyecek 'eşitlik ve özgürlük' temelinde politikalar üretmektir. Bu çerçevede bölgesel tarife uygulaması planından vazgeçilmelidir."

Konuşmasında enerji verimliliği konusunun "yasak savar" zihniyetle ya da "medya şovu" anlayışıyla ele alınmasını eleştiren Hüseyin Yeşil, Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı Taslağı'nda Türkiye'de var olmayan kurumlara yer verildiğini, sehven yanlışların yapıldığını, dağıtım şirketlerine yeni teşvikler öngörülürken, elektrik tüketicilerine yeni vergiler getirilmek istendiğini anlattı.

EMO'dan PUS'a Karşı Kampanya

Konuşmasının son bölümünü EMO üyelerini yakından ilgilendiren Proje Uzmanlık Sertifikası konusuna ayıran Hüseyin Yeşil, Odamızın ve SMM üyelerimizin itirazlarının Bakanlık tarafından dikkate alınmayarak hak kayıpları yaratan yönetmeliğin yürürlüğe konulduğuna dikkat çekti. EMO'nun başlattığı hukuksal mücadeleyi de aktaran Yeşil, Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeliği ile getirilen olumsuzlukları da tek tek sıraladı. EMO'nun mühendislik alanına yönelik temel görevleri kapsamında üyelerine belge verdiğini belirten Yeşil, şöyle konuştu:

"Bakanlığın ayrıca mühendisleri sınava tabi tutması, belgelendirmesi meslek alanımıza bilimsel, hukuksal ve etik açılardan darbe vurucu niteliktedir. Yaşanan bu olumsuzlukların giderilmesi amacıyla bir yandan hukuki süreçlerimiz devam ederken, diğer yandan Odamız ve meslektaşlarımızla birlikte, Bakanlık bu yanlıştan dönmesini sağlamak amacıyla çeşitli çalışmalar yapılmasını planladık. Bu kapsamda üyelerimizin hazırlanacak bir başvuru metnini imzalayarak Odamıza göndermesi ve Odamız tarafından da Bakanlığa iletilmesi sağlanacak."

Yeşil, konuşmasını üyelere EMO tarafından başlatılan kampanyaya destek çağrısıyla tamamladı.

"Enerji İthalatında Üst Sıradayız"

Forum Düzenleme Kurulu adına konuşan EMO Gaziantep Şube Yönetim Kurulu Başkanı İslim Arıkan, Türkiye'nin enerji ithalatında üst sırada olduğuna dikkat çekerek, "Tükettiğimiz enerjinin kaynağının yaklaşık dörtte üçünü dışarıdan ithal ediyoruz. Yani elektrik üretiminde ithal kaynakların payı yüzde 65 gibi çok yüksek bir orandadır" dedi.

Türkiye'nin, OECD ülkeleri içerisinde de son 10 yıllık dönemde enerji talep artışının en hızlı gerçekleştiği ülkelerden biri olduğuna vurgu yapan Arıkan, "Güvenli enerji temini için, yenilene-

bilir enerji kaynaklarımızdan yeterince faydalanamadığımızı, enerjiyi verimli kullanamadığımızı gözlemliyoruz, bu iki konuya dikkat çekmek istiyoruz” diye konuştu.

Arıkan, Avrupa'nın yüzde 100 yenilenebilir enerjiye geçmeyi planlarken, Türkiye'nin bu konuda geride kalmaması gerektiğini belirterek, “Sanayicilerimize ve yatırımcılarımıza buradan sesleniyorum, gelin sanayi şehri Gaziantep için biz de hedef koyalım ve ilimiz 2050 için tükettiği enerji payını yenilenebilir enerji yatırımı yaparak karşılansın” diye seslendi.

Küçük güneş ve rüzgâr enerji santrallerinden elde edilen elektriğin yerinde üretilip, yerinde tüketildiğini anlatan Arıkan, şu uyarıları yaptı:

“Bu durum şebekeyi rahatlatacağından enerji kayıpları azalacağından, ekolojik denge için, arz güvenliğini için küçük boyutlardaki santrallerin teşviklerinin artırılmasını ve mevzuatların basitleştirilmesini bekliyoruz. Bizim gibi gelişmekte olan ülkelerin en önemli eksikliği stratejik vizyon ve planlamadır. Böyle bir eksikliğin oluşmasında hepimiz sorumluyuz ve hepimize görevler düşüyor.”

ELEKTROMANYETİK ALANLAR VE ETKİLERİ SEMPOZYUMU-EMANET 2015 (13-14 KASIM 2015)

EMO Mersin Şubesi, Mersin Tabip Odası, Mersin Barosu ve Yenişehir Belediyesi'nin birlikte düzenlediği Elektromanyetik Alanlar ve Etkileri (EMANET) Sempozyumu, Yenişehir Belediyesi Atatürk Kültür Merkezi'nde yapıldı. EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil, 9 Ekim 2015 tarihinde yapılan değişiklikle elektromanyetik maruziyet sınır değerlerin uluslararası standartlara getirilmemesine tepki gösterdi.

EMO Mersin Şubesi, Mersin Tabip Odası, Mersin Barosu ve Yenişehir Belediyesi tarafından Mersin Üniversitesi ve Toros Üniversitesi'nin destekleriyle düzenlenen 2 günlük EMANET-2015 Sempozyumu başladı. Yenişehir Belediyesi Atatürk Kültür Merkezi Cumhuriyet Salonu'nda yapılan açılışta ilk olarak, EMANET-2015 Sempozyum Düzenleme Kurulu ve Yürütme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Caner Özdemir konuştu. Konuşmasında programa ilişkin bilgi veren Prof. Özdemir, elektromanyetik maruziyet oluşturan teknolojik gelişmelere değindiği konuşmasında, "Birçok akıllı cihazların giyilebilir teknolojilerin hayatımıza girmesi ile elektromanyetik alan yayan cihazlar elbise gibi giyilebilir hale gelmiştir" dedi. Özdemir, yeni teknolojilerin önemli kolaylıklar ve hız avantajı sağladığını ve bu teknolojilere her geçen gün daha bağımlı olacağımızın kaçınılmaz bir gerçek olduğuna dikkat çekerken, "Elektromanyetik alan maruziyetinin beden, ruh sağlığımıza sosyal ve kültürel yaşama etkileri de artarak tartışılmaktadır" diye konuştu. Caner Özdemir, EMANET 2015 Sempozyumu'nun amacını da, EM'nin çevre ve insan sağlığı üzerine etkileri ve hukuksal boyutlarının konunun uzmanları tarafından ele alınıp, tartışılması ve toplumla paylaşılacak bir ortam oluşturulması olarak açıkladı.

EMO Mersin Şube Yönetim Kurulu Başkanı Seyfettin Atar, sempozyumun hazırlanmasında emeği geçen kurumlara ve kişilere ayrı ayrı teşekkür ederek açılış konuşmasına başladı. "Mikrodalga fırından, saç kurutma makinasına, elimizden düşürmediğimiz cep telefonlarına kadar hayatımıza girişim her türlü alet elektromanyetik dalga yayıyor" diyen Atar, konuşmasını şöyle sürdürdü: "Hiç kuşkusuz buradaki temel nokta, vazgeçilmez ihtiyaç olarak kullandığımızda teknolojiden yararlanırken olumsuz etkilerini bertaraf etmek için neler yapmalıyız olmalıdır. Uygulamadaki mevzuat yetersizlikleri halk sağlığını olumsuz etkileyen sonuçlar yaratmaktadır. Biz mühendisler teknoloji düşmanı değil, tam tersine teknolojinin gelişimi için yoğun çaba harcamaktayız. Teknolojiyi kullanırken olumsuzlukların en aza indirilmesi, bu konuda toplumun ilgilendirilmesini öncelikli görev olarak görmekteyiz. Bu görev devlet sorumluluğunu yerine getirenlerin de en önemli görevleri olduğunu düşünüyoruz. Elektromanyetik alan sınırlamalarının Avrupa

standartlarına çekilmesini, düzenli denetim ve ölçümlerin yapılmasını, bilgi ve verilerin şeffaf bir şekilde paylaşılmasını talep etmekteyiz.”

“Kanıtın Yokluğu Yokluğun Kanıtı Değildir”

Mersin Tabip Odası Başkanı Dr. Ful Uğurhan, kanser hastası olmuş bir kişinin cep telefonu ve baz istasyon maruziyetinin etkisi olup olmadığına ilişkin sorusu ya da 1986 doğumlu genç bir erkeğin yeni doğmuş bebeğindeki anomali karşısında “Çernobil olduğunda babam Karadeniz’de görev yapıyormuş, ben orada doğmuşum, bununla ilgili olabilir mi” dediğinde doktor olarak sessiz kaldıklarını ifade etti. Carl Sagan’ın “Kanıtın yokluğu yokluğun kanıtı değildir” sözünü anımsatarak, “Yoktur diyemezsiniz” diyen Uğurhan, yeryüzünde hat safhada yaşanmakta olan elektromanyetik kirliliğin de pek çok hastalığın oluşumuna zemin hazırladığını, bunlara hareketsiz yaşamdan kaynaklanan hastalıkların da eklenebileceğini ifade etti. Dr. Uğurhan, “Teknolojinin hayatımıza getirdiği kolaylıkları, hastalıkların getirdiği zorluklara tercih etmek akılcı değildir” uyarısı yaparken, zararlı etkilerden koruyucu olacak şekilde düzenleyerek bir yaşam kurmak gerektiğine dikkat çekti.

Elektromanyetik Alanlara Hukukta İhtiyat İlkesi Yaklaşımı

Mersin Baro Başkanı Alpay Antmen de hayatımızın her alanında elektromanyetik etki ortamında yaşamaya başladığımızı belirtirken, baz istasyonlarıyla ilgili yüzlerce dava açılmakta ve devam etmekte olduğunu bildirdi. “Yüksek Yargıtay’ın son kararlarında vatandaşlarımız lehine olumlu kararlar verilmeye başlandığını görmekten mutluluk duyuyorum” diyen Antmen, sağlıklı yaşama hakkını ilgilendiren bir hukuk disiplini olan çevre hukukunun bugün hala hak ettiği öneme kavuşmamış olduğunu söyledi. Antmen, elektromanyetik etki konusunda kesin bir veri olmaması nedeniyle hukukta “ihtiyat” ilkesinin kullanıldığını kaydetti. Antmen, ihtiyat ilkesini “Hukukun istediği kesin verilerin bilim tarafından ortaya konulmadığı durumlarda bu ihtiyat ilkesi geliştirilmiştir. Bilimsel belirsizliğin kabul edildiği durumlarda çevreyi koruma konusunda gerekli önlemleri almanın zorunlu olduğunun kabul edilmesidir” biçiminde açıkladı. Yargıtay kararlarında da “tehlike sorumluluğu” yerine ihtiyat ilkesinin kullanılmaya başlanması gerektiğini belirten Antmen, Avrupa’daki yeni gelişmelere ilişkin olarak konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Avrupa Parlamentosu artık ihtiyat ilkesinin ötesinde baz istasyonları kurulmasında şirketlerin menfaatleri değil halkın görüşleri de dikkate alınmalıdır demeye başlamıştır. Örneğin Fransa’da baz istasyonları yerleştirme kararı verilmeden önce halkın da görüşleri alınmaya başlanmıştır. Zaruri bir ihtiyaç olan teknolojiden faydalanırken haberleşme hürriyeti ve mülkiyet hakkından önce yaşama hakkımızı, sağlıklı bir çevrede yaşama hakkımızı göz ardı etmemeliyiz.”

TRT Çukurova İl Müdürü Sebahattin Kahraman, TRT olarak vericilerin ve yayın ekipmanlarının standart ve kurallara uygun olarak kurulum ve kullanımı konusunda duyarlı olduklarını anlatırken, sempozyumun önemine dikkat çekerek, panel konularından duyduğu heyecanı paylaştı.

Mersin Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ali Akdağlı da sempozyumda emeği geçenlere teşekkür etti. Toros Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Yüksel Özdemir, teknoloji üretirken sonuçlarının, olası çevre ve sağlık problemleriyle birlikte düşünülmesi gerektiğini, bu anlamda, bilim adamlarına önemli görevler düşüğünü kaydetti.

Mezitli Belediye Başkanı Neşet Tarhan konuşmasında ülkemizin ve ülkemizin içinde bulunduğu bölgenin yaşadığı savaş ve çatışma ortamına, Mersin’de aç ve evsiz yaşayan insanların varlığına dikkat çekti. Tarhan, demokrasinin yerleşmesi için çaba gösterirken, siyasi partilerin bilim adamları ve meslek örgütlerinden yararlanmaları gerektiğinin altını çizdi. Yolda yürürken gördüğümüz insanların ya cep telefonu ile konuştuğu, ya cep telefonuyla oynadığı, ya özçekim yaptığını ifade

eden Tarhan, Mersin'deki Kocahamzalı Mahallesi'ndeki her evin bahçe ya da damında bir baz istasyonu verici bulunduğunu belirterek, "Bu manzarayı hiçbir yerde herhalde göremezsiniz" dedi.

EMO'dan "Zulüm 1938'de Son Buldu" Tepkisi

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil, konuşmasına 10 Ekim Ankara Katliamı'nda yaşamını yitirenleri anarak başladı. Katliamı yapanları, buna ortam hazırlayanları ve destekleyenleri de kınayan Yeşil, seçim süreci ve sonrasına ilişkin olarak da şu değerlendirmeyi yaptı:

"Ülkemizde siyasi partiler düzeyinde yaşanan sıkışmışlıkla arka arkaya yaşadığımız seçim süreçleri ne yazık ki demokrasinin bir aracı olamamıştır. Tam tersine baskının, şiddetin ve çatışmanın gölgesinde gerçekleştirilmiş 1 Kasım seçim sonuçları, denildiği gibi 'milli irade' değil, korku toplumunun eseri olan bir 'iradenin' yansıması olarak tarihimize geçmiştir.

Seçim sonrasında bizzat Ahmet Davutoğlu tarafından dile getirilen kapsayıcı mesajların sözde kalacağı, seçimlerin hemen ertesinde başta yandaş medya ve fedailiğe soyunmuş köşe yazarları olmak üzere siyasi parti temsilcilerinin verdikleri mesajla ortaya çıkmıştır.

Cumhuriyet'in kuruluşuyla birlikte eşit yurttaşlık idealiyle gerçekleştirilen başta eğitim ve kadın hakları olmak üzere pek çok düzenleme bugün hedef alınmakta, bilimi ve akli geri plana iten geri bir yapılanma örgütlenmektedir. Kadınlara yönelen ve giderek dozu artan fiziksel şiddetin yanında eğitim ve çalışma haklarına yönelen sözlü şiddet uygulamaları dikkat çekmektedir. Ne yazık ki bu şiddet ortamı iktidarın politikalarından dayanak bulmaktadır.

Böyle bir ortamdan beslenen Akit gibi yayınlar, Mustafa Kemal'in ölümünün 77. yılında 'Zulüm, 1938'de son buldu' ifadelerini kullanabilmektedir. Tüm bunlar karşısında Mustafa Kemal'i ölümünün 77. yılında saygıyla anıyoruz."

"Ülkemizdeki çatışma ortamı ve yaratılan korku iklimi, mesleğimizin hiçbir alanında sağlıklı bir işleyişin olmamasına yol açmaktadır" diyen Yeşil, barış çağrısını yineledi.

İnsanlığın Yararına Teknoloji Vurgusu

Hüseyin Yeşil, teknolojik ilerleme konusunda "teknolojinin insanlığın yararına uygulanması" ilkesine vurgu yaptı. Yeşil, "EMO olarak iletişim teknolojileri başlıklı paneller, oturumlar düzenlediğimiz gibi, bu teknolojilerin sağlık üzerine etkilerini tartışmayı da mesleki bir sorumluluk olarak görüyoruz. Özellikle kapitalizmin kar, tüketim çılgınlığı ve şirket bakışıyla yurttaşların yaşadıkları sorunlar karşısında yalnızlaştırılmasına karşı bu tür etkinliklerin toplumsal anlamda çok önemli olduğunu düşünüyoruz" diye konuştu.

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Yeşil, elektromanyetik alanlarla ilgili olarak da şu konulara dikkat çekti:

-Baz istasyonlarına takip: Baz istasyonlarının kurulum koşullarında yasal sınırlamaların sağlık koşullarına uygun hale getirilmesi ve daha önemlisi uygulamaların denetim ve takibinin yapılması gerekmektedir.

-Şeffaflık Talebi: Baz istasyonlarının kamuoyundan gizlenmesine yönelik baca içine saklama gibi garip uygulamalara son verilmelidir. Tüm insanların yaşamlarını ilgilendiren uygulamalardan bilgilendirme hakları vardır. Bu teknolojik çağda bu tür bilgilerin açık olarak internet ortamında kamuoyuna sunulması zorunludur.

-Maruziyet İhtimali Arttı: Ülkemiz havai enerji hatları 2012'de 50 bin 418,4 km iken 2014 sonu itibarıyla 53 bin 408,7 km'ye ulaşmıştır. Yani yüzde 6 gibi bir artış söz konusudur ve bu hatların geçtiği yerlerde maruziyet ihtimali artırmıştır.

Mobil kullanıcı sayılarını incelediğimizde 2013 yılında 68.025.878 olan mobil abone sayısı 2 yıl sonra 72.174.826 sayısına ulaşmıştır. Yine 2 yılda yüzde 6 gibi bir artış söz konusudur.

Abone sayılarında doygunluğa ulaşıldığından bu artış büyük görünmeyebilir ancak mobil internet kullanımında 2013 yılı ikinci çeyrekte 31.297 TByte olan 3 aylık trafik 2015'te aynı dönemde 126.027 TByte olarak gerçekleşmiş ve 4 katına çıkmıştır.

Geçen sempozyumdan bu yana mobil cihazlarla 4 kat daha fazla internet kullanmışız. Bu kadar artan kullanımı karşılamak için servis sağlayıcılar daha fazla yatırım yapmak daha fazla baz istasyonu kurmak durumunda kaldılar. Daha fazla baz istasyonu, daha fazla kullanım daha fazla maruziyet riski olduğunu hepimiz biliyoruz.

-4'ten 4.5G Tepkisi: Tüm bunların dışında ülkemizde daha fazla bant genişliği ihtiyacını sağlamak adına 4. nesil mobil teknolojiye geçiş konusunda da tartışmalı bir süreç yaşadık. İhaleler iptaller oldu. Tüm dünyada 4G olarak bilinen LTE teknolojisi sırf birilerinin sorumsuzca ettikleri sözlerini geri almayacak diye 4.5G olarak lanse edilmektedir. 4. nesil altyapılarla 4. neslin sağladığı hızlarda çalışacağız, ancak adını soran olursa 4büyük G diyeceğiz. Bir mühendis olarak bunu anlamakta güçlük çekiyorum.

-Maruziyet Sınırları Türkiye'de Hala Yüksek: Bilimsel açıdan ciddi bir diğer sorun da bu artan kullanım karşısında maruziyet riskiyle ilgili yapılan düzenlemelerde dikkat çekmektedir. Bu artan kullanım ile artan maruziyet riski uygulanan limit değerlerin aşağıya çekilmesi ile giderilebilecekken; 9 Ekim 2015 tarihli yayımlanan yönetmelik değişikliği ile daha önce kullanılan sınır değerler ortam toplamında yüzde 25 oranında azaltılmış ve 31V/m olmuştur. Tek bir cihaz için ise yüzde 11 oranında azaltılmış ve 9.1V/m yapılmıştır. Bu azaltılmış değerler bile birçok Avrupa ülkesinin hala çok üzerinde sınır değerlerdir. Örneğin İsviçre'de tek bir cep telefonu cihazı için 6 V/m, birden fazla cihaz için 5 V/m uygulanmaktadır."

Çocuklar İçin Basit Önlemler

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Yeşil, elektromanyetik maruziyetten en çok çocukların etkilendiğinin bilimsel bir gerçek olduğunu belirtirken, "Bir sınıf içindeki 30-40 çocuğun hepsinin cep telefonunun açık olması maruziyet riskini katlayan bir yapı yaratmaktadır. Dersliklere cep telefonu alınmaması kolayca uygulanabilecek bir yöntemdir. Ancak bu tür basit önlemler için bile duyarlılığın artırılması zorunludur. Buna yönelik olarak okullarda ayrı dersler ya da bilişimle ilgili dersler içerisinde konular ele alınmalıdır" diye konuştu.

'Nükleer Santral Yaptırmayacağız'

Yeşil, konuşmasının son bölümünü, sempozyumun yapıldığı Mersin Akkuyu'da kurulmak istenen nükleer santral konusuna ayırdı. Dünyada yenilenebilir enerji kaynaklarına ilişkin ilerlemelerden söz ederek, bu ortamda ülkemizin nükleer santrallerle zaman, para ve enerji harcamasını üzücü olarak nitelendiren Yeşil, "Daha da üzücü olan Fukuşima sonrasında tüm dünyada kabul edilen nükleer santrallerin büyük tehlikesinin yok sayılmasıdır. Ayrıca nükleer santrallerden üretilen enerjiyle ülkemiz pahalı enerji kullanımına mahkum edilmiş olacak ve geleceğimize ipotek konulacaktır" dedi. Rusya'ya kurdurulmak istenen nükleer santral ile dışa bağımlılığın da artacağını anlatan Yeşil, "Ülkemiz pahalı, tehlikeli ve atık sorunu çözülmemiş olan nükleer santrallara mahkum edilmemelidir" vurgusu yaptı. Yeşil, "Nükleer santral yapmaya başlayamayacaksınız, başlarsanız bitiremeyeceksiniz, bitirerseniz çalıştırmayacaksınız, çalıştırsanız kapattıracağız" diyerek sözlerini tamamladı.

Mersin Vali Yardımcısı Veysel Çiftçi, elektromanyetik maruziyet konusunda sağlığından endişe duyan vatandaşların dilekçeyle başvurular yaptıkları bilgisini verirken, "Bu geçen süre içerisinde ben anladım ki, olay daha olgunlaşmamış, Türkiye'de ise mahkemelerde daha ihtiyati bir konu olarak ele alındığı anlaşılıyor. Belki bu sempozyumlar bu konularda aşama kaydedilmesine yardımcı olacak, bize de kamu yönetimine de katkı sağlayacak" diye konuştu.

ELEKTRİK ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ KONGRESİ (EEMKON) (19-21 KASIM 2015)

Elektrik Elektronik Mühendisliği Kongresi, 19 Kasım 2015 Perşembe günü Harbiye Askeri Müze Kültür Sitesi'nde başladı. Kongre kapsamında "Mühendislik Eğitimi", "Enerji Politikaları", "Elektronik Sanayi Uygulamaları", "İletişim Teknolojileri", "Elektrik ve Kontrol Mühendisliği", "Biyomedikal Mühendisliği" ile "Kent ve Elektrik" sempozyumları yapıldı.

Harbiye Askeri Müze Kültür Sitesi'nde 3 gün süren, 7 sempozyumu içerisinde barındıran EEMKON etkinliği, Napolyon Müzik Grubu'nun dinletisiyle başladı. Ankara ve Paris katliamlarında yaşamını yitirenler anısına saygı duruşunda bulunulmasının ardından açılış konuşmalarına geçildi. Kongre Düzenleme ve Yürütme Kurulu Başkanı Hakkı Kaya Ocakaçan açılış konuşmasında, EMO ve kongre programı hakkında bilgi verdi. Kongre kapsamında 7 sempozyum, 9 panel, 54 oturum ve toplamda 313 konuşmacının yer aldığını kaydetti.

Ocakaçan, elektriğin tarihçesine ilişkin bilgi verirken, Türkiye'ye elektriğin gelişindeki gecikmeye dikkat çekti. Gecikmenin temel nedenlerinden birinin "imtiyazlar" olduğunu vurgulayan Ocakaçan, "Fransız hava gazı şirketlerine verilen imtiyazlar sonucunda, bu şirketler İstanbul'a elektriğin gelmesini baskı yaparak uzun süre ertelediler" dedi. İlk santralin yapıyla birlikte elektrik mühendisliği sorunlarının da başladığını ifade eden Ocakaçan, bu çerçevede 7 sempozyumdan birini enerji politikalarına ayırdıklarını kaydetti. Elektrik üretiminde ciddi bir artış görünmesine karşın 65 OECD ülkesi arasında 2014 yılında Türkiye'nin 63. olduğuna dikkat çeken Ocakaçan, bu çerçevede Türkiye'nin enerji alanındaki konumunu değerlendirmek üzere Enerji Politikaları

Sempozyumu düzenlemeye karar verdiklerini anlattı. Ocakaçan, sempozyum kapsamındaki iki önemli konuyu da şöyle aktardı:

"Acaba tümüyle yenilenebilir enerjilerle yaşam mümkün mü? Bu sorunun cevabı sempozyumda yabancı konuklarımızla beraber ele alarak bulmaya çalışacağız. Diğer can alıcı konu nükleer santraller. Nükleer uygun mudur, değil midir; bu tartışmalarda ele alacağız."

Öğrenci Sayısı Üye Sayısını Yakalıyor

Hakkı Kaya Ocakaçan, 1954 yılında kurulan EMO'nun üye sayısının 50 bin civarında olduğunu, buna karşılık bugün 45 bin öğrencinin elektrik, elektronik, biyomedikal mühendisliği alanında eğitim gördüğünü, sadece I. sınıf kontenjanının 12 bini geçtiği bilgisini verdi. Her ile üniversite açılmasıyla son 10 yılda bu artış eğiliminin ortaya çıktığını kaydeden Ocakaçan, bu çerçevede de Eğitim Sempozyumu düzenlediklerini anlattı.

Elektronik alanındaki sorunları ise yeni teknolojilerin gelişimiyle var olan elektronik üretimi alanında da geriye düştüğünü gösteren verileri katılımcılarla paylaşarak ortaya koyan Ocakaçan, 12 kuruluş televizyon üretirken bu sayının bugün 2'ye düştüğünü; 20 milyonu aşkın televizyon üretim sayısının 10 milyonun altına gerilediğini kaydetti. Sorunun yalnızca tüketici elektroniği ile de sınırlandırılmayacağını ifade eden Ocakaçan, elektronik sanayiye tümüyle sempozyum içine aldıklarını bildirdi. Akıllı şebekeler, enerji verimliliği, savunma sanayiindeki durum gibi EMO'nun mesleki alanlarıyla ilgili pek çok konunun da Kontrol ve Elektrik Mühendisliği Sempozyumu'nda ele alınacağını belirtti. Biyomedikal mühendisliğinin artan önemine işaret eden Ocakaçan, biyomedikal mühendisliği alanındaki ihtiyaçların, eğitimin ve istihdam sorununun da Biyomedikal Mühendisliği Sempozyumu kapsamında değerlendirileceğini kaydetti.

Sempozyum Düzenleme ve Yürütme Kurulu Başkanı Ocakaçan, Türkiye'deki kır-kent oranlarında yaşanan dönüşüme dikkat çekerek, bugün yüzde 70 kentlerde yüzde 30 kırlarda nüfusun dağılım gösterdiğini bildirdi. Bu açıdan kentlerde yaşanan sorunları da tartışmak üzere Kent ve Elektrik Sempozyumu'nu hazırladıklarını belirten Ocakaçan, mühendislerin yaptığı üretimin toplum yaşamındaki etkisi üzerine konuşmasını sürdürerek, bu kapsamda sosyal konulara da değinme ihtiyacı duyduklarını, özellikle gözetim toplumunu sempozyumun içine dahil ettiklerini anlattı.

İstanbul Şube'nin En İddialı Etkinliği

EMO İstanbul Şube Yönetim Kurulu Başkanı Beyza Metin, açılış konuşmasının başında Suruç, Ankara, Paris katliamları; seçim öncesi ve sonrasındaki çatışmalı ortamda, iş ve kadın cinayetlerinde yitirilen canları andı. EEMKON etkinliğini "EMO İstanbul Şubesi'nin son yıllarda gerçekleştirdiği en kapsamlı ve iddialı etkinlik" olarak nitelendiren Metin, 36 üniversitenin desteklediği kongreye katkı verenlere ve emeği geçenlere teşekkür etti. Metin, kongre süresince bu yıl 10.'su gerçekleştirilecek olan Proje Ödülleri Sergisi ödül töreni ile meslekte 20, 25, 30, 40 ve 50. yılını dolduran meslektaşlar için sertifika töreni düzenleneceğini açıklarken, Mühendis-Öğrenci Buluşması'nın gerçekleştirileceğini de sözlerine ekledi.

Beyza Metin, EMO'nun kamuoyunda yalnızca elektrik mühendislerinin odası olarak algılanmasına karşı bu etkinliğin bir mihenk taşı olmasını amaçladıklarını belirtti. Metin, "Mesleğimizin her geçen gün itibarsızlaştırıldığı, alanda çalışmak için mühendislik diplomasının yetersiz hale getirilip, ticari bir meta haline dönüştürülen sertifikasyon programlarıyla ve belgelendirme ile anlamsızlaştırılmak istendiği bu süreçte odalarımıza üye olmak ve sahip çıkmak son derece önemlidir" diyerek, EMO Genç üzerinden örgütlenme çağırısı da yaptı.

Beyza Metin, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"EMO olarak en temel ilkemiz, teknolojinin insanlığın yararına kullanılmasıdır. Teknolojik ilerlemenin de bu temel anlayış içerisinde ele alınması gerektiğini düşünüyoruz. Doğru bilgilerimizi ve çalışmalarımızı mesleğimizin ve halkımızın çıkarlarını gözeterek ve yanlışlara hiçbir siyaset ayrımı yapmaksızın, ilkelerimiz doğrultusunda yürütüyoruz. Ve ne yazık ki, kamu yararında ısrar ettiğimiz için başta TMMOB Yasası'nın değiştirilmesi girişimi olmak üzere baskılara maruz kalıyoruz.

Yüzde 100 yenilenebilir enerji üretiminin mümkün olduğu değerlendirmeleri yapılırken, nükleer güç santralleri gibi pahalı ve riskli yatırımlara neden gerek duyulduğunu sorguluyor, bundan kaçınılması gerektiğini yıllardır söylüyoruz.

Enerjinin kamusal bir hak olarak ele alınması gerektiğini, özel sektöre ihale edilemeyeceğini ve tek merkezden planlanması gerektiğini yıllardır söylüyoruz. 31 Mart krizinde her ne kadar nedenleri çok tartışıldı ve belli sonuçlara varıldı ise de esas nedenin, enerjinin kamudan alınarak özel sektöre devredilmesinden, kamu kuruluşlarındaki teknik kadronun dağıtılmasından ve merkezi bir projeksiyondan yoksun olarak rant odaklı planlanmasından kaynaklı olduğunu biliyor ve vurguluyoruz.

İletişimin sadece ticari bir alan olmadığı, temel insan gereksinimlerinden birisi olduğunu, kamusal olması gerektiğini, olan katma değerinin de ülkemiz insanı için kullanılması gerektiğini söylüyoruz.

Üniversitelerdeki eğitimin ülkemiz ihtiyaçları doğrultusunda, nitelikli bir şekilde sürdürülmesi için ticarileştirilmesine son verilmesi ve ücretsiz, kamusal bir hak olarak görülmesi gerektiğini söylüyoruz.

Şehirlerimizi, bilimin ve aklın öncülüğünde tasarlayalım, doğayı yok etmeden, insanca yaşayabilmenin çözümlerini üretelim diyoruz.”

“Öncelikle İnsanız”

Konuşmasının son bölümünü ülkenin içinde bulunduğu çatışma ortamına ayıran Beyza Metin, “Kongre hazırlıklarını sürdürdüğümüz 1.5 yıl boyunca, ülkemizde 2 genel seçim, 2 büyük katliam ve yüzlerce şiddet olayına şahit olduk. Aralarında meslektaşlarımız Abdülkadir Uyan, Şebnem Yurtman, İdil Güneyi'nin de olduğu hepimizi derinden sarsan ve yüzlerle ifade edilen kayıplarımızın ve yaralarımızın acısıyla sarsıldık” dedi. Konuşmasında “öncelikle insanız” vurgusu yapan Metin, şunları söyledi:

“Ankara Katliamı'nda 7 yaşındaki Veysel'in gülüşünü, 70 yaşındaki barış annesi Meryem Ana'nın barış umudunun yüzlerinde dondurulduğu bir ortamda susulmaz.

Çocuklara oyuncak götüren, bu ülkenin aydınlık geleceği gençler katledildiği zaman susulmaz. Savaş sarmalındaki kirli çatışmalarda hamile kadınlar, çocuklar, siviller öldürülürken, sokağa çıkma yasakları ile insanlar açlığa terk edilirken, seçilmiş milletvekilleri tartaklanırken, insanlar ölümlerini evlerinde saklamak zorunda kalırken susulmaz.

Gelişen Türkiye maskesi arkasında, güzel ülkemiz iş cinayetlerinde OECD ülkeleri içerisinde birinci, dünyada üçüncü sıraya yerleştiği zaman sesimizi çıkarmazsak, Soma'da trafo patladığı yalanını yerinde gidip incelemesek, Torunlar'daki asansör faciasının iç yüzünü kamuoyuyla paylaşmazsak susmuş ve suçlu olmuş oluruz.”

Emperyalizm ve Terör İlişkisi

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil de konuşmasının başında katliamlarda yaşamını yitirenleri anarken, “Bu katliamı gerçekleştirenleri, bu zihniyete destek olanları, buna ortam hazırlayanları” kınadı. “Bugün terörün destekçisi olanlar mağdur rolünü oynamaktadırlar” diyen Yeşil, başta emperyalist ülkeler olmak üzere tüm dünyanın bu kanlı saldırılar karşısında üstlendikleri rolü acilen masaya yatırmaları gerektiğini söyledi. Emperyalist ülkelerin siyasal ve ekonomik çıkarlar uğruna kendi yurttaşlarının yaşamlarını da tehlikeye atmadan çekinmediklerine dikkat çeken Yeşil, şöyle konuştu:

“Yani insan hayatı, artık su da ucuz değil, ama hani “sudan ucuz” derler ya işte o kadar değersizleştirilmiştir. Ne yazık ki 3. Dünya Savaşı yaşanacak mı sorularının yanıtı, bugün tüm dünyayı sarmakta olan bu şiddet ve saldırılarla aslında bir Dünya Savaşı içine girmekte olduğumuzu göstermektedir.

İnançlar, değerler, öncelikler, çıkarlar ne kadar farklı olursa olsun; tüm dünyanın bugün acilen insan hayatı temelinde, tarihin gösterdiği insan hakları temelinde hareket etmesi gerekmektedir. Şu ya da bu din anlayışından yola çıkılarak insanların yaşamının tehdit edilmesi kabul edilemez. Laikliğin insanlık için vazgeçilmezliği gün gibi açıktır. İnsanlık; Haçlı Seferlerini, Otuz Yıl Din Savaşlarını geride bırakmıştır. Tarih geriye akmaz. İnsanlık kapitalizmin eşlik ettiği bu emperyalist dünyanın getirdiği “cihat” anlayışına dayalı yıkımlardan da mutlaka bir gün kurtulacaktır. Buna olan inancımız tamdır. İnsan hayatının kutsal olduğu, eşitlik ve özgürlük temelinde bir dünya idealiyle başka bir dünya mümkündür.”

Can Güvenliği mi Özgürlük mü Dayatmasına Tepki

Hüseyin Yeşil, kapitalizmin yarattığı açmazların bugün yalnızca sol değil, bizzat kapitalizmin temsilcileri tarafından da sorgulanır olduğuna dikkat çekti. Kriz ortamının terör eylemleriyle daha da şiddetlendiğini belirten Yeşil, “Terörün nedenleri sorgulanmadan, yani kaynağına yönelik çözüm yolları aranmadan, yalnızca güvenlik temelli anlayışlarla hareket edilmesiyle sonuç alınması mümkün değildir” uyarısında bulundu. İnsanlara bu ortamda “kırk katır mı, kırk satır mı” anlayışıyla “can güvenliği mi özgürlük mü” dayatmasında bulunulmasını da eleştiren Yeşil, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Ülkemizde tam da bu ortam yaşanmaktadır. Terör mücadelesi adı altında Güneydoğu’da ilçeler ablukaya alınmaktadır. Örneğin Silvan’da 12 günlük sokağa çıkma yasağı adı altında bölgeyi tüm dünyaya kapatan bir operasyon yürütülmüş, 8 yurttaşımız ölmüş, 500 ev kullanılamaz hale gelmiş, yasağın uygulandığı mahallelerde kurşun ya da bombanın isabet etmediği hiçbir ev kalmamıştır. İlçeye gitmek isteyen siyasi parti temsilcileri, giremeyecekleri yönünde hiçbir uyarı dahi yapılmadan polis saldırısına maruz kalmıştır. Daha da vahim olan; ‘devlet memuru’ denilen özel hareket polislerin duvarlara yazdıkları ‘Esedullah timi’, ‘Kurdun’ dişine kan değdi korkun’, ‘Devletin gücünü göreceksiniz’, ‘Türksen öğün, değilsen itaat et’, ‘Ensarullah burada’, ‘Biz geldik kızlar nerede’ yazılarıdır.”

Seçim süreçlerinin de demokrasinin aracı olmadığını, korku toplumunun eseri bir “iradenin” yansımaları olduğunu belirterek, TBMM’nin açılışında Ankara ve Paris katliamlarında ölenlere ilişkin saygı duruşu önergesinin gündeme alınmamasını eleştirdi ve stadyumlara yansıyan zihniyetin toplumun getirildiği nokta açısından da korkutucu olduğunu söyledi.

“Cumhuriyet’in kuruluşuyla birlikte laiklik temelinde eşit yurttaşlık idealiyle gerçekleştirilen başta eğitim ve kadın hakları olmak üzere pek çok düzenleme bugün hedef alınmakta, bilimi ve akli geri plana iten geri bir yapılanma örgütlenmektedir” diyen Hüseyin Yeşil, mesleki etkinliklerde bu konulara değinmek zorunda kalmamayı çok istediklerini, ancak bunları görmezden gelmenin “insanlığımızı görmezden gelmek” olacağını altını çizdi. Bu çerçevede barış ve can güvenliği talebini yineleyen Yeşil, konuşmasında kongre kapsamındaki sempozyumlara ilişkin güncel konulara değindi.

Teknoloji Fakülteleri Mühendislik Fakülteleriyle Birleştirilsin

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil, teknoloji fakülteleri kuruluşuyla mühendislik eğitiminde yaratılan kaosa karşı bu fakültelerin yeni mağduriyetler yaratılmadan mühendislik fakülteleriyle birleştirilmesini önerdi. Mühendislik eğitimindeki sorunların ülkedeki yap-boza dönen eğitim sisteminin sorunlarıyla bağlantısını da konuşmasında ortaya koyan Yeşil, mühendislik fakültelerinde yaşanan nitelik sorununa karşı önerilen başarı sıralamasının da devlet üniversite-

lerinde daha yüksek puandan taban yerleşmeler yapılıyor olması nedeniyle anlamlı olmadığını kaydetti. Eğitimle bağlantılı önemli bir sorun olarak da işsizliğe dikkat çeken Yeşil, “Beyaz yakalı işsizler oluşmuştur” dedi.

Hüseyin Yeşil, kongre kapsamındaki yer alan Elektronik Sanayi Uygulamaları, İletişim Teknolojileri, Elektrik ve Kontrol Mühendisliği ile Biyomedikal Mühendisliği sempozyumlarına verdiği önemi anlatırken, “Meslektaşlarımızın mühendislik unvanına yakışan bir şekilde; kullanıcı, uygulayıcı ve pazarlayıcı olmanın ötesinde, tasarımcı, geliştirici ve yaratıcı özelliklerini ortaya koyabilecekleri bir ortamın yaratılması açısından çok çok önemli görüyorum” diye konuştu. İletişim teknolojileri alanında özelleştirmelere paralel olarak yabancılaşma ve Ar-Ge alanındaki payın düşüşüne dikkat çeken Yeşil, konuşmasında EMO’nun mesleki alanlardaki faaliyetleriyle ilgili de bilgi verdi. Ege, ODTÜ ve son olarak Pamukkale Üniversitesi’yle güneş ve rüzgar enerji santrallerinden enerji üretimi alanında teknolojik ve eğitim işbirliği protokolleri imzalandığını kaydetti.

Mühendis meslektaşların Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeliği kapsamında haklarını yok sayan düzenlemeler nedeniyle uğrayacakları mağduriyete karşı hem hukuki hem de demokratik ortamda EMO tarafından yürütülen mücadeleyi anlatan Yeşil, kamuoyunda PUS ve PUSEM olarak bilinen bu uygulamalara karşı başlatılan kampanya çerçevesinde SMM üyelerimizden alınan imza metinlerinin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı’na iletildiğini bildirdi.

Dağıtım Özelleştirmesi Tam Bir Fiyasko

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Yeşil, konuşmasının son bölümünü enerji alanına ayırdı. Yeşil, şöyle konuştu:

“Kamunun enerji alanında geri plana itilmesiyle tam bir plansızlık yaşanmaktadır. Üretici şirketler fiyatların artırılması için baskı yapmaktadırlar. Diğer yandan dağıtım şirketleri kayıp kaçak hedeflerini karşılayamadıkları için ceplerinden çıkacak bedelin faturalara yıklılması için zam istemekte; yine faturalardan tahsil edilen yatırım kalemlerinde artışlarla likit para ihtiyaçlarını karşılamak istemektedirler. Hükümet ise seçim süreçleri nedeniyle elektrik fiyatlarındaki zam baskısına göğüs gerebilmek için elektrik sistemini bütünüyle tehlikeye sokan işletme anlayışını yürürlüğe sokmuş, bu nedenle de 31 Mart karanlığı yaşanmıştır.

31 Mart karanlığı ve yaşanan kısmi kesintiler göstermektedir ki, elektrikte arz güvenliğinin sağlanabilmesi için arz-talep dengesini sağlayacak yatırımlar yapılması kadar bu yatırımların idaresi, yani elektrik sisteminin bütüncül kamu yararına idaresini gerektirmektedir.

12.5 milyar dolar gelir elde edildiği iddiasıyla gerçekleştirilen dağıtım şebekelerinin özelleştirilmesi tam bir fiyaskodur. Ne kayıp ve kaçak oranları indirilmiştir, ne gerekli yatırımlar sağlanabilmiştir, ne de denildiği gibi kamu için kaynak yaratılabilmektedir. Tam tersine özel sektör üzerinden yurtdışı borçları artırılmıştır.

Kayıp ve kaçak kullanımları dağıtım şirketlerine kar aktarımının bir aracı haline getirilmiş, sürekli kayıp ve kaçak hedefleri yükseltilmektedir. Bunun faturasını da vatandaşlar ödemektedir. Yatırımların yapıp yapılmadığı konusunda sağlıklı bir denetleme dahi bulunmamaktadır. EPDK şirketlerin bildirimleri üzerinden kabul yapmaktadır.”

Yenilenebilir Enerji Kar Kıskaçında

Yenilenebilir enerji kaynakları alanında kamu ve ülke çıkarları ötesinde özel çıkarlara teslimiyetin büyük sıkıntıların yaşandığına dikkat çeken Yeşil, “Yalnızca kar amaçlı yanlış uygulamalar nedeniyle hem var olan yenilenebilir enerji potansiyelimiz tam olarak değerlendirilememekte hem de yapılan uygulamalarda doğaya, çevreye büyük zararlar verilmektedir” dedi.

Hüseyin Yeşil, nükleer enerji konusundaki gelişmelere ilişkin de şunları söyledi:

“Yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelik planlı yatırımlar yerine nükleer sevdasında uçuş moduna geçilmiştir. 1 yetmez, 2 tane, 2 de yetmez 3 tane anlayışıyla geleceği meçhul, pahalı, tehlikeli, atık sorunu çözülmemiş nükleer santral kurma yarışına girilmiştir. Sanayileşme ve çarpık kentleşme ile her geçen gün nefes alanları yok olan İstanbul’u 3 saat gibi kısa bir mesafede olan Longoz ormanlarının bulunduğu İğneada’da bu kez nükleer santral hedeflenmektedir. Öncelikle ülkemizin nükleer santrale ihtiyacı var mıdır sorusu sorulmalıdır. Bir nükleer santralin yapımı normal şartlarda 10 yıl sürer. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı’na bağlı TEİAŞ’ın 2023 yılı tüketim tahmini 415 milyar kilovat saat (kWh), enerji üretimi ise 515 milyar kWh öngörülmektedir. Yani 100 milyar kWh arz fazlası oluşacaktır.

Ayrıca yenilenebilir enerji kaynakları maliyetleri hızla düşmektedir. Güneş enerjisi tesislerinde megavat (MW) başına kuruluş bedeli 1.2 milyon ABD Doları seviyesine düşmüştür. Rüzgar santrallerinde ve büyük güçlü su santrallerinde bu rakam daha düşüktür. Nükleer santrallerde yatırım maliyeti ise MW başına 6 milyon dolardan fazladır.

Güvenlik sorunları nedeniyle nükleer santraller giderek pahalılaşmaktadır. Nükleer santrallerin maliyetlerini, yalnızca yakıt ve işletme olarak açıklamak kamuoyunu kandırmaktır. Nükleer santrallerin yapım aşamasından itibaren büyük güvenlik maliyeti vardır.

Nükleer santraller yoluyla zenginleştirme ve nükleer silahlanma hayalleri ise dünyamıza at gözlüklü bir bakış açısını yansıtmaktadır. Konuşmamın başında değindim dünya savaşı ortamında nükleer silahlanma kimseyi kurtarmayacak, tam tersine dünyamızı yok edecek bir arayıştır. Nükleer santrallerin yapılmasına izin vermeyeceğiz, velev ki yapıldı, çalıştırılmasına izin vermeyeceğiz. Velev ki çalıştırıldı, bizler sizlerle birlikte Almanya’da Fransa’da olduğu gibi kapatılması için sonuna kadar mücadele edeceğiz.”

Şişli Belediyesi’nden Yeşil Projeler

Açılış konuşmaları kapsamında Şişli Belediyesi adına Esra Bozyazı Daylan da temiz enerji ve temiz çevreye verdikleri önemden bahsederek, belediye bünyesinde yürüttükleri projeleri anlattı. Enerji ve çevre bilgilendirme broşürleri hazırladıklarını, karbon ayak izi hesaplama sayacını İnternet sitelerinde kullanıma açarak, kamuoyunun duyarlılığını sağlamaya çalıştıklarını aktaran Bozyazı Daylan, atık yönetiminde geri kazanımı ön plana çıkardıklarını, bunun hem enerji tasarrufu hem de hammadde kaynağı olduğunu ifade etti. Bozyazı Daylan, yeşil yıldızlı oteller, yeşil yıldızlı okullar, yeşil bina projelerine ilişkin bilgiler verdi.

Doğalgazın Payı Yüzde 37'lere Geriledi

Açılıştan son konuşmayı yapan EÜAŞ Genel Müdürü Halil Alış, son yıllarda hidrolik güç artışıyla birlikte doğalgazdan elektrik üretiminin yüzde 37'lere çekilmesini iyi bir gelişme olarak nitelendirirken, Enerji Bakanlığı’nın yerli ve yenilenebilir enerji kaynakları ile nükleer enerjiyle birlikte enerji çeşitliliğini artırmak istediğini anlattı. 2013-2040 dönemine ilişkin olarak dünyada enerji alanındaki beklentilere ve öngörülere değinen Alış, EÜAŞ’a ve Türkiye’ye ilişkin olarak da çeşitli verileri sundu.

EÜAŞ’ın Payı Yüzde 15'lere Düşecek

Halil Alış şu görüşleri dile getirdi:

“2015 Ekim ayı sonu değerlerine göre 215 milyar kilovat saat elektrik üretiminin yüzde 21’ini EÜAŞ, yüzde 79’unu özel sektör karşılamıştır. Kamunun payı giderek azalmaktadır. EÜAŞ’ın

kurulu güç içinde yüzde 35 olan payı özelleştirmeler sonunda yüzde 15'lere düşecek, geriye kalan pay özel sektörün olacaktır. Dağıtımdan sonra üretimin özelleştirmesinin de tamamlanmasıyla rekabetin işlediği gerçek serbest piyasaya geçilmiş olacaktır. EÜAŞ, 2015 sonu itibarıyla 20 bin 320 megavatlık kurulu gücüyle elektrik üretimini sürdürmektedir. Yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarının en üst seviyede kullanılması stratejik hedefinden hareketle termik ve HES elektrik üretimimizde ağırlıklı olarak kullanılmaktadır. Şirketimizin üretiminin yüzde 76'sı yerli kaynaklardan sağlanmıştır.”

EÜAŞ Yatırımda Hükümetlerarası Anlaşmalarla Sınırı

2023'te Cumhuriyetin 100. yıl vizyonuna ilişkin hedefler hakkında konuşmasını sürdüren Alış, elektrik piyasasının liberalleşmesi sürecinde EÜAŞ'ın yatırım yapması konusundaki kısıtlamalar nedeniyle kömür ve nükleer alanında hükümetlerarası anlaşmalar çerçevesinde faaliyet yürütüldüğünü anımsattı. DSİ tarafından yapılan ve yapımı süren santrallerin de EÜAŞ portföyüne dahil edilmekte olduğunu ifade eden Halil Alış, Sinop NGS ile Keban HES'lerinin rehabilitasyonunu en önemli projeleri olarak sundu. Linyit sahalarımızın yatırıma açılması için uluslararası şirketlerle gizlilik ve mutabakat anlaşmaları imzalanmakta olduğunu; Güney Kore, Almanya ve Katar menşeli firmalarla Afşin Elbistan için, Konya Karapınar-Karaman Ayrancı için Çin menşeli firmalarla görüşmeler yapıldığını bildirdi.

Alış'tan Güneş Hesabı

EÜAŞ Genel Müdürü Alış, Türkiye'nin güneş enerjisinden faydalanma konusunda 1 yıl içerisinde 1800-2000 saatlik bir sınır olduğunu, 380 milyar kilovat saatlik güneş potansiyelinden yararlanabilmesi için 200 bin megavatlık güneş enerjisi santrali gerektiğini, bunun da her bir megavat için 16 bin metrekarelik alan ihtiyacı ile çarpılması gerektiğini anlatarak, “Bunun için yerimiz olup olmadığını araştırmamız lazım” dedi. Güneşte maliyetin de megavat başına 1.5 milyon dolar olduğunu, nükleerde maliyetin de 6 milyon dolar değil 4 milyon dolar mertebelerinde olduğunu söyleyen Alış, nükleerin hiç devreden çıkartılmadan çalıştırılmasının mümkün olduğunu, bu koşullarda güneş enerjisinin aslında 4 kat daha pahalı olduğunu ileri sürerek, “200 bin megavatlık bir güneş enerjisi kurulu gücü için 300 bin dolarlık enerji yatırımına ihtiyacımız var” dedi.

EMO'dan Bilimsel Dergi Sunumu

Kongre açılış konuşmalarından sonra İTÜ Elektrik Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Belgi Emre Türkay'ın EMO Bilimsel Dergi'ye ilişkin sunumuyla devam etti. Açılış programının tamamlanmasının ardından paralel oturumlar halinde gerçekleştirilen 7 sempozyumun programları öğleden sonra başladı.

9. ULUSLARARASI ELEKTRİK VE ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ KONFERANSI-ELECO 2015 (26-28 KASIM 2015)

Elektrik Mühendisleri Odası Bursa Şubesi, Uludağ Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi tarafından düzenlenen 9. Uluslararası Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Konferansı (ELECO) Bursa'da başladı. EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil, Rusya ile yaşanan gelişmeleri değerlendirirken, nükleer santralin iptal edilmesi durumunu memnuniyetle karşılayacaklarını ifade etti. Yeşil, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na bir enerji şirketinin genel müdürlüğünü yapmış olan Cumhurbaşkanlığı'nın damadının getirilmesini de eleştirdi.

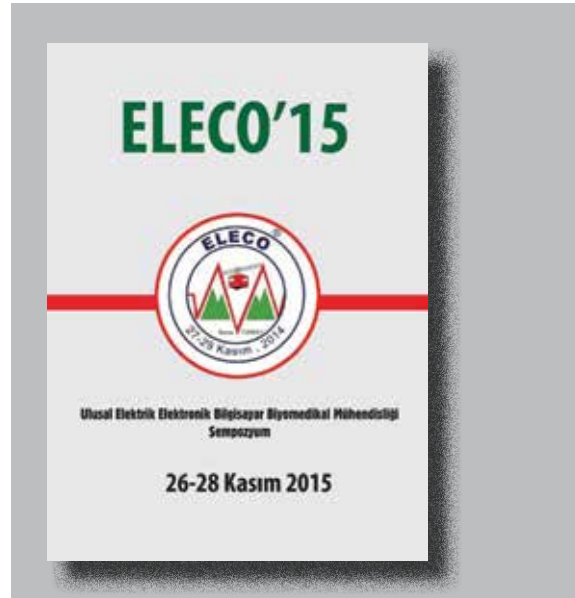
Bursa Akademik Odalar Birliği Yerleşkesi'nde 3 gün sürecek olan ELECO, çalışmalarına 26 Kasım Perşembe günü açılış töreniyle başladı. İlk olarak Uludağ Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencilerinden oluşan bir grubun gerçekleştirdiği açılış dinletisi sunuldu. Açılış konuşmaları öncesinde Ankara'da 10 Ekim Katliamı'nda yaşamını yitirenler anısına saygı duruşunda bulunuldu.

İlk açılış konuşmasını ELECO-2015 Düzenleme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Hakan Kuntman yaptı. Prof. Kuntman, sempozyumun hazırlanışı ve programı hakkında bilgiler verirken, bugüne kadar gerçekleştirilen ELECO sempozyumlarının en büyüğünün düzenlendiğini kaydetti. Ele alınacak konuların kapsayıcılığına dikkat çeken Prof. Kuntman, 8 davetli konuşmacının ye aldığı sempozyumdaki sunumların 23 farklı ülkeden hocalar tarafından değerlendirilerek programa alındığının da altını çizdi. Bursa'nın tarihi ve kültürel özellikleri hakkında da kısa bir bilgi veren Prof. Kuntman, "Bu konferans bilim ve teknoloji açısından ciddi bir katkı sağlayacaktır. Bilim insanları ve mühendisler arasındaki ilişkilerin de üst düzeye taşınmasında önemli bir katkı sağlayacağını umuyorum" diye konuştu.

46 Ülkeden 263 Bildiri

EMO Bursa Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Remzi Çınar da ELECO'nun geçmiş ve geleneksel hale gelişi hakkında bilgiler verdi:

"TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Bursa Şubesi tarafından, 1986 yılından beri dönüşümlü olarak gerçekleştirilen Bursa Elektromekanik Sempozyum ve Fuarı (ELMEKSEM) ile Bursa Bilgisayar ve Haberleşme Sempozyum ve Fuarı 1999 yılında birleştirilerek 'Electrical and Electronics Engineering Conference' kelimelerinin baş harflerinden esinlenilerek 'ELECO' olarak adlandırılmıştır. Bu çerçevede içerisinde 1999 yılından bu yana IEEE destekli sekiz uluslararası konferans, sekiz de ulusal sempozyum düzenlenmiştir. ELECO'2015 Elektrik Elektronik Mühendisliği Konferansı da aynı zincir içinde gerçekleştirilecek dokuzuncu uluslararası konferans olmaktadır.

400'e yakın bildirinin 46 ülkeden gelmesi, 263 bildirinin 3 gün boyunca sunulacak olması, bizleri ülkemiz dünyadaki meslek alanlarımızdaki gelişmeler adına mutlu ediyor. ELECO, gelişen teknolojiyi sektöre, çalışan araştırmacılara aktarmak adına, dünyanın ve ülkemizin önemli etkinliklerinden biri olmuştur. Özellikle katma değeri yüksek ürün üretebilme, teknolojiyi satın almadan çıkıp üreten ve satan bir ülke olma rolünün yerine getirebilmesinde sürükleyici bir rolü olan meslek alanlarımızdaki gelişmelerin paylaşılması, ülkemizde gelişmiş ülkeler seviyesinde ekonomik ürün üretilebilmesi anlamında etkinliğimiz önem taşımakta.”

Çınar, konferans kapsamında teknik bildiri sunumların dışında 2 panel düzenleneceğini belirterek, ilkinde Türkiye’de konuşulan ama bir örneği olmayan enerji kooperatiflerinin, diğerinde ise elektrik üretiminde nükleer enerjiye ihtiyaç olup olmadığının tartışılacağını bildirdi.

Savaş Çanları Çalıyor

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil konuşmasının başında Suruç’ta, Ankara’da, Paris ve Beyrut katliamlarında yaşamlarını yitirenleri anarken, Paris Katliamı’nın gerçekleştiği gün Beyrut’ta da 47 kişinin yaşamını yitirdiğine dikkat çekti.

Bir bölgeyi çatışma ortamı içerisinde bırakıp bundan yararlanmak isteyen anlayışları kınayan ve tüm dünya ülkelerinin acil olarak kendi sorumluluklarını masaya yatırmaları gerektiğini söyleyen Yeşil, Türkiye’nin içine sürüklendiği savaş ortamıyla ilgili şu değerlendirmeleri yaptı:

“Paris Katliamı’nın ardından yaşanan gelişmeler, ne yazık ki ülkemizin politik aktörlerinin tutumu; ülkemiz için ve Ortadoğu için kaygılarımızı artırıcı bir noktaya sürüklendiğimizi göstermektedir. Suriye’de emperyalist güçlerin yarattığı parçalanma bugün pek çok halkları; savaş, sürgün ve göç bataklığı içinde bırakmıştır. Diğer taraftan IŞİD gibi, ‘aşırı dinci örgüt’ tanımlamasının bile yetersiz kaldığı vahşet uygulayan örgütler büyütülmüştür. Bu gelişmeler karşısında ne yazık ki AKP iktidarı ne insan hayatını ne ülkemiz çıkarlarını gözetmiştir. Günümüzde siyasi çıkarlar uğruna ülkemiz önce çatışma, sonra katliamların yaşandığı bir ülke haline getirilmiştir. Şimdi de savaş çanları çalınmaktadır.

Haziran seçimlerinde uğradığı yenilgiyi milliyetçi söylemlerle aşma çabasına giren AKP, 1 Kasım seçimlerinin ardından hem iç politik alanda hem de dış politikada, canları hiçe sayan bir anlayışı sürdüreceğini göstermektedir. Bayırbucak Türkmenleri üzerinden Suriye’deki savaşın getirdiği yıkım kullanılarak, ülkemizde milliyetçilik damarlarına yüklemeye yapılmış, ardından Rusya’nın uçağı düşürülmüştür.

Rus uçağının düşürülmesi, dış basın tarafından IŞİD’e karşı mücadeleye ket vurmamak olarak algılanmaktadır. Ayrıca Dünya’daki emperyalist güçlerin kendi aralarındaki bölüşüm kavgası içinde ne yazık ki ülkemizin de uçak düşürme olayında taşeron olarak kullanıldığı dile getirilmektedir.”

Nükleer Santral İptal Olursa Teşekkür Ederiz

“Mevcut iktidar Rusya’ya olan enerji bağımlılığını da görmezden gelerek pervasız hareket ve açıklamalarda bulunmaktadır” diyen Yeşil, bir nükleer santralin tamamlanmamasının en az 14-15 yıllık bir süreci kapsadığını, bunun da Türkiye’de 4 iktidar anlamına geldiğini belirtirken, ülkenin ve dünyanın koşulları dikkate alındığında zaten böyle bir santralin yapılıp bitirilmesinin mümkün olmadığını anlattı. Geline aşamada Rusya’nın Akkuyu’da nükleer santral yapamayacağına ilişkin beklentileri de, “Aslında ben ‘Her şeyde hayır vardır’ diyenlere pek inanmam, ama bu anlamdaki bir gelişmeye ‘Hayır’ demeyiz, teşekkür ederiz” diyerek karşıladı. Yeşil, Rusya ile yaşanan son gelişmelere ilişkin olarak da konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Enerji alanında başta doğalgaz olmak üzere ülkemizin Rusya’ya bağımlılığı bilenen bir gerçektir. Nükleer projesinin yaptırılmayacağını biz söylemiştik. Zaten yaptırılmak istenen proje, Rusya’nın Türkiye topraklarında yer sahibi olup, santral kurup, yakıtı kendisi getirip, işletip, Türkiye’ye elektrik satmasından başka bir şey değildir. Üstüne üstlük bir de alım garantisi verilmiştir. Yani nükleer santral, Rusya’ya enerjide dışa bağımlılığın artırılmasından başka bir anlam ifade etmemektedir. Nükleer tercih yerine ülkemizin yerli ve yenilenebilir kaynaklarını değerlendirmek üzere yatırımlar yapmaya, daha da ötesi bu alanlarda kendi teknolojisini geliştirip üretmeye ihtiyaç vardır. Biz bunu yıllardır söylüyoruz. Daha yeni, yenilenebilir kaynaklara ilişkin ekipmanlar konusunda türbin ve jeneratör üretimi ile rüzgarda kanat imalatı yatırımları devlet teşvikleri kapsamına alınmıştır.”

Akraba ve Şirket İlişkisi Kabineye Taşındı

Yeni kurulan kabine ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı’na “Cumhurbaşkanı’nın daha önce özel bir şirketin genel müdürlüğünü yapmış olan damadının” getirildiğine dikkat çeken Yeşil, “Bugüne kadar enerji alanında yapılan ihalelerde yandaş tartışmaları böylece açıktan kabineye kadar taşınmıştır. Şimdi zaten tarafsızlığın mümkün olmadığını gördüğümüz bir iktidar yönetiminde bir de akraba ve şirket ilişkileri yönetime taşınmaktadır” diye konuştu. Bu gelişmenin, yaptırılan sarayların, yerleştirilen biat kültürü gibi uygulamaların gündeme getirilen başkanlık sistemi ile kastedilen yönetim şeklinin ibareleri olduğunu ifade eden Hüseyin Yeşil, Cumhuriyet’in kuruluşuyla birlikte laiklik temelinde eşit yurttaşlık idealiyle gerçekleştirilen başta eğitim ve kadın hakları olmak üzere pek çok düzenlemenin bugün hedef alınmasını, bilimi ve akli geri plana iten geri bir yapılanma örgütlenmesini de eleştirdi.

EMO’dan Bilimsel Dünyaya Açılım

“Maalesef ülkemiz ve dünyamız için karamsar bir tablo çizdik. Ama bu karabasan ortamında hayat devam ediyor” diyen Yeşil, EMO’nun akademik dünya ile yürüttüğü çalışma ve faaliyetlere ilişkin bilgi verdi. Bölüm Başkanları Konseyi’nden üniversitelerle EMO arasında yapılan eğitim işbirliği protokolüne, Akademik Kamp’tan şubelerimiz tarafından gerçekleştirilen bitirme tasarım proje etkinliklerine, Bilimsel Dergi’den MİSEM eğitimlerine varıncaya kadar akademik etkinliklere değinen Yeşil, EMO tarafından düzenlenen sempozyum ve kongreleri de tek tek saydı. MİSEM bünyesinde EMO’nun 32 bin kişiye eğitim verdiğini, tek kişi olarak 22 bin civarında üyenin eğitimden geçmiş olduğunu bildirdi. Bu yıl EMO İzmir Şubesi tarafından ilk kez düzenlenen TESLA Sempozyumu’na 1200 kişinin katıldığını belirten Yeşil, son olarak 3-4-5 Aralık tarihlerinde Samsun ve Sinop’da Enerji Sempozyumu’nun gerçekleştirileceğini bildirdi.

EMO Yönetim Kurulu Başkanı konuşmasının son bölümünde bilim ve teknolojik gelişimin önemine dikkat çekti. Hüseyin Yeşil şöyle konuştu:

“Mühendislik tanımı gereği, bilim ile teknolojiyi buluşturan bir uğraş. Bilim arayacak, bulacak, yaratacak; mühendisler de hayata geçirecek. Ülkeler, kendilerini ve halklarını kurtaracak kalkınma hamleleri yapacaklarsa bu ancak katma değeri yüksek ürünleri üretmeleri ile mümkündür. Neden dünyanın en fazla ileri teknoloji şirketi çıkaran kentleri arasında İstanbul, Bursa yok? Ülkemizde bilim insanı mı yok? Elbette var. EMO olarak bu iki yıllık dönemdeki etkinliklerimizde üretilen neredeyse bine yakın bilimsel makale var. Eksik olan özgür üniversite ve bilim insanlarının özlük haklarının güvencede olmaması.”

Özgür ve Demokratik Ortam Teknolojiyi Geliştirir

Aziz Sancar’ı da Nobel ödülü almasından dolayı kutlayan Yeşil, konuşmasını şöyle tamamladı:

“Sonuç olarak ya özgür ve demokratik bilimsel ortamlarda katma değeri yüksek bilim üreteceğiz ya da bunları üretenlere ara eleman yetiştireceğiz. Biz ülkemiz insanının ilkini yapacağına inanıyoruz, ikinci şıkkı reddediyoruz. Yeter ki önlerinden çekilsinler, destekleri bir yana köstek olmasınlar. Ülkemizin eninde sonunda özgür ve demokratik ortamda, adına orta gelir tuzağı denen bu kumpastan bilim insanlarımız ve mühendislerimizin çabaları ile çıkacağına inanıyorum.”

Barbarlık Dönemine Giriyoruz

TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Neriman Usta, giderek artan bir baskı ve şiddet ortamı içinde yaşadığımızı dikkat çekerek, “Daha önce sorarlardı; ‘Barbarlık mı geliyor?’ diye, evet, barbarlık dönemine giriyoruz” dedi. Usta, böyle bir dönemde “hepimizi bir arada tutabilecek olan ortak değerleri”; emek, özgürlük, eşitlik ve adalet biçiminde sıralayarak, konuşmasını şöyle sürdürdü: “Bütün bu baskılara, şiddete, bütün olumsuzluklara rağmen, en insanca yaşayacağımız bir ortamı oluşturmak üzere, topluma karşı bu değerleri inatla yaşatmak durumundayız. Bugün elimizde, geleceğe dair, bu barbarlıktan toplumu ileriye taşıyabileceğimiz tek yol bu diye düşünüyorum. Bu toplumun eğitilmiş bilim insanları olarak bu topluma olan borcumuzu ancak böyle ödeyebiliriz.”

“Evet bugün savaşta teknolojiyi de, barış içinde yaşamın araçlarını, refah toplumunun araçlarını da üretenler bizleriz” diyen Usta, “Üretim yapışımızdaki tercihlerimiz, yaptıklarımızın sonuçları, hayata bakışımızı geleceğimizi nasıl ördüğümüzü de belirleyecektir” uyarısında bulundu. Bu anlamda mesleki politikalara ve meslek etiğine vurgu yapan Neriman Usta, yapılan faaliyetlerin yalnızca zenginleşme aracı olarak görülmesinin ilerleme şansı getirmeyeceğini, ancak refah ve insanca yaşam sürdürülmesi tercihinin başka bir hayatın örülmesini sağlayacağını anlattı. “Eğer bir zenginleşme aracı olarak görüyorsak mesleğimiz değersizleşiyor, eğer insanlara hizmet aracı olarak görüyorsak mühendislik mesleği, onurlu bir meslek haline geliyor” diyen Usta, genç EMO üyelerine EMO’nun belirlediği asgari ücret ve çalışma koşullarına ilişkin değerlere bütünlüklü olarak bakabilmeleri çağrısında bulundu.

Ekonomiye Bilişim Sektörü Yön Veriyor

İstanbul Teknik Üniversitesi Elektrik Elektronik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. S. Serhat Şeker, bu konferansın EMO, Uludağ Üniversitesi ve İTÜ’nün muhteşem işbirliğinin bir ürünü olduğunu belirtirken, “Bu alandaki kongrelerden belki de en büyüğü” dedi. Konferans ile katılanlar arasında ciddi anlamda önemli bir ilişki ve bağ oluşturulduğunu belirten Şeker, bu imkanı sağlayanlara ve katkıda bulunanlara teşekkür etti.

Uludağ Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Abdulvahap Yiğit ise, konferansın bilimsel yönünün yıllar geçtikçe arttığına vurgu yaptı. “Dünyada artık ekonomilere yön veren ana sektörlerin başında elektronik, belki de bilişim geliyor” diyen Yiğit, eskiden dünyanın en zenginlerinin petrol zenginlerinden çıktığını, bugün ise elektronik ya da bilişim sektöründen dünyanın zenginlerinin çıktığına dikkat çekti. Türkiye’nin bugün ihracat birim fiyatı 1.5 dolar civarında iken AB ortalamasında bu rakamın 3 dolar, Almanya ve onun gibi ülkelerde 4 dolar civarında olduğunu kaydeden Prof. Yiğit, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Bunun arkasında yaptığımız ihracatın ileri teknolojiye, katma değeri yüksek teknolojiye dayanmaması sebebini düşünebiliriz. Ülkemizin mutlaka yüksek teknolojiye dayanan, bunun elektronik, bilgisayar olmadan olmayacağını biliyoruz, elektronik, bilgisayar ve kontrol mühendisliğine dayanan teknolojilere önem vermesi gerekiyor. Artık bizim yükte hafif, pahada

ağır ürünlerin ihracatını yapmamız gerekiyor. Ekonomide ilk 10-20'lere girmek istiyorsak muhakkak elektroniğe önem vermemiz gerekiyor.”

Açılış konuşmalarının ardından EMO Bilimsel Dergi'nin editörlerinden, 19 Mayıs Üniversitesi Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü'nden Prof. Dr. Güven Önbilgin, EMO Bilimsel Dergi üzerine bir sunum yaptı.

Teknolojik Gelişimde 5 Aşama

ELECO'nun açılış sunumu ise İstanbul Üniversitesi'nden Prof. Dr. Siddık B. Yarman “Dünyada Yeni Ortaya Çıkan Teknolojiler ve Türkiye’de Teknolojinin Durumu” başlığı altında gerçekleştirildi. Teknolojik gelişimi 5 faz halinde aşamalandıran Prof. Dr. Yarman, ilk aşamaların temel araştırmalar olduğunu, ülkemizde örneğin Fizik Araştırma Enstitüsü'nün yeterli maddi destek sağlanmaması nedeniyle kapanmış olduğunu, bugün ise temel bilimlerin Türkiye’de biraz daha geriye doğru gitmekte olduğunu anlattı. Bu alana talebin de azalmakta olduğunu ve fonlamaların da son derece zayıf olduğunu belirten Yarman, ikinci aşamayı temel araştırmalara dayanan teknolojik araştırmalar olarak tanımladı. Teknoloji gelişimi olmadan gerekli materyalleri üretme şansının da bulunmadığını kaydeden Yarman, ülkemizin teknolojik gelişimi yakalayamaması nedeniyle yaşadığı gerilemeyi de şu örnekle açıkladı:

“2004 yılında 20 milyon TV seti üretiyorduk. Eğer gelişmekte olan teknolojileri kullanmaz, bunlara erişemezseniz bu işte geride kalırsınız. Günümüzde bu rakam 7 milyona düşmüş vaziyette. Avrupa’daki 2 televizyondan birini satıyorduk. Şimdi bu üstünlüğü kaybettik.”

Televizyon alanında artık daha yeni teknolojilerden söz edilmeye başlandığını kaydeden Prof. Yarman, “Dünyada aktif kalacaksınız. Bazı teknolojileri seçip, seçili öğeler üzerine odaklanmak durumundasınız” diye konuştu. Teknolojik gelişimde 4. aşamayı yeni ürünler yaratılması ve inovasyon olarak ortaya koyan Prof. Dr. Siddık Yarman, Türk insanın yeni teknolojileri kullanma konusunda çok açık olduğunu, cep telefonu, elektronik iletişim kullanımı örnekleriyle açıklarken, teknolojik gelişimin son aşamasında da küresel düzeyde girişimciliğin devreye girmesi gerektiğini bildirdi. Teknolojik gelişimin sağlanabilmesi için doğrudan ve dolaylı gereksinimleri de konuşmasında ortaya koyan Prof. Dr. Yarman, doğrudan gereksinimleri özetle şöyle sıraladı:

1- Ciddi anlamda eğitim almış, piyasa ihtiyaçlarını karşılamada bu eğitimi kullanabilecek, dinamik genç insan kaynağı.

2- Doğru çevre ve araçları yaratmak da önem arz etmekte. Yönetim de dahil olmak üzere doğru ortamı hazırlamak son derece önemli.

3- Altyapı. Doğru bir üretim için doğru desteğin sağlanması çok önemli.”

Prof. Dr. Siddık Yarman, Türkiye’ye Arap ülkelerinden ciddi bir para akışı olduğunu, ancak bunun elektronik değil de daha çok inşaat sektöründe olmasının bir dezavantaj olduğunu kaydetti. Dolaylı gereksinimler kapsamında Türkiye dışında da yatırımlar yapılması üzerinde duran Siddık Yarman, konuşmasında yeni teknolojilere ilişkin bilgi ve öngörülerini de paylaştı. “Ciddi olarak katkı yapacak kritik noktalardan bir tanesi de radar iletişimi açısından yeni geniş bant iletişim teknolojilerinin kullanılması son derece önemli olabiliyor” diyen Prof. Yarman, 2020’de dünya nüfusunun 7.6 milyar olmasının buna karşın bağlı aygıtların sayısının 50 milyar olmasının beklendiğini bildirdi. “Evler, arabalar, çamaşır makinaları her şey bağlanmış olacak. Veri tüketimine baktığımız zaman aylık olarak 15-16 exabyte” diyen Prof. Yarman, Türkiye’de yeni yapılan 4.5G ihalesinin ardından telefon masraflarının 2-3’e katlanacağını, bunun da masrafının kullanıcılardan toplanacağını belirtti. Yarman, geniş bantta çok hızlı bir gelişim yaşandığına dikkat çekti.

TMMOB 10. ENERJİ SEMPOZYUMU “ENERJİDE TOPLUMSAL YARAR ve KAMUSALLIK” SONUÇ BİLDİRGESİ

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) adına Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) tarafından, 1996'dan bu yana her iki yılda bir düzenlenen TMMOB Enerji Sempozyumlarının onuncusu, 3-4 Aralık 2015 tarihlerinde Samsun'da, 5 Aralık 2015 tarihinde Sinop'ta gerçekleştirilmiştir. Önceki enerji sempozyumlarının biri İstanbul'da, diğerleri Ankara'da yapılmışken, ilk kez 10. Enerji Sempozyumu Ankara ve İstanbul dışına taşınmıştır. Üç gün boyunca devam eden etkinliğe, 458 kişi katılmıştır.

Geçmiş sempozyumlarda da, enerji sektöründe kamu varlığının ve kamusal hizmetin gerekleri irdelenmişti, ancak bu defa “Enerjide Toplumsal Yarar ve Kamusal” başlığı sempozyumun ana teması olarak belirlenmiştir. Sempozyum açılış bildirisi başta olmak üzere; “Enerjide Kamusal”, “Enerjide Toplumsal Yarar ve Maliyet”, “Enerji Özelleştirmeleri ve Sonuçları”, “Enerji Çevre ve Toplum” ile “Nükleer Enerji” başlıklı beş oturumda sunulan bildirimlerde konu ele alınmış ve tartışılmıştır. Etkinlik kapsamında her iki ilde birer panel gerçekleştirilmiştir. Samsun'da yapılan panelde, “Türkiye’de Uygulanan Enerji Politikalarının Topluma Etkileri”, Sinop'ta yapılan ikinci panelde ise “Enerji Politikalarının Bölgesel Etkileri ve Nükleer Santraller” gündeme alınmıştır.

Enerji alanında yapılan yatırımların yol açtığı çevresel, toplumsal sorunlar ve hatalı bulunan projelere karşı yerel halkın yürüttüğü mücadele kamuoyuna yansımakta ve ülke çapında destek bularak, sık sık toplumun gündeminde yer almaktadır. Daha önce enerji özelleştirmelerine ve yanlış projelere karşı gelişen hukuksal ve toplumsal mücadele, daha dar bir zeminde ve temelde meslek kuruluşları ile demokratik kitle örgütleri çerçevesindeyken, bugün yerel inisiyatiflere, toplum tabanına yayılmaktadır. Fosil kaynaklardan, yenilenebilir enerji kaynaklarına kadar pek

çok farklı enerji yatırımının; topluma, insana, yaşama, çevreye olumsuz etkilerinin yarattığı zararları yaşayan ya da öngören yöre halkının bir araya gelerek yaptıkları eylemlerin haberleri medyada gündem olmuştur. Sempozyumun Samsun ve Sinop'ta yapılmasının sebeplerinden biri de, Sinop NES Projesi'nin yanı sıra toplumsal tepkilere neden olan termik santral ve HES projelerinin Orta ve Doğu Karadeniz’de yoğunluk göstermesidir. Bu bölgedeki enerji yatırımlarına gelen itirazların ifade edilebileceği geniş ve kapsamlı bir kürsü sağlamak amacıyla sempozyum Samsun ve Sinop'ta düzenlenmiştir. Ayrıca sempozyumda “Enerjide Toplumsal Muhalefet” başlığıyla, bölgedeki enerji projelerine karşı direnen yerel muhalefet hareketlerinin temsilcilerine söz verilmiş, çevre halkının konuya bakış açısı sempozyuma taşınmıştır. Terme Çevre Platformu, Gerze Çevre Platformu, Derelerin Kardeşliği, Bartın Platformu, Tonya Çevre Plat-

formu, Munzur Çevre Derneği ve Sinop NKP'den temsilciler yörelerindeki termik ve hidroelektrik santral projelerine, yanlış sanayi yatırımlarına itirazlarını dile getirmişlerdir. Ayrıca Çeşme Çevre Platformu'ndan bir temsilci de, Çeşme'deki rüzgâr santral yatırımlarında insana ve topluma duyarsız, hukuk dışı uygulamaları anlatmıştır.

Devletin etkinliklerinde toplum yararı olup olmadığına dair kararlar; öznel, muğlak, ölçülemeyen takdir haklarına değil, mümkün olduğunca, üzerinde uzlaşmış analiz tekniklerine ve nesnel, ölçülebilir kriterlere dayandırılmalıdır. Türkiye'deki geleneksel siyaset anlayışına göre devlet ve kamu birbirine eş tutula gelmiştir. 1980'lerden itibaren uygulanan neoliberal politikalar ile enerji alanının serbestleştirilmesine ve özelleştirilmesi uygulamaları bu bakış açısıyla "kamu yararına" olduğu söylemiyle temellendirilmeye çalışılmıştır. Bu yaklaşıma göre devlet, her zaman kamu yararını gerçekleştiren bir kurum olarak görülmüştür. Devletin, özel sektör yatırımları için kamu yararı gerekçesiyle yaptığı acil kamulaştırmalar, yalnızca sermayedarlara, yatırımcılara yarmakta; toplum, kamu ve halk yararına bir sonuç vermemektedir. Plansızlık, teknik sorunlar, yönetim zafiyeti ve kurumların içinin boşaltılmasıyla yaratılan nitelikli personel yetersizliğinin yarattığı ülkeyi karanlığa boğan 31 Mart kesintisi ve bugüne kadar yapılan TMMOB enerji sempozyumlarının ortaya koyduğu tablo, bunun böyle olmadığını göstermiştir.

Sempozyum açılış bildirisini sunan, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Filiz Zabcı, enerjide toplum yararı kavramının önemini şu şekilde dile getirmiştir:

"Özelleştirmeler kamu yararı için yapılıyor ifadesi 1982 Anayasası'nın kamu yararıyla ilgili yerine sıkıştırıldı. Kamu yararına ilişkin bu değerlendirme Anayasamızda sosyal haklar ve ödevler kısmında yer almaktadır. Aynı bölümde ayrıca özelleştirmelere, özelleştirmelerin de kamu yararını gerçekleştirmeye yönelik olduğu iddiasına da yer verilmektedir. Daha sonra, AKP dönemiyle başlayan iktisadi çıkar ağı ile parti ve devlet özdeşliğinin aslında devletin kamu yararını gerçekleştirmede artık ne derece işlevsiz kalabildiğini görmemiz açısından da ortaya çıkarttığı yeni bir süreç yaşamaya başladık. Dolayısıyla bizim açımızdan devlet ve toplumsal yarar arasındaki farkı, ayırım noktalarını görebilmemiz; devletin çıkarı ile toplumsal yarar ve kamu yararı arasındaki farkı koyabilmemiz çok önemli. Bu nedenle, 'Toplumsal Yarar' diye bir başlığın seçilmesinin anlamlı olduğunu düşünüyorum."

Sempozyumda, TMMOB'ye bağlı farklı odaların temsilcileri tarafından, enerji alanını pek çok farklı boyutuyla ele alan, bildiriler sunulmuştur. Elektrik Mühendisleri Odası adına "Enerjide Toplumsal Bakış", "Enerji Üretiminde Kooperatif Tipi Örgütlenme" ve "Elektrik Özelleştirmeleri ve Getirdikleri" adlı bildiriler yer almıştır. Makina Mühendisleri Odası adına "Enerjide Toplum Yararı İçin Kamusal Planlamanın Gereği", Petrol Mühendisleri Odası adına "Türkiye'de Petrol (Alt) Sektörü ve Özelleştirmeler", Maden Mühendisleri Odası adına "Madenlerde Özelleştirmeler ve Taşeronlaşma" ve Meteoroloji Mühendisleri Odası adına "Su'dan Enerji mi, Ama Nasıl?" başlıklı bildiriler sunulmuştur. Türkiye'de Uygulanan Enerji Politikalarının Topluma Etkileri Paneli'nde TMMOB adına, Enerji Politikalarının Bölgesel Etkileri ve Nükleer Santraller Paneli'nde ise Elektrik Mühendisleri Odası adına birer konuşmacı yer almıştır. Ayrıca sempozyumun Samsun'daki ayağı boyunca farklı üniversitelerden akademisyenler ve uzmanlar tarafından; "Yenilenebilir Enerji Nasıl Halkın Enerjisi Olur", "Sürdürülebilirlik Ekseninde Enerji Politikaları", "AKP'nin Ekonomi Politikası Açısından Soma Katliamı ve Halkçı-Kamucu Bir Çıkış Yolu", "Enerji ve Çevre Hukuki Boyut" başlıklarında bildiriler sunulmuştur.

Sinop'ta gerçekleşen nükleer enerji konulu oturumda "Sinop Özelinde ve Türkiye Genelinde Nükleer Enerji Santrali Gerçeği", "Sinop Yarımadasının Depremsellliği ve Nükleer Santral Gerçeği"

ve “Ülkemizde Nükleer Santrallerin Gerçekleştirilme Sürecinin Hukuksal Değerlendirilmesi” isimli bildirimler kürsüde yer almıştır. Sadece Sinop’ta yapılması planlanan nükleer santralin değil ülke genelindeki tüm nükleer santrallerin, dışa bağımlılığı azaltacak bir etkisinin olmayacağı aksine bağımlılığı artırıcı etki yaratacağı, anlaşmaların hukuki boyutu ve içeriği incelendiğinde anlaşılmaktadır. Nükleer santral anlaşmalarının elektrik fiyatlarında genel olarak yükselmeye yol açacağı, kurulması planlanan yerlerde çevre halkının görüşleri alınmadığı, alım garantileri nedeniyle yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelimin önünü kapatacağı, atıkların depolanması ya da bertaraf edilmesine ilişkin sorunlara çözüm sunulmadığı da görülmektedir. Nükleer santralleri denetleyecek bir mekanizmanın olmadığı ve kaza olması durumunda ortaya çıkacak zararın boyutlarının telafi edilemez düzeyde olduğu tarihsel bir gerçeklik olarak önümüzde durmaktadır. Türkiye’nin gelecekte ihtiyaç duyacağı enerjinin iyi planlandığı takdirde nükleer enerjiye gerek olmadığı ve alım garantileri nedeniyle arz fazlası yaratacakları görülmektedir. TMMOB 10. Enerji Sempozyumu’nda nükleer enerji konusunda yapılan oturum ve panellerden ortaya çıkan görüş, nükleer enerji santrallerinin halkın ve ülkenin yararına olmayacağı şeklindedir.

Başta sanayi ve enerji olmak üzere toplumsal yaşamın bütün alanlarında, dayatılan neoliberal politikalara karşı, kamu mülkiyeti, kamusal hizmet ve toplum yararları ilkelerini temel alan demokratik ve katılımcı bir planlama ve toplumsal kalkınma perspektifinin inşa edilmesi ve geliştirilmesi gerekmektedir. Toplumda tartışılarak yükseltilecek bu ve benzeri yaklaşım, eleştiri ve önermelerin; toplumsal, ekonomik, siyasal bilinç ve karşı basınç atmosferi oluşturmasıyla, başka çözüm yok diye dayatılan ezberlerin bozulması, mevcut olumsuz durumun aşılması ve sermayenin değil, başta emekçiler olmak üzere; toplumun yararını gözeten yeni tercih ve alternatif politikaların ağırlık kazanması, benimsenmesi ve uygulanması mümkündür. Türkiye’de enerji alanındaki düzenlemeler toplum yararına gibi gösterilmekle birlikte, çıkar ilişkilerine dayalı, tamamen sermayeye kâr ve kamusal kaynak transferi şeklinde işleyen bir yeni modelin şu anda yerleştiği görülmektedir. Enerji Türkiye’de yerleşmekte olan bir ekonomik krizle mücadele programının derinleştirilmesinde özellikle belirlenmiş sektörlerden biri şeklinde yönetilmektedir.

Sonuç ve Öneriler;

- Enerjinin bir insan hakkı olduğu gerçeğinden hareketle, insanın sağlıklı ve adil bir yaşam sürdürebilmesi için ihtiyaç duyduğu enerjinin tedarik ve sunumu kamusal bir hizmeti gerekli kılmaktadır.
- Elektrik enerjisi, yerli ve yenilenebilir kaynakları ön planda tutan, arz güvenliği sağlanmış, ulaşılabilir ve ekonomik olmalıdır.
- Toplumla barışık, kültür ve tabiat varlıklarını koruyan, doğal yaşamı tahrip etmeyen ve çevreyle uyumlu enerji politikaları tercih edilmelidir.
- Enerji alanında özelleştirme, piyasalaştırma ve güvencesiz çalışma koşullarını yaratan taşeronlaşma uygulamalarından acilen vazgeçilmelidir.
- Dışa bağımlılığı daha da artırıcı etkisi olan, atık sorunu çözülmemiş, bünyesinde birçok risk taşıyan ve gelişmiş ülkelerin bile artık terk etmeye başladığı Nükleer Enerji Santrali hayalinden kesinlikle uzak durulmalıdır.

TMMOB 10. Enerji Sempozyumu’nda ortaya çıkan önerilerin, enerji alanındaki tartışmalara ve izlenecek politikalara katkı sunacağına inanıyoruz.

**TMMOB 10. ENERJİ SEMPOZYUMU
YÜRÜTME KURULU**